

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2030

Talousarvio 2027

Sisällysluettelo

TOTEUTTAMISOSA 5
1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 5
2 NAANTALIN STRATEGIA 13
3 TALOUSARVION SISÄLTÖ 13
3.1 Konserni 13
4 ALUE, YMPÄRISTÖ, VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS 15
4.1 Kunnan alue 15
4.2 Ympäristö 15
4.3 Väestö ja työllisyys 15
4.4 Rakentamisalueet ja elinkeinotoiminta 18
5 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ 18
5.1 Hallinto 18
5.2 Henkilöstö 18
6 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT 19
6.1 Yleistä 19
6.2 Talousarvion valmistelu 20
6.3 Kaupungin johtajan ehdotukseen tehdyt muutokset 21
6.4 Rakenteelliset muutokset vuoden 2027 talousarviossa 21
6.5 Toimintatuotot ja toimintakulut vuonna 2027 22
6.6 Verotulot 24
6.7 Valtionosuudet 26
6.8 Muut tuloslaskelman erät 27
6.9 Tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä 27
6.10 Suunnitelmavuodet 2027-2030 28
6.11 Investoinnit 29
7 KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET 31
RAHOITUSOSA 32
KÄYTTÖTALOUSOSA 37
Kaupunkistrategian 2027 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet 38
Kaupunginhallitus 44
Hallinto- ja päätöksentekopalvelut 45
Vaalit 47
Tarkastustoimi 48
Kaupunginvaltuusto 49
Hallinto 50
Asiahallinto- ja päätöksentekopalvelut 51
Asiointipalvelut 52

Elinvoimajaosto ... 53
Konsernipalvelut ... 54
Konsernipalvelujen yhteiset ... 56
Henkilöstöpalvelut ... 57
Omaisuuden luovutus ... 58
Satama ... 59
Talouspalvelut ... 60
Tietohallinto ... 61
Kehittämispalvelut ... 62
Kehittämispalveluiden yhteiset ... 65
Elinkeinopalvelut ... 66
Matkailu ... 67
Viestintä ja markkinointi ... 68
Työllisyyspalvelut ... 69
Saaristoasiat ... 70
Sivistyspalvelut ... 71
Kasvatus- ja opetuslautakunta ... 72
Sivistyspalvelujen hallinto ... 76
Varhaiskasvatuksen tuki ... 77
Varhaiskasvatus ... 78
Perusopetus ... 79
Lukio-opetus ... 80
Oppilaan tukipalvelut (entinen hyvinvointipalvelut) ... 81
Opistot ... 82
Hyvinvointilautakunta ... 83
Hyvinvointipalvelut ... 86
Kulttuuripalvelut ... 87
Liikuntapalvelut ... 88
Nuorisopalvelut ... 89
Tekniset palvelut ... 90
Tekninen lautakunta ... 91
Teknisten palveluiden hallinto ... 97
Liikenneväylät ja venesatamat ... 98
Viheryksikkö ... 99
Liikuntapaikat ... 100
Joukkoliikenne ... 101
Kaavoitus ... 102
Maankäyttö ... 103
Kaukolämpö ja energiatuotanto ... 104

Konekeskus 105
Keskusvarasto 106
Ateriapalvelut 107
Siivouspalvelut 108
Tilalaitos 109
Vesihuoltolaitos 110
Ympäristö- ja rakennuslautakunta 111
Rakentamisen valvonta- ja neuvonta 113
Ympäristönsuojelu 114
Ympäristöterveydenhuolto 115
INVESTOINTIOSA 116
LIITTEET 144
1 Avustukset 145
2 Jäsenmaksut 146
3 Grafiikat ja taulukot 148
4 Käyttötalousosan tehtäväalueiden yhdistelmät 149
5 Henkilöstösuunnitelma 158
6 Talousarvion täytäntöönpanomääräykset 162
7 Konsernin tytäryhtiöt 167

TOTEUTTAMISOSA

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Suomen talous siirtymässä vahvempaan kasvuun

Valtiovarainministeriön syksyn 2026 talouskatsauksen mukaan Suomen talous on siirtymässä aiempaa vahvempaan kasvuun, talouskehityksen ollessa odotettua parempaa jo vuoden 2026 alkupuoliskolla. Myös vuosien 2024–2025 kasvu oli aiemmin arvioitua voimakkaampaa. Bruttokansantuotteen (BKT) ennustetaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028. Kasvun taustalla ovat erityisesti viennin vahvistuminen, investointien kasvu sekä työn tuottavuuden paraneminen. Puolustushankinnat, datakeskusten rakentaminen, tutkimus- ja kehityspanostukset sekä energiasiirtymään liittyvät hankkeet lisäävät investointeja reippaasti. Asuntorakentamisen odotetaan elpyvän asteittain vuodesta 2027. Vuonna 2030 BKT:n kasvun arvioidaan hidastuvan noin 1,3–1,5 prosentin tasolle.

Maailmantalous on kasvanut odotuksia nopeammin, euroalueen talous on vahvistunut ja Yhdysvaltojen talouskasvu on vahvaa. Geopoliittiset riskit aiheuttavat edelleen epävarmuutta, vaikka niiden vaikutukset ovat jääneet kohtuullisiksi.

Yksityisessä kulutuksessa näkyy edelleen varovaisuus. Kotitalouksien ostovoimaa ovat viime vuosina heikentäneet korkeat korot, hintojen nousu ja epävarmuus talouskehityksestä. Kotitaloudet säästävät edelleen enemmän, vaikka palkat ovat nousseet ja verotusta kevennetty. Tämä hidastaa talouden kasvunopeutta.

Inflaation arvioidaan pysyvän hallinnassa. Talouden keskeinen riski on energiamarkkinoiden häiriöiden pitkittyminen, mikä voisi nostaa sekä inflaatiota että tuotantokustannuksia odotettua enemmän.

Työmarkkinoiden kehitys on nyt talouden heikoin osa-alue. Työllisyys heikkenee vielä vuonna 2026, ja Suomen työttömyysaste nousee 10,3 prosenttiin. Työllisyyden ennakoidaan kääntyvän kasvuun vasta vuoden 2027 aikana tuotannon vahvistumisen seurauksena. Työvoiman tarjontaa kasvattavat maahanmuutto sekä työllisyyttä tukevat politiikkatoimet. Vaikka työllisyys alkaa parantua, palautuminen on hidasta eikä työttömyys laske nopeasti.

Julkisen talouden näkymät ovat talouden yleisestä elpymisestä huolimatta edelleen huolestuttavat. Julkisyhteisöjen alijäämä kasvaa vuonna 2026 noin 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja pysyy noin 4,5 prosentin tasolla koko ennustejakson ajan. Menojen kasvua vauhdittavat erityisesti puolustus-, hoiva- ja korkomenot. Samaan aikaan verotulojen kasvu jää melko vaatimattomaksi, osittain veronkevennysten ja heikon työllisyyskehityksen vuoksi.

Suomen velkaantuminen jatkuu merkittävänä haasteena. Julkisen velan arvioidaan nousevan vuonna 2026 noin 90 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja kohoavan lähes 98 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Talouden suhdanne on kääntynyt parempaan, mutta julkisen talouden kestävyyden näkökulmasta rakenteelliset ongelmat ovat edelleen ratkaisematta. On selvää, että talouskasvu yksin ei riitä korjaamaan julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa, vaan tarvitaan sekä julkista taloutta vahvistavia toimia että talouden kasvuedellytyksiä parantavia rakenneuudistuksia.

On mitä todennäköisintä, että rakenneuudistukset kohdistuvat myös kuntakenttään. Kuntarakenteen uudistaminen on välttämätöntä, niin osaajien saatavuuden, merkityksellisen ja vaikuttavan päätöksenteon kuin taloudenkin realiteettien vuoksi. Maamme seuraavalla hallituksella on edessään kannanotto kuntarakenteeseen ja valtionosuusjärjestelmän uudistamiseen.

Naantali Turun ydinkaupunkiseudun kasvuvauhdissa kiinni

Suomen väestön keskittyminen ja kaupungistuminen jatkuu – pandemia-ajan päinvastainen kehitys jäi hetkelliseksi ilmiöksi. Suomen väestönkehitys on ollut jo pitkään eriytynyttä, mutta 2010- ja 2020-luvuilla kasvavien kuntien määrä on kutistunut entisestään. Vain joka viidennessä kunnassa väestö on kasvanut. Maan sisäinen muuttoliike ja kansainvälinen muuttoliike ruokkivat suurimpien kaupunkiseutujen kasvua. Haastekenttä on lähtenyt kasvuun jo noin 100 000 asukkaan kunnissa. Onkin odotettavaa, että kilpailu suurten ja keskisuurten kaupunkien välillä kiihtyy: kasvua tukevat kansainvälisen ja kansallisen vetovoiman kasvu.

Väestöennusteissa (MDI 2026) kuntatason väestönkehitys uhkaa jäädä hyvin eriytyneeksi. Vuoteen 2040 mennessä vain 16 prosentissa kunnista asuisi nykyistä enemmän asukkaita: kasvavien kuntien joukko kutistuu entisestään 2040-luvulla.

Turun ydinkaupunkiseudun kuntien yhteistyö on tiivistynyt ja positiivinen vire siivittää Turun ydinkaupunkiseutua kasvuun – ydinkaupunkiseudun menestys on samalla myös Naantalin menestys. Turun ydinkaupunkiseudun kunnat, Turku, Kaarina, Raisio, Lieto ja Naantali vastaavat pääosasta väestönkasvusta Varsinais-Suomessa.

Naantalin väkiluku elokuussa 2026 oli ennakkotiedon mukaan 20 413 asukasta. Kesäasukkaita Naantalissa on noin 17 000 henkilöä. Naantalin väestönlisäys ensimmäisen vuosipuoliskon 2026 aikana oli vain 21 henkilöä kun se vuosi sitten oli 115 henkilöä. Luonnollinen väestölisäys vuoden ensimmäisellä puoliskolla oli -32 eli syntyneitä on merkittävästi vähemmän kuin kuolleita. Muuttoliike sakkaa nyt rakentamisen pitkittyneen taantuman vuoksi.

Naantalin pysyminen väestönkasvussa kiinni edellyttää voimakasta kuntien välistä muuttovoittoa, mutta enenevästi myös maahanmuuttoa. Muuttovetovoimaa saadaan syntymään ainoastaan kasvua tukevalla kaavoituksella, yhdyskuntateknisillä investoinneilla asuinalueisiin sekä luomalla uskoa tulevaisuuden mahdollisuuksiin elää ja yrittää Naantalissa.

Työllisyyden tilanne huolestuttava, Naantalissa positiivisia merkkejä edessä

Työllisyyden tilanne pysytteli yleisesti alkuvuoden vuoden 2026 heikossa tilassa, koko maassa sekä Varsinais-Suomessa. Varsinais-Suomen kuntien työllisyyspalveluissa oli elokuun lopussa 27 500 työtöntä työnhakijaa. Vuotta aiemmasta on työttömien määrä noussut 1 100 henkilöllä eli 4 %. Varsinais-Suomessa lomautettujen määrä on laskenut vajaalla sadalla hengellä vuoteen 2025 verrattuna. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli elokuun lopussa Varsinais-Suomessa 11,4 % eli 0,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten.

Elokuussa 2026 Naantalin työvoimaan kuului 9 435 henkilöä, joista työttömänä työnhakijana oli 8,3 prosenttia eli 782 henkilöä. Työttömien määrä oli alhaisempi kuin vuoden 2025 elokuussa (805 henkilöä). Pitkäaikaistyöttömiä oli elokuussa 361 henkilöä (vuonna 2025 313 henkilöä) ja työpaikkoja Naantalissa avoinna vain 14 kappaletta. Naantalin työvoiman määrä on kasvanut vuoden takaisesta tilanteesta 41 henkilöllä. Pitkäaikaistyöttömyyden määrän kasvu on erittäin huolestuttavaa ja käytettävissä oleva keinovalikoima rajallinen tilanteen pysyväksi korjaamiseksi taloudellisesti vaikuttavin keinoin.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025. Käytännössä laki ohjasi kunnat tuottamaan palvelua yhteistoiminta-alueissa. Naantalin kaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen, johon kuuluu 23 varsinaissuomalaista kuntaa; Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Kustavi, Laitila, Lieto, Loimaa, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Oripää, Paimio, Parainen, Pyhäranta, Pöytyä, Raisio, Rusko, Sauvo, Taivassalo, Turku, Uusikaupunki ja Vehmaa. Turun työllisyysalueen vastuukuntana toimii Turku. Raision kaupunki tuottaa Naantalin kaupungille lakisääteiset työvoimapalvelut eli niin sanonut lähipalvelut, jotka tuotetaan Raision toimipisteessä. Työllisyysaluetta ohjaa Turun työllisyysalueen lautakunta, jossa Naantalilla on yksi jäsen.

Kaupungin omassa toiminnassa pyrimme tukemaan yrityksiä tuottamalla omana tuotantona neuvontapalveluja aloittaville yrityksille sekä kasvaville ja kansainvälistyville yrityksille palveluja yhteistyössä Business Turun kanssa. Business Turun toiminnot uudelleenorganisoidaan viimeistään vuoden 2027 aikana. Työllisyyden ja elinkeinopalvelujen saumaton yhteistyö oman palvelutuotannon ja kuntien yhteistoiminnan välillä on kehittynyt vuoden 2026 aikana tiedonkulun osalta parempaan suuntaan, mutta säännölliset raportointikäytännöt ja yhteistyö vaativat vielä kehittämistä.

On hyvä huomata, että kuntien yhteistoiminnassa tuotettavien palveluiden ohjaaminen tapahtuu yksinomaan kuntien yhteistoiminta-alueilla, ja yksittäisen kunnan mahdollisuus vaikuttaa omassa demokraattisessa päätöksenteossaan tuotettavaan palveluun, sen sisältöön ja laatuun on valitettavan pieni. Uusien, merkittävien kuntien yhteistoimintaratkaisujen synnyttäminen kunnan perustoiminnoissa on punnittava äärimäisen tarkasti, ellei siihen lainsäädännöllä nimenomaisesti pakoteta. Yhteistoimintaratkaisut heikentävät demokraattisen järjestelmän läpinäkyvyyttä ja kunnan vaaleilla valittujen päätöksentekijöiden tosiasiallista vaikutusmahdollisuutta oman kunnan asioihin.

Viime vuodet olemme suunnanneet katseemme pelkästä työllisyyden hoidosta työpaikkojen luomiseen. Valtion lainsäädännöllä säätämä tiukka työllisyyden hoidon rakenne ei tarjoa juurikaan tehokkaita työkaluja työttömyyden hoitoon. Ainoa pysyvä ratkaisu työttömyystilastojen parantamiseksi, asukkaiden elintason kohottamiseksi ja kaupungin talouden turvaamiseksi nousevilta sakkomaksuilta on uusien työpaikkojen luominen. Olemme tehneet Naantalissa vaikuttavaa työtä uusien työpaikkojen luomiseksi ja kiitän tästä työstä henkilökuntaamme ja päätöksentekijöitämme. Käynnissä oleva kaupan rakennemuutos on tuonut arviolta noin 200 uutta työpaikkaa kaupan alalle. Tämä näkyy työpaikkaomavaraisuuden tilastoissa kahden vuoden kuluttua.

Jo syntyneiden työpaikkojen lisäksi Naantaliin suunnitteilla oleviin hotellihankkeisiin sitoutuu satoja työpaikkoja suoraan ja välillisesti. Olemme houkutteleva ja vetovoimainen kaupunki, ja valmistelussa tehtävämme on pitää ovet avoinna hankekehittäjille, investoreille ja kiinnostaville hankkeille. Keskustelemme, neuvottelemme, kaavoitamme kaupungin edut huomioiden ja historiaa arvostaen, suunnittelemme ja toteutamme yhdyskuntateknistä infrastruktuuria ja lisäksi etenemme viivytyksettä päätöksenteossa, huolellisen valmistelun jälkeen. Tästä ripeästä ja helposti lähestyttävästä asenteesta ja otteesta kuuluu kiitos kaikille mukana oleville, saamme positiivista palautetta asenteestamme ja tulokset puhuvat puolestaan. Työ on pitkäjänteistä ja katse tiukasti 2030-luvussa.

Uusi kaupunkistrategia ohjaa talousarvion valmistelua

Naantalin uusi kaupunkistrategia hyväksyttiin 8.12.2025. Avoin, ketterä, vastuullinen ja yhteisöllinen – Naantalin arvot ovat ohjanneet tämän talousarvion valmistelua. Vuoden 2027 talousarvio onkin ensimmäinen talousarvio, jossa uuden kaupunkistrategian linjauksia toteutetaan konkretiaan.

Kaupunkistrategiassa on asetettu strategiset tavoitteet kaupungin kehittämiselle tämän valtuustokauden aikana; Elinvoimainen Naantali, Hyvien palvelujen Naantali, Vastuullinen Naantali ja Hyvän työyhteisön Naantali. Kaupungin talousarvio toteuttaa näitä strategisia tavoitteita konkreettisin toimenpitein. Kaupunkitasoa yksityiskohtaisemmat toimenpiteet löytyvät toimialojen alta sekä edelleen täsmentyen eri ohjelmista.

Olemme kuulleet tarkastuslautakunnan viestiä mittareiden kehittämisestä ja tätä työtä on jatkettu systemaattisesti niin kaupungin kuin kaupunkikonserninkin osalta. On tärkeää, että näemme yhdessä avoimesti, mihin suuntaan kaupunki ja koko kaupunkikonserni kehittyy.

Talouskasvuun kohdistuu odotuksia – vaikutuksia tulopohjaamme

Käynnissä oleva vuosi 2026 on ollut arvioiva vuosi kaupungin taloudessa. Olemme kartoittaneet tosiasiallista sopeuttamisen tarvetta ja kuulleet henkilöstömme ajatuksia taloudesta ja toiminnasta.
Lisäksi olemme käyneet vuoden aikana tunnustelevaa keskustelua toiminnasta ja taloudesta aina kaupunginhallituksesta lautakuntiin.

Vuoden 2026 aikana on käynyt selväksi, että valtionosuusjärjestelmän uudistustyö siirtyy eteenpäin ja talouden taantuma alkaa näyttää väistymisen merkkejä. Nämä muutokset vähentävät riskejämme talouden tasapainon osalta.

Valmistavien keskustelujen pohjalta päädyimme logiikan muutokseen talousarvion laadinnassa. Näin olen, vuoden 2027 talousarvio on tehty eri periaattein kuin aiemmat talousarviomme.

Jo aiempina vuosina olemme varautuneet tulevaan muuttamalla talouden sitovuustason toimialakohtaiseksi. Tämä korostaa lautakunnan roolia ja merkitystä toimialan toiminnan ja talouden seurannassa ja ohjaamisessa. Ratkaisua mahdollisiin budjettiylityksiin haetaan ensisijaisesti toimialan sisältä vuoden aikana, ei kaupunginvaltuustolle osoitetun lisämäärärahaesityksen turvin.

Näin ollen, vuoden 2027 talousarvion pohjaluvuiksi asetettiin tilinpäätöksen 2025 eurotiedot, jotka päivitettiin talousarvion laadinnan yhteydessä tarpeellisin osin vastaamaan vuonna 2026 ja 2027 tapahtuneita ja tapahtuvia oleellisia muutoksia. Ylimääräistä varautumista purettiin kustannuspaikkatasoilta liki 1,7 miljoonan euron verran ja lisäksi tulopuolta arvioitiin tarkasti. Nyt tehty muutos poistaa talousarvioistamme ylimääräisen kustannuspaikkatasoisen varautumisen ja korostaa toimialatasoista varautumista.

Naantalin kaupungin talous painuu vuonna 2027 1,6 miljoonaa euroa miinukselle. Talouden paineista huolimatta Naantalin kaupungin tuloveroprosentti vuodelle 2027 pysytetään ennallaan ollen 6,4 %. Myös kiinteistöveroprosentti ehdotetaan pidettäväksi ennallaan.

Suunnitelmakaudella tilanteemme kääntyy parempaan, eikä varsinaisia talouden tasapainottamistoimenpiteitä tai veronkorotuksia tässä näkymässä tarvita. Verotulokehityksen ja valtionosuuksien taso suunnitelmakaudella nojaa maamme vahvaan ja tasaiseen talouden kasvuun, mikä parantaa myös Naantalin talouden näkymää, mutta sisältää toki merkittävää riskiä - entä jos kasvu ei ole odotetun mukaista?

Taloussuunnitelmavuosiin kohdistuu merkittäviä ja laajakantoisia epävarmuustekijöitä. On odotettavaa, että suunnitelmakaudella näemme muutoksia sekä kuntarakenteessa, että valtionosuusjärjestelmässä. Näihin muutoksiin voimme varautua edelleen trimmaamalla kaupunkiorganisaatiota ja -konsernia kohti 2030-lukua – virtaviivaiseksi, osaavaksi, olennaiseen keskittyväksi ja taloudellisesti tehokkaaksi.

Toimialat ovat etsineet pehmeitä ja itse palvelutoimintaan mahdollisimman vähän vaikuttavia sopeuttamisen toimia jo tätä talousarviota varten. Nämä toimet yhdistettyinä odotuksiin talouskasvusta ovat kääntäneet talouden näkymää positiiviseen suuntaan. Olemme viime vuodet systemaattisesti trimmanneet toimintaamme kohti 2030-lukua ja tätä työtä on syytä jatkaa punnitsemalla palveluverkkoamme, palvelutasoamme eri toiminnoissa, toimintamme ryhmäkokoja ja ei-lakisääteisen toiminnan kokonaisuutta, sen kattavuutta ja laajuutta.

Tavoittelemme kestävää investointitasoa, joka on vuosikatteen suuruusluokkaa eli noin 10,5–11,7 miljoonaa euroa vuodessa. On huomattava, että vuosi 2026 oli Naantalin investointien huippuvuosi. Investointitasoa on hilattu alaspäin siten, että vuonna 2027 investoimme 18,1 miljoonalla eurolla. Vuodelle 2028 investointeja on suunniteltu 14,4 miljoonaa euroa, vuodelle 2029 16,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2030 18,8 miljoonaa euroa. Yhteensä talousarviovuodelle 2027 ja suunnittelukaudelle 2028–2030 kohdistuu 67,6 miljoonaa euroa investointeja.

Investoinnit vaikuttavat käyttötalouteen poistojen ja velanottamisesta johtuvan korkotason kasvun johdosta. Poistot kasvavat 12,14 miljoonaan euroon vuodelle 2027. Olemme pitäneet tiukasti silmällä poistojen vaikutusta käyttötalouteen – verojen nosto tai sopeuttaminen toiminnasta eivät saa olla hintana liian nopealle investointitahdille. Tunnistamme myös, että taloutemme on epätasapainossa vuonna 2027 siitäkin huolimatta, että olemme varautuneet investointivarauksin mittavaan investointiohjelmaamme.

Velasta maksettava korkotasomme kasvaa miljoonan euron tuntumaan suunnittelukauden loppuun 2030.

Jo tehdyt investointivaraukset tukevat raskasta investointiohjelmaamme
Naantalin kaupunki on varautunut hyvinä taloudellisina vuosina raskaaseen investointiohjelmaan. Investointivarauksia on aiempina vuosina tehty seuraavasti:

- Kalevanniemen liikuntahalli 8 miljoonaa euroa
- Maijamäen koulu 7 miljoonaa euroa
- Kalevanniemen oppimiskylät 6 miljoonaa euroa
- Karvetin koulu 3 miljoonaa euroa

Lisäksi Särkänsalmen siltaa varten tehtiin 1,3 milj. euron investointivaraus, ja myös kuntaliitosta edeltäviä varauksia puretaan vuosittain pienellä summalla.

Investointitasoa hilattu alaspäin – epävarmuuksia elinvoimahankkeissa suunnittelukauden loppua kohden

On selvää, että nyt käsiteltävä talousarvio 2027 ja sen sisältämät suunnitelmavuodet 2028–2030 esittävät vuosikatteeseen nähden edelleen raskaita investointeja. Jarruttamista uuteen talouden tasapainotilaan on tehty, mutta investointiohjelma on silti tukeva. Talousarvion sisältämällä investointitahdilla kaupungilla on velkaa suunnitelmakauden lopussa vuonna 2030 liki 35 miljoonaa euroa.

Liikkumavaramme lähivuosien investointien osalta on ohut – käytännössä investointiohjelman kokoluokaltaan suurimmat investoinnit pohjautuvat tehtyihin sopimuksiin, kaupungin kasvussa pitämiseen, yritystoiminnan edellytysten ylläpitämiseen ja palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen. Uusista investointiavauksista on pidättäydyttävä tämän kuntavaalikauden loppuun.

Suunnitelmakauden loppupään investointiohjelmaan sisältyy merkittäviä epävarmuuksia. E18-tiehankkeen rahoitus, raideliikenteen käynnistämisen vaativat infrastruktuuri-investoinnit sekä Rymättylän kevyen liikenteen väylän rakentaminen ovat kaikki miljoonaluokan investointeja, ja ainoastaan valtion päätöksenteon aikatauluttamia. On välttämätöntä, että meillä on valmius lähteä näihin merkittäviin hankkeisiin mukaan heti, kun valtio niihin rahoituksen osoittaa. Tästäkään syystä investointiohjelmaan ei tule lisätä uusia suuria hankekokonaisuuksia. Naantalin elinvoiman kannalta keskeiset, valtion kanssa yhteisrahoitteiset hankkeet on asetettava suunnittelukauden loppupäässä etusijalle.

Talousarviovuoden 2027 merkittävimpiä investointeja ovat edelleen koulu- ja päiväkotiverkkohankkeiden palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen sekä kunnallistekniset hankkeet.

Vuoden 2027 suurimmat investointihankkeet ovat seuraavat:

- Maijamäen koulun peruskorjaus 2,6 miljoonaa euroa
- Luonnonmaan perhetalon 2-osan 2. vaihe 2,2 miljoonaa euroa
- Luonnonmaan perhetalon laajennus 2,2 miljoonaa euroa
- Kalevanniemen oppimiskylät 0,67 miljoonaa euroa
- Vesihuoltolinja Merimasku–Lukkarainen–Teersalo 0,6 miljoonaa euroa
- Maariankadun kunnallistekniikka 0,6 miljoonaa euroa
- Vesihuollon saneerausohjelman mukaiset hankkeet 0,5 miljoonaa euroa
- Kaukolämpöverkoston loppuosan lunastus 0,46 miljoonaa euroa
- Karvetin liikunta-alue 0,45 miljoonaa euroa
- Karvetin monitoimitalo 0,29 miljoonaa euroa
- Tavastin Kilta 0,25 miljoonaa euroa
- Tuulensuojan peruskorjaus 0,15 miljoonaa euroa
- Jäänhoitokoneen uusinta 0,15 miljoonaa euroa

Vuonna 2018 päätetty palveluverkkosuunnitelma on edennyt toteutuksessa hienosti. Vuonna 2027 käynnistyy Maijamäen koulun usealle vuodelle jaksottuva peruskorjaus ja Luonnonmaan perhetalon laajennus saatetaan loppuun.

Kaupungin merkittävimpänä yksittäisenä saaristomeritoimena on vesihuoltolinjan rakentaminen välille Merimasku–Lukkarainen–Teersalo. Tämä noin 600 000 euron hanke parantaa puhtaan veden saatavuutta ja johtaa jätevedet Kakolan jätevedenpuhdistamolle.

Tonttitarjonnasta pidetään huoli Luonnonmaan perhetalon 2-osan 2. vaiheen yhdyskuntatekniikan rakentamisella.

Kaupungin keskustan ilme muuttuu edelleen vuoden 2027 aikana. As Oy Maarianrinteen talot puretaan. Keskustakortteleiden osalta ns. Aurinkotien kääntö valmistuu ja suunnittelukilpailu kerrostalojen toteuttamiseksi etenee.

Suunnittelukauden loppupuolella on näkyvissä useita elinvoimaa merkittävästi kasvattavia investointitarpeita, jotka vaativat kaupungin huomattavaa taloudellista sitoutumista.

Lähi- tai kaukojunaliikenteen käynnistäminen on ajankohtaista aikaisintaan vuosikymmenen loppupuolella. Kumpikin liikennöintimuoto vaatii rataosuuden perusparannuksen ja sähköistämisen 17,4 miljoonaa euroa, valtion rahoittamana, sekä valtion ja Naantalin yhteisrahoitteisen hankkeen Naantalin ratapihan kehittämiseksi 20,9 miljoonaa euroa.

Taloudellista epävarmuutta investointipuoleen aiheuttavat myös sinänsä erittäin positiiviset yritysten hankevalmistelut. Naantalissa on suunnitteilla useampia puhtaan siirtymän hankkeita, joiden vaatimat vesi- ja jätevesihuollon investoinnit, esirakentaminen ja muut yhdyskuntatekniikkaan liittyvät kustannukset suunnittelukaudella tarkentuvat hankkeiden suunnittelun ja investointipäätösten myötä. Puhtaan siirtymän hankkeet ovat kuitenkin olleet vastatuulessa vuoden 2026, eikä hankkeiden yhdyskuntateknisille investointitarpeille ole varauksia vuoden 2027 talousarviossa tai suunnittelukaudelle 2028–2030. Sen sijaan hotellihankkeiden vaatimaan yhdyskuntatekniseen infrarakentamiseen on varauduttu.

Satama tarjoaa hyvät logistiset mahdollisuudet sijoittujille, ja sataman välittömässä läheisyydessä sijaitseva Luolalan alue onkin yritysten näkökulmasta erityisen kiinnostava sijoittumiskohde. Tonttitarjontaa Luolalassa on vain niukasti, ja tästä syystä suunnittelukaudelle on osoitettu taloudellista panostusta Vantoon kehitettävälle työpaikka-alueelle. Myös Isosuon kehittäminen otetaan valmistelussa työn alle ja sille on varattu resurssi suunnittelua varten.

Investointeihin kohdistuu epävarmuutta myös tieliikenneyhteyksien osalta, erityisesti koskien E18-tien Raisio–Naantali-hankkeen rahoituksen ajankohtaa. E18-hankkeen toinen vaihe, Raisio–Naantali-yhteyden tiesuunnitelma pääsee hyväksymismenettelyyn, kun Raision viimeinen hankealueen asemakaavaa hyväksytään Raision kaupunginvaltuustossa. Sen tavoiteaikataulu on vuodenvaihde 2026–2027. Naantalin puolella kaikki kaavoitus ja suunnittelu on valmista E18-hankeeseen liittyen. Valtio on sitoutunut toteuttamaan E18-tien perusparannuksen vuoteen 2030 mennessä ja tiehanke on edunvalvonnassa Varsinais-Suomen kärkihanke. E18 Raisio–Naantali-tieyhteys tarvitsee rahoituspäätöksen maan seuraavan hallituksen toimesta.

On huomioitava, että edellä mainitut epävarmuustekijät voivat johtaa investointiohjelman uudelleentarkasteluun suunnitelmavuosina. Elinvoimainvestointien, kuten E18-hankkeen tai raideliikenneyhteyksien kehittämisessä ”momentum” on silloin, kun valtio osoittaa hankkeelle rahoituksen. Tätä mahdollisuus on ainutkertainen, eikä sitä pidä sivuuttaa liian kireällä omalla investointiohjelmalla.

Naantalin työpaikkaomavaraisuus oli vuosia laskusuuntainen. Uusin saatavilla oleva tilasto on vuodelta 2024 ja se osoittaa työpaikkaomavaraisuuden kääntyneen hienoiseen nousuun ollen nyt 60,9 (60,1 vuonna 2023). Työpaikkaomavaraisuutta voimme kasvattaa ainoastaan tarjoamalla laadukasta

tonttitarjontaa, hyviä liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä edellytyksiä. Vain investoimalla yritysalueiden kehittämiseen meillä on yritystulijoille tontteja tarjolla ja mahdollisuus kasvattaa työpaikkojen ja yhteisöverojen määrää. Tämä vaatii huomiota ja priorisointeja sekä suunnittelussa että investointiohjelmassa – haluammehan olla tulevaisuudessakin oikea kaupunki, jossa on oma, kehittyvä ja elinvoimainen yrityskanta ja mahdollisuuksia kasvuun!

Työpaikkaomavaraisuuden osalta huikeaa kehitystä on saatu aikaan kaupan rakennemuutoksella, jonka myötä Naantaliin on syntynyt arviolta ainakin 150–200 uutta työpaikkaa. Myös hotellihankkeisiimme Maarianrinteeseen sekä Kultaranta Resortiin on sitoutuneena yhteensä 150–300 työpaikkaa. Tämä kehitys on tullut tekemällä, ja vaatinut saumatonta yhteistyötä eri tahojen välillä. Kiitän ja kannustan meitä kaikkia edelleen tässä työssä.

Läpinäkyvyys ja vuoropuhelu kantavat - konsernin tytäryhtiöt hyvällä tiellä

Olemme kehittäneet tytäryhtiöiden taloudellisten tunnuslukujen näkyvyyttä ja avoimuutta talousarviokäsittelyä varten, yhtiöiden liikesalaisuudet huomioiden. Tämä työ parantaa poliittisen päätöksentekijän mahdollisuutta tarkastella myös tytäryhtiöidemme keskeisiä talouden tunnuslukuja kootusti.

Naantalin vuokra-asuntokanta on vahvistunut erittäin vahvasti viime vuosina Naantalin Vuokratalot Oy:n toimesta. Vuonna 2023 valmistui Nuhjalaan 84 asunnon vuokrakerrostalokohde ja vuonna 2022 asuntomessualueelle vuokrarivitalokohde. Uusimpina hankkeina Presidentinkatu 3:een, aivan Naantalin keskustaan, valmistui loppuvuonna 2025 35 asunnon vuokrakerrostalo ja vuoden 2026 loppuun valmistuu 32 asunnon vuokrakerrostalokohde Ratakatu 2:een. Olemme yhteistyössä Naantalin Vuokratalot Oy:n kanssa varmistaneet Rymättylän Katavakodin viereisten rivitalojen (Venetie) vuokraustoiminnan jatkon lähivuosiksi. Seuraavaksi Naantalin Vuokratalot Oy valmistautuu vanhempien kohteidensa mittavaan peruskorjauskierrokseen ja lainakantansa hoitamiseen sekä sen asteittaiseen madaltamiseen. Isosta uudisrakentamisen tahdista ja velkaantumisesta huolimatta yhtiön talouden tilanne on kuitenkin erittäin vakaa ja asuntojen täyttöaste huikea 99,17 % (ilman Rymättylän Venetien kohdetta, jonka huomiointi laskee täyttöasteen 98,86 %:iin).

Syksyllä 2025 perustettiin kaupungin uusi tytäryhtiö Naantalin Kuntakiinteistöt Oy, jonka toiminta ja talous riippuu hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen vuokrasopimusten pituudesta, vuokratasosta ja investointitarpeista. Pystymme siirtämään hyvinvointialueelle vuokrattavia kiinteistöjä yhtiöön vasta, kun meillä on tiedossa meiltä jatkossa vuokrattavat kiinteistöt, niiden vuokrataso ja vuokra-ajan pituus. Tilanteen keskeneräisyys haastaa meitä edelleen lakisääteisen yhtiöittämisvelvoitteen noudattamista koskien.

Tytäryhtiömme Naantalin Satama Oy on yritysten Naantaliin sijoittumisen kannalta keskeinen vetovoimatekijä, huoltovarmuussatama ja yksi Suomen ulkomaankaupan peruskivi. Yhtiö tuottaa kaupunkikonserniin vuokratuottoja ja pääomalainan korkotuottoja. Tavoitteena on, että vuodesta 2028 Naantalin Satama Oy tuottaa myös osinkotuottoja aiempaa vastaavalla 350 000 vuotuisen osingon tasolla. Naantalin Energia Oy vastaa jatkuvasti kasvavaan sähkönkulutukseen ja sen verkkotarpeisiin Naantalissa. Kulutuksen odotetaan lisääntyvän käyttöpaikkojen lisääntymisen, teollisuuden investointien ja sähköautojen myötä myös vuonna 2027. Yhtiö onkin investoinut merkittävästi verkon toimitusvarmuuteen ja kapasiteetin lisäykseen. Toimitusvarmuuteen liittyvät investointivaatimukset pitävät yhtiön korvausinvestointien tason korkeana vuoteen 2028 asti. Vuonna 2025 sähkönmyyntiliiketoiminta myytiin Väreelle, tämän odotetaan parantavan yhtiön tulosta tulevina vuosina. Yhtiö on kuitenkin pieni ja edellä mainittu muutos laskee tulevien vuosien liikevaihtoa. Yhtiön liikevaihto vuonna 2027 koostuu enää kolmesta erillisestä liiketoiminnasta. Tuotto kaupungille tulee pääosin vuosittaisesta osingosta. Tavoitteena on, että vuodesta 2028 Naantalin Energian osinkotaso palaa takaisin vuotuisalle 350 000 euron tasolle.

Olemme tiivistäneet ja syventäneet omistajaohjausta kuluneen vuoden 2026 aikana. Tämä työ on jo tuottanut hedelmää; se on lisännyt ymmärrystä koko konsernin merkityksestä kuntatalouteen ja elinvoimaan ja lisäksi kasvattanut ymmärrystä konsernin ohjaamisen tarpeesta ja keinoista. Konserniohje

ja omistajapolitiikka ovat parhaillaan työn alla, mutta toimintatapamuutoksia on jo tehty ja vuoropuhelua tiivistetty – meillä on yhteinen tavoite ja sama suunta. Kiitän jokaisen tytäryhtiömme toimitusjohtajaa erinomaisesta vuoropuhelusta tämän talousarvion valmistelussa.

Talousarvio on laadittu uudella logiikalla – poliittinen vuoropuhelu korostuu

Tämä talousarvio on laadittu erilaisella logiikalla kuin aiempien vuosien talousarviot.
Olemme ottaneet valmistelun pohjaksi vuoden 2025 toteuman ja tehneet parhaan arviomme toiminnan vaatimasta resurssista, lainsäädännön ja valtion asettamien muutosten taloudellisista vaikutuksista ja talouden yleisestä kehityksestä niin tulo- kuin menopuolellakin.

Talousarviota ei siten totutusti ole tehty talousarviosta talousarvioon vaan ylimääräinen varautuminen eri kustannuspaikoilla on purettu toimialakohtaiseksi varautumiseksi, entistä niukemmalla otteella. Myös varsinaisesta toiminnasta on viilattu kuluja pois, kuitenkin niin, ettei tämä näy palvelutasossamme. On selvää, että vuoden 2027 aikana tulemme valtuustossa näkemään useampia lisäresurssipyyntöjä, ja olen vakuuttunut, ettemme kaikilta osin ole pystyneet arvioimaan toimintatapamuutoksen osumista kohdilleen. Olen kuitenkin rohkaissut toimialoja ja lautakuntia luottamaan poliittisen vuoropuhelumme kantavuuteen.

Toimintatapamme lisää poliittisen päätöksentekijän näkyvyyttä toimialojen talouteen sekä toiminnan ja talouden muutoksiin. Tehdyn muutoksen mahdollistaa jo aiempina vuosina tehdyt muutokset talousarvion rakenteeseen ja sitovuustasoon. Talouden sitovuustason toimii lautakuntataso eli lautakuntien tuleekin ottaa vahvempi rooli toimialan talouden ohjaamisessa ja seurannassa ja tarvittavien muutosten vaatimisessa jo kesken toimintakauden.

Kiitän toimialajohtajia ja tulosaluevastuullisia jälleen erinomaisesta yhteistyöstä ja lautakuntia näkemysten esille tuomisesta. Olen ylpeä yhteisestä keskustelusta ja rakentavasta otteesta, jonka Naantalin poliittinen päätöksenteko asioihin tuo – se on aito lisäarvo virkavalmistelun tueksi ja haastamiseksi. Toimintatapamme on kuntakentässä poikkeuksellinen, ja toivon, että voimme sitä yhdessä vaalia kuntatalouden haasteiden edessäkin. Kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen on tehty vain pieniä muutoksia lautakuntavaiheen jälkeen, tavoitteena kaupunkikokonaisuuden parempi tasapaino koko suunnittelukaudella.

Laura Leppänen
kaupunginjohtaja

2 NAANTALIN STRATEGIA

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoteen 2030 ulottuvan Naantalin uuden kaupunkistrategian 8.12.2026 § 84. Sen mukaisesti uudistettu tavoitteen asetanta löytyy tästä asiakirjasta käyttötalousosan alusta. Erillinen mittarisivusto löytyy myös, ja mittarit kuvaavat kaupungin kehityksen trendejä erilaisissa asioista.

Sekä edellinen että nykyinen tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota strategisten mittareiden kehittämiseen, ja se on huomioitu talousarvion uudessa rakenteessa. Mittareiden tulee ohjata toimintaa sekä kuvata strategiassa tehtyjä valintoja. Huomioitava on sekin, että mittareiden tiedot on kerättävissä vaivattomasti myös raportointiin.

3 TALOUSARVION SISÄLTÖ

Kuntalain 110 §:ssä talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään seuraavasti:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Kuntien toimintasuunnitelman ja talousarvion laadintaa ohjaa nykyisin JUHTA (Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta) ja sen julkaisema suositus JHS 199 (Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja – suunnitelma). Kuntaliitto on laatinut suosituksen perusteella ohjeen kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja – suunnitelman laadinnasta vuonna 2022.

3.1 Konserni

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuntakonsernin merkitys on kasvanut merkittävästi. Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. (Kuntalaki 110 §)

Nykyinen konserniohje on hyväksytty valtuustossa 23.4.2018, ja sitä muutettiin Naantalin Energia Oy:n osalta 24.8.2020. Nämä kaksi asiakirjaa ovat toimineet lainsäädännön ohella kaupunkikonsernia ohjaavana viitekehyksenä. Kaupungin tytäryhteisöjä ohjaava konserniohje on parasta aikaa päivityksen alla kokonaisuudessaan. Samassa yhteydessä päivitetään kaupungin omistajapolitiikka. Nykyiseen konserniohjeeseen on sisällytetty melko suppea omistajapolitiikka-osuus. Konserniohjeen ja omistajapolitiikan tarkoituksena ei ole rajoittaa tytäryhteisöjen toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkiyttää yhteisiä toimintaperiaatteita ja tavoitteita.

Kuntalain 48 § mukaan ”Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.”

Hallintosäännössä on kuntalain lisäksi määritelty kaupungin toimielinten tehtävät ja vastuut kaupunkikonsernin toiminnassa. Nykyinen hallintosääntö tuli voimaan 1.4.2026, ja luottamushenkilöorganisaation osalta 1.6.2025.

Keskeisten konserniyhtiöiden, Naantalin Energia Oy:n, Naantalin Satama Oy:n ja Naantalin Vuokratalot Oy:n, osinko- tai vastaava taloudellinen odotusarvo vuoden 2026 tuloksen perusteella on yhtiöittäin seuraava:

- Naantalin Energia, alustava osinko-odotus 150 000 euroa
- Naantalin Satama, alustava osinko-odotus 0 euroa
- Naantalin Vuokratalot, yhtiöön sijoitettujen varojen tuotto-odotus 118 000 euroa.

Naantalin Matkailu Oy poistuu konsernista vuoden 2026 aikana, ja käytännössä sen toiminta on lakannut syksyllä 2025.

Naantalin Energia Oy:n osingonmaksukyky palautuu hiljalleen, mutta edelleen osingon taso on tavoitetasoa pienempi. Yhtiö maksanee aiemman tason mukaista osinkoa jälleen vuodesta 2028. Naantalin Satamalla ei vielä ole osingonmaksukykyä mittavien investointien sekä haastavan maailmantalouden tilanteen vuoksi. Kehityksen johdosta Naantalin Sataman osingonmaksukyvyn kehitystä seurataan ja ohjataan säännöllisesti. Tavoite on, että yhtiö voisi maksaa osinkoa jälleen vuonna 2028.

Konserniohjauksen yleiset tavoitteet

Kaupunki toimii aktiivisena omistajana ohjaten konserniyhteisöjä niiden toiminnan luonteen edellyttämällä tavalla. Samalla pidetään huoli siitä, että kaupunkikonsernin toiminta ja talous ovat eri tunnusluvuilla ja mittareilla arvioituina terveellä pohjalla. Tätä varten talousarviokirjan liitteisiin on laadittu numeerisia talouden sekä toiminnan mittareita merkittävimmille konserniyhtiöille yhteistyössä yhtiöiden toimivan johdon kanssa. Tavoiteasetannan konserninäkökulman kehittämistä jatketaan.

Emokaupunki keskittyy toiminta- ja taloussuunnitelmassa edelleen investointisuunnitelman rahoittamiseen. Ennakkonäkemystä konserniyhtiöiden pääomittamiseen ei ole, mutta tarpeista kaupungin takauksen myöntämisestä konsernin rahoituskustannusten minimoimiseksi on keskusteltu. Konserniyhtiöiden omat investointitarpeet on rahoitettava tulorahoituksella ja tarvittaessa vieraalla pääomalla, mitkä tulee ottaa huomioon asetettaessa pitemmän aikavälin tavoitteita. Investointien kokonaisuus tulee olla hallittua ja vieraan pääoman määrä kunkin yhtiön taloudellisen kantokyvyn mukaista.

Kaupunkikonsernin tunnusluvut osoittavat, että tytäryhteisöjen tilannetta ja kehitystä on seurattava edelleen tarkasti, jotta kaupunkikonsernin kokonaisuus pysyy toiminnan ja talouden näkökulmasta tasapainossa. Yhtiöiden hallitusten jäsenten rooli, osaaminen toiminnasta ja taloudesta sekä hallituksen jäsenen vastuu ovat korostuneet, ja näihin seikkoihin tulee kiinnittää huomiota yhtiöiden hallitusten valinnassa.

Keskeisille konserniyhtiöille on annettu seuraavia toiminnallisia (numeerisia) tavoitteita liiteosassa. Tavoitteenasetantaa kehitetään edelleen.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen (omistus 20–50 %) osalta ei ole asetettu konserniohjausjärjestelmää.

4 ALUE, YMPÄRISTÖ, VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

4.1 Kunnan alue

Naantalin kaupunki kuuluu Turun seutuun. Kuntaraja Naantalilla on Turun, Paraisten ja Raision kaupunkien sekä Maskun, Mynämäen, Taivassalon ja Kustavin kuntien kanssa. Näistä Naantalilla on maaraja Raision ja Maskun kanssa. Kaupungin pinta-ala on 688 km², josta maapinta-alaa on 311,5 km².

Liikenneyhteydet Naantaliin ovat hyvät. Maanteitse etäisyys Naantalin keskustasta Turkuun on noin 16 km ja Raisioon noin 9 km. Etäisyys Helsinkiin on noin 175 km.

E18-käytävä osana ns. Pohjolan kolmiota kuuluu EU:n tärkeimpien liikenneyhteyksien joukkoon.

4.2 Ympäristö

Naantalin kaupunki on määritellyt kaupunkistrategiassaan 2030 yhdeksi keskeiseksi arvokseen ja tavoitteekseen vastuullisuuden, johon lukeutuu luonnollisesti myös ympäristövastuullisuuden teema.

Kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteena on systemaattisesti ympäristöjohtamisen työkalujen kuten ympäristö- ja ilmasto-ohjelman avulla toimia kestävän kehityksen mukaisesti ympäristöasiat huomioon ottaen. Kaupungin ensimmäinen ympäristöohjelma laadittiin vuosille 2020-2024. Ympäristöohjelmassa asetettiin kaupungin strategiset ilmasto-, vesistö- ja luonnon monimuotoisuustavoitteet sekä päätettiin niistä konkreettisista toimenpiteistä, joilla kaupungin toimintaa kehitettäisiin kestävän kehityksen periaatteiden mukaiseksi, ja joilla voitaisiin parantaa Saaristomeren tilaa ja vaalia kaupungin arvokkaiden luontoympäristön piirteitä. Ympäristöohjelma on päivitetty ja uusi ympäristö- ja ilmasto-ohjelma ulottuu vuosille 2024-2030. Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimeenpano tulee näkymään edelleen kaupungin eri toiminnoissa nykyisen toimintakulttuurin muutoksina nykyistä ympäristöystävällisempään suuntaan. Naantalin kaupunki on mukana valtakunnallisessa Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -verkostossa.

Ympäristönsuojelu hoitaa lakisääteisiä ympäristöviranomaisen tehtäviä, kuten valmistelee viranomaispäätöksiä ja –lausuntoja, ja valvoo eri toimintoja ja ympäristölainsäädännön noudattamista. Lisäksi ympäristönsuojelu kehittää kaupungin ympäristönsuojelua mm. erilaisten ympäristöhankkeiden kautta, teettää ympäristön tilaa koskevia selvityksiä sekä ohjaa ja neuvoo kuntalaisia ja toiminnanharjoittajia ympäristöasioissa.

4.3 Väestö ja työllisyys

Kaupungin lopullinen väkiluku oli 31.12.2025 oli 20 390 henkilöä.
Ikäluokkiin asukkaat jakautuivat seuraavasti:

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	Muutos 2025/1990	Muutos 2025/2000
0-6 v	1 307	1 484	1 505	1 399	1 407	1 287	1 119	1 235	-72	-270
7-15 v	2 014	1 978	2 000	2 216	2 100	2 014	1 998	1 896	-118	-104
16-19 v	721	882	896	834	984	883	849	900	179	4
20-24 v	872	797	787	785	735	725	589	537	-335	-250
25-64 v	7 985	8 656	9 287	9 955	10 310	9 809	9 754	9 950	1 965	663
65-74 v	1 081	1 261	1 307	1 408	1 877	2 606	3 033	3 017	1 936	1 710
75-84 v	516	635	768	930	1 050	1 162	1 562	2 213	1 697	1 445
85 +	126	161	193	261	344	475	523	642	516	449
yhteensä	14 622	15 854	16 743	17 788	18 807	18 961	19 427	20 390	5 768	3 647

Kaupungin väkiluku kasvoi vuosina 2020–2025 yhteensä 963 henkilöä. Kasvu oli keskimäärin 161 henkilöä vuodessa. Edellisen viisvuotiskauden aikana eli vuosina 2015–2020 kasvu oli yhteensä 466 henkilöä, keskimäärin 93 henkilöä vuodessa. Kasvu on siten parantunut viimeisen viiden vuoden aikana. Viime vuosien väkiluvun kasvu on perustunut ennen kaikkea kuntien väliseen muuttoliikkeeseen. 2020-luvulla maahanmuutto kasvoi lähinnä ukrainalaisten vaikutuksesta.

Uusia asuntoja valmistui seuraavasti: vuonna 2024 119 uutta asuntoa ja 2025 110 asuntoa. Kuluvan vuoden valmistuvien asuntojen määrä jää alle 50:n. Rakennusalan laskusuhdanne on jatkunut jo vuosia, ja nyt ollaan asuntojen valmistumisen osalta pohjalukemissa. Toimitiloissa uuden Prisman sekä kaupungin rakennuttama liikuntahalli ovat tuoneet uusia valmistuneita neliöitä. Vuodelle 2027 on näkyvissä pientä valoa. Kaksi vapaarahoitteista kerrostalokohdetta on lähdössä liikkeelle ja pientaloille on rakennuslupia haettu jonkin verran. Naantalin Vuokratalot Oy:n uudiskohde valmistuu keväällä 2027.

"Asuntorakentaminen jää edelleen jälkeen muusta rakentamisesta. Uusien asuntojen rakentamisen aloitusmäärä ei kasva vuonna 2026, vaan elpyminen alkaa ensi vuoden aikana ylitarjonnan vähitellen helpottaessa. Maa- ja verirakentaminen puolestaan supistuvat, kun rata- ja katuverkon sekä vesihuollon investoinnit vähenevät.

Rakennustuoteteollisuuden suhdannearviot ja tulevaisuudennäkymät ovat vahvistuneet selvästi alkukesän aikana muun talouden ja rakentamisen elpymisen myötä, ja tuotannon odotetaan nyt kasvavan laajasti. (Valtionvarainministeriö: Raksu 9.9.2026)."

Turun työllisyysalue aloitti toimintansa vuoden 2025 alussa, jolloin työvoimapalvelut siirtyivät TE-toimistoilta kunnille. Samaan aikaan talouden huono kehitys alkoi vaikuttaa työttömyyden kasvuna. Kunnat kantavat suhdannevaihtelun vaikutuksia TE-palveluiden kautta uudella tavalla.

Naantalilaisia työnhakijoita ja työnantajia on lakisääteisissä työvoimapalveluissa palvellut vuoden 2025 alusta lähtien työllisyysalueen Raision lähipalvelupiste, joka palvelee työllisyyden hoitoon liittyvissä asioissa Raision ja Naantalin ohella Maskun, Mynämäen, Nousiaisten ja Ruskon asukkaita ja työnantajia.

Työttömyys on syksyllä 2026 kehittynyt myönteiseen suuntaan sekä Naantalissa että Varsinais-Suomessa. Naantalin työllisyystilanne on edelleen maakunnan keskitasoa parempi ja maakunnan työllisyystilanne taas valtakunnallista tilannetta parempi. Naantalissa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli elokuun lopussa 8,3 %, mikä on 0,3 %-yksikköä vähemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Mm. uusien kaupan hankkeiden myötä uusia työpaikkoja on avautunut, mutta silti avoimien työpaikkojen määrä kokonaisuudessaan on ollut edellisvuotta vähäisempi.

Työttömyyden erityisryhmissä kehitys on ollut erityisen heikkoa. Pitkäaikaistyöttömiä oli Naantalissa elokuun lopussa 361 henkilöä, mikä on 15 % enemmän kuin elokuussa 2025. Vuoden 2024 elokuusta pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut lähes 74 %. Niin ikään nuorten alle 25-vuotiaiden työttömyys on heikentynyt vuoden kuluessa. Alle 25-vuotiaita oli työttömänä vuonna 2025 keskimäärin 86 henkilöä, kun vuonna 2026 määrä on ollut keskimäärin 103 henkilöä kuukaudessa.

Mikäli suhdannetilanne jatkaa myönteistä kehittymistään, paikallinen asuntorakentaminen elpyy ja Naantaliin suunnitellut investointihankkeet sekä kaupan, matkailun että teollisuuden toimialoilla toteutuvat, voidaan odottaa työllisyystilanteen parantuvan merkittävästi lähivuosien aikana. Pitkäaikaistyöttömien runsas määrä aiheuttaa kuitenkin epävarmuustekijöitä ja haasteita työllisyyden tunnuslukujen positiiviselle kehittymiselle sekä työttömyysetuuksien kuntaosuuden pienenemiselle erityisesti lyhyellä aikavälillä.

Väestötilanne 1-8/2026 vs 1-8/2025

Asukasluku 8/2026

20413 +85

Ikäjakauma

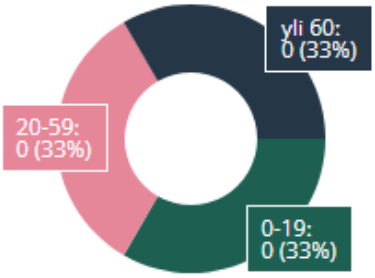

Statfin

Syntyneet

117 -9

Kuolleet

146 +11

Luonnollinen Väestönlisäys

-29 -20

Kuntien välinen nettomuutto

39 -128

Nettomaahan-muutto

12 -34

Työllisyystilanne 8/2026 vs 8/2025

Työttömyysaste

8.30% -0.30

Työttömyyden pituus

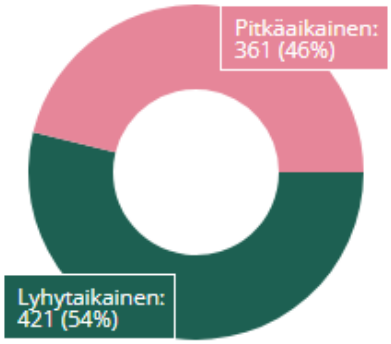

Statfin

Työttömät

782 -23

Pitkäaikaistyöttömät

361 +48

Alle 25v Työttömät

91 +3

Avoimet työpaikat

14 -10

Työvoima

9435 +41

4.4 Rakentamisalueet ja elinkeinotoiminta

Kaupungin tavoitteena on edistää hallitulla kasvulla yhdyskuntarakennetta, joka turvaa asumismahdollisuudet ja nykyisten palveluiden säilymisen ja kehittymisedellytykset. Tavoitteena on turvata väestö- ja työpaikkatavoitteiden edellyttämä kaava- ja tonttivaranto.

Kaupungin alueella elinkeinojen toimintamahdollisuudet ovat hyvät. Naantalilla on teollisuuden, satamatoimintojen ja matkailun toimialoilla koko kaupunkiseutua vahvistava rooli ja imago. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu yritysten kanssa toimintaedellytysten kehittämisestä ja ennakoivasti myös yritystoimijoiden kaavoitustarpeista.

Kaupungilla on kaavoitettuja teollisuus- ja työpaikkatontteja Luolalan, Luonnonmaan Naviren ja Isosuon alueilla. Naviren alueen esirakentaminen jatkuu ja ensimmäiset yritykset ovat jo sijoittuneet alueelle. Vastaavaa kehitystä pyritään edistämään myös Isosuolla. Uudempien yritysalueiden osin rakentamaton kunnallistekniikka rajaa alueille sijoittumista harkitsevien toimijoiden määrää sekä näiden sijainnissa mahdolliseksi kokemia toimintoja. Luolalassa tontit ovat olleet haluttuja ja erityisesti merkittävämpien toimijoiden hankkeet ovat johtaneet alueen tonttivarannon pienentymiseen. Haasteita teollisuus- ja yritystonttien osalta luovat tonttitarjonta sekä tontinluovutusehdot, jotka eivät aina vastaa yrittäjien tarpeisiin ja markkinoilla olevaan kysyntään ongelmien liittyessä tyypillisesti esimerkiksi rakentamisvelvoitteen täyttämiseen.

Luolalan-Sataman alue nähdään vahvasti vihreän siirtymän teollisuuden alueena. Maa-alueiden jatkojalostus suunnitteilla olevan, Green North Energy Oy:n vety- ja ammoniakkilaitoshankkeen toteuttamiseksi jatkuu. Yhtiön kanssa on laadittu esisopimus tontin vuokraamisesta. Turun kehätien (E18) voimaan tullut asemakaavanmuutos mahdollistaa uutta liikerakentamista kehätien ympäristössä. Vanton alueen profiili nähdään tulevaisuudessa vahvemmin työpaikka- ja toimitila-alueena. Vanton alueella on asemakaava vireillä, ja alueen kehittäminen edellyttää yhteistyötä Raision kaupungin kanssa.

Kaupan toimialan rakenne on monipuolistunut valmistuneiden hankkeiden myötä suunnitellusti.

Vuosittain hyväksyttävällä kaavoituskatsauksella ohjataan kaavoitushankkeiden aloittamista ja toteuttamisaikatauluja. Asunto- ja maapoliittisella ohjelmalla 2023-2026 luodaan suuntaviivoja maankäytölle, kaavoitukselle ja tontinluovutukselle ohjelmakaudella. Vuonna 2026 käynnistyy vuoden 2027 alusta voimaan astuvan asunto- ja maapoliittisen ohjelman valmistelu.

5 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

5.1 Hallinto

Vuosi 2026 on uuden valtuustokauden toinen kokonainen talousarviovuosi. Kuntavaalit järjestettiin huhtikuussa 2025 ja uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Viimeisin päivitys hallintosääntöön on tehty kaupunginvaltuustossa 23.3.2026 § 17.

Organisaatiomuutoksilla pyrittiin vastaamaan hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen tarpeeseen tarkastella uudelleen kaupungin toimintojen organisoitumista ja päätöksentekojärjestelmää.

5.2 Henkilöstö

Kaupungin strategian tavoite "4 Hyvän työyhteisön Naantali - Yhdessä tehden" avataan tarkempina toimenpiteinä uuteen henkilöstöohjelmaan. Henkilöstöpolitiikan keinoin tavoitteena on kehittää johdonmukaista johtamista, ennakoida toimintaympäristön muutoksia, varmistaa osaaminen kaupunkiorganisaatiossa sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkykyisyyden lisääminen.

Kaupungissa työskentelee vuonna 2027 noin 800 työntekijää.

6 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

6.1 Yleistä

Valtiovarainministeriön syksyllä 2026 julkaisema Kuntatalousohjelma vuodelle 2027 kuvaa talouden kehitystä seuraavasti:

Suomen talouden kasvu on ollut alkuvuonna odotettua nopeampaa. Bruttokansantuote kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026 ja keskimäärin vajaa 2 prosenttia lähivuosina. Kasvun vahvistumisesta huolimatta talouden kuva ei ole yksi selitteisesti myönteinen. Työllisyys laskee vielä kuluvana vuonna ja kääntyy kasvuun vasta vuodesta 2027 alkaen, eikä verotulojen kehitys viittaa erityisen nopeaan talouden kasvuun. Julkisyhteisöjen alijäämä heikkenee kuluvana vuonna 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen menojen voimakkaan kasvun myötä. Alijäämä pysyy syvänä koko ennustejakson puolustus- ja korkomenojen kasvun myötä. Velkasuhteen arvioidaan nousevan tänä vuonna 90 prosenttiin ja lähes 98 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Kuntatalouden rahoitusasema pysyy alijäämäisenä koko ennustejakson. Toiminta kate heikkenee vuosittain erityisesti palkkamenojen ja työttömyyskustannusten kasvaessa, eikä vuosikate riitä kattamaan nettoinvestointeja ennustejakson aikana. Toiminnan ja investointien rahavirta on syvimmillään alijäämäinen vuonna 2027 ja paranee sen jälkeen asteittain, mutta pysyy negatiivisena ennustejakson loppuun saakka. Kuntien tulojen kasvu jää menojen kasvua hitaammaksi erityisesti valtionosuuksiin kohdistuvien vähennysten ja sovittujen palkkaratkaisujen vuoksi.

Kuntien väliset erot syvenevät väestökehityksen eriytyessä, kun muuttotappio kuntien tulopohja heikkenee ja kasvukeskusten investointitarpeet pysyvät suurina. Kuntatalouden tilanne kohenee jonkin verran ennustejakson lopulla, kun osa valtionosuusleikkauksista päättyy ja menojen kasvu hidastuu.

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio on arvioinut kuntien tilannetta alkusyksystä tehdyn Talousbarometri-kyselyn pohjalta seuraavasti:

Kuntien talouskehitys on ollut viimeisen vuoden aikana vaisua, sillä verotulot ovat kehittyneet heikosti ja kustannuksia on lisännyt palkankorotusten ohella esimerkiksi yhä korkeammalle kipuava työttömyys. Myös kuntien valtionosuutta on saksittu asteittain nousevilla leikkauksilla.

Lisäksi maailmalla olevat ja uudet syntyneet konfliktit vaikuttavat maailmantalouden kautta myös kuntiin. Energian hinnan nousu Lähi-Idän uuden kriisin seurauksena on tuonut painetta inflaatioon ja vastareaktiona EKP on nostanut ohjauskorkoa. Lisää koronnostoja on odotettavissa jatkossakin, mikäli konflikteihin ei saada ratkaisuja.

Naantalin taloustilanteen heikkeneminen ei ole yllätys, vaan tätä on ennakoitu jo vuosia. Vuoden 2026 painuminen reilusti miinukselle voi vaikuttaa suurelta, mutta jo vuoden 2025 talousarvio olisi ollut reilun miljoona euroa tulokseltaan miinusmerkkinen ilman kertaluonteisia eriä. Suurin selittävä tekijä miinuksille on tulojen ja menojen kasvun epäsuhta - verotulot kasvavat kuluvana vuonna vajaan prosentin ja viime vuoden kasvu oli 1,3 %. Menojen kasvu on ollut tasaista ja henkilöstömenojen kasvu suurta. Lisäksi poistot kasvavat runsaiden investointien myötä.

Kuntien tulomuodostukseen suuresti vaikuttavat uudistukset eli valtionosuusuudistus sekä kiinteistöverouudistus eivät kuluvalla hallituskaudella toteutuneet.

Naantalin kaupungin tilannekuva vuoden 2027 talousarviossa on varovaisen positiivinen. Veroennuste nojaa talouden reippaaseen piristymiseen ja sitä kautta työllisyyden merkittävään paranemiseen. Valtionosuusrahoitus tulee pysymään kuluvan vuoden toteutuvan valtionosuuden tasolla. Hauamme uskoa, että vuoden 2026 hyvin pieni verotulokehitys on aallonpohja, josta lähdetään kohti parempaa. Tämä yksin ei kuitenkaan riitä korjaamaan talouden epätasapainoa eli samalla on katse pidettävä toiminnan kustannusten realistisessa arvioinnissa ja menokasvun hillinnässä. Lisäksi investointitaso on saatava kestävälle tasolle velkaantumistahdin hillitsemiseksi.

Naantalin lähtötilanne haastaviin taloudellisiin aikoihin on edelleen hyvä. Verotulopohja on muutoksista huolimatta vahva, väestö kasvaa, vaikkakin muuttoliikkeen kautta, ja uusia elinvoimahankkeita on vireillä. Tällä hetkellä on keskityttävä talousarvion realistiseen laadintaan, jotta sitä pystytään toteuttamaan mahdollisimman hyvin talousarviovuoden aikana.

Kaupungin toiminnassa ja taloudessa jatketaan perusasioiden toteuttamista sekä valmistaudutaan tuleviin haasteisiin huolella ja harkituilla päätöksillä. Uusien pysyvien menojen muodostumista vältetään ja tiettyjä nykyisiä toimintoja arvioidaan kriittisesti. Käyttötaloudessa kustannusnousut on saatu pidettyä siedettävinä, ja investointeja pitää tehdä suunnitelmallisesti siten, että varmistetaan väestönkasvun edellytykset, omaisuuden arvon säilyminen sekä strategisen tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnallisten tavoitteiden että investointien tulorahoituksen osalta.

6.2 Talousarvion valmistelu

Kaupunginhallitus antoi 16.6.2026 § 192 ohjeluvut talousarvion 2027 sekä taloussuunnitelman 2028-2030 valmisteluun. Ohjelukujen lähtökohtana oli vuoden 2025 tilinpäätöksen taso, jonka lähdettiin rakentamaan vuoden 2027 lukuja. Tämä siitä syystä, että jo useamman vuoden on käynyt niin että talousarvio on näyttänyt reilusti heikompaa talouden kehitystä kuin mitä tilinpäätöksessä on toteutunut. Tavoitteena on saada vuoden 2027 realistiselle pohjalle.

Investointeihin ei varsinaisesti annettu ohjelukua, mutta ohjelukupäätöksessä todettiin seuraavaa:
"*Kolmen hyvin vilkkaan investointikauden (2024–2026) jälkeen tahti hieman rauhoittuu vuonna 2027 ja investointien kokonaismäärä jää alle 20 miljoonan euron vuosittain koko suunnitelmakauden. Tämän hetken investointisuunnitelmassa investointeja suunnittelukaudelle 2027–2030 on yhteensä 69,0 miljoonaa euroa, joista teknisen investointeja on 62,9 miljoonaa euroa.*
Tämän hetken valmistelussa vuoden 2027 osuus investointitasosta on 17,4 miljoonaa euroa, kun voimassa olevassa taloussuunnitelmassa vuoden 2027 investoinnit ovat 16,9 miljoonaa euroa."

Lopullinen investointimäärä vuodelle 2027 on 18,1 miljoonaa euroa, vuodelle 2028 14,4 miljoonaa euroa, vuodelle 2029 16,7 miljoonaa euroa ja vuodelle 2030 18,4 miljoonaa euroa. Suunnitelmakauden loppuvuosilla on varautumista valtion osa-rahoittamiin hankkeisiin eli E18-tien loppuosaan, raideliikenteeseen sekä Rymättyläntien jk+pp-tiehen. Kaikkiaan suunnitelmakauden investoinnit ovat 67,6 miljoonaa euroa. Investointitahti jatkuu huippuvuosienkin jälkeen vilkkaana, eikä uusia hankkeita voida investointiohjelmaan sisällyttää.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarvioehdotusta 26.10. sekä 9.11.2026, ja kaupunginvaltuusto 16.11.2026.

6.3 Kaupungin johtajan ehdotukseen tehdyt muutokset

Kaupunginjohtajan esitys perustuu pääosin lautakuntien talousarvioesityksiin muutamin muutoksin. Kasvatus- ja opetuslautakunta lisäsi Naantali-lisän suuruutta 50 000 euroa sivistystoimen viranhaltijoiden esitykseen nähden. Tässä kaupunginjohtajan esityksessä on palattu viranhaltijoiden esittämään tasoon. Lisäksi talousarvion laadinnan edetessä on selkiytynyt Turun Seudun Kehitys Oy:n ja Business Turun rahoitus, joka laskee 3 euroa/asukas eli noin 60 000 euroa. Tämä on vähennetty kehittämispalvelujen budjetista.

Lisäksi investoinneissa tekninen lautakunta teki alkuperäiseen esitykseen muutoksen, jossa Kuparivuoren kentän kunnostushanketta aikaistettiin vuodella vuosille 2028-2029. Kaupunginjohtajan ehdotuksessa ko. hanke palautetaan aiempaan aikatauluun vuosille 2029-2030. Toinen teknisen lautakunnan muutos eli Urheilutalon kuntokartoitukseen vuodelle 2027 osoitettu 20 000 euron määräraha on poistettu. Syy tähän on se, että Urheilutalon tulevaisuus tulee ratkaista Kuparivuoren liikuntapaikkojen kokonaissuunnittelun yhteydessä.

6.4 Rakenteelliset muutokset vuoden 2027 talousarviossa

Vuoden 2027 talousarvio ei sisällä suuria toiminnan muutoksia.

Sen sijaan talousarviokirja ja sen rakenne uudistuu ja tiivistyy.
Tulosalueiden osuutta pienennetään ja lautakuntatasoa korostetaan. Tämä siksi, että talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on ollut jo pitkään toimielinten eli lautakuntien toimintakate (hallinnon toimialoilla kaupunginhallituksen toimintakate) ja tätä tasoa halutaan tuoda näkyvämmäksi valtuustotasolle. Samalla on tuotava esiin olennaiset asiat toiminnasta ja sen muutoksista.

Liiteosassa joka vuosi olleet maksupolitiikka sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet irrotetaan talousarviokirjasta, ja tuodaan valtuuston päätettäväksi omina asiakirjoinaan. Ne eivät juurikaan muutu vuosittain, joten ne ovat jatkossa toistaiseksi voimassa olevia asiakirjoja.

Talousarvion ulkonäkö on päivitetty kaupungin uuden graafisen ohjeen mukaiseksi.

Lautakunnat hyväksyvät käyttösuunnitelman sen jälkeen, kun valtuusto on hyväksynyt koko kaupungin talousarvion. Käyttösuunnitelmassa keskitytään tulosalueisiin, ja mm. aiemmin talousarviokirjassa olleita toiminnan taulukoita on siirretty käyttösuunnitelmatasolle. Tämä vahvistaa lautakuntatason päätöksentekoa ja seurantavastuuta alaisestaan toiminnasta.

HTV-mittari
Tulosalueilla näkyy HTV-mittari, jonka määritelmä on seuraava:

> HTV eli henkilötyövuosi = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100). Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden kalenteripäiviin (esim. työssä 1.3.-31.5. = 92 / 365 = 0,25 henkilötyövuotta). Henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi.

HTV-mittarin historiatiedot ovat dataa henkilöstöjärjestelmä Populuksesta kuluvalta vuodelta kesäkuun tilanteesta. Vuoden 2027 luvut perustuvat tulevan vuoden henkilöstösuunnitteluun. HTV-mittarin periaate on sama kuin kuluvan vuoden talousarviossa. HTV-tiedot on koottu lautakuntatasolle, jotta siitä näkyy lautakunnan alaisten tulosalueiden kokonaisuus.

6.5 Toimintatuotot ja toimintakulut vuonna 2027

Tuloslaskelma esitetään ulkoisina erinä, sisältäen kaupungin sekä taseyksikön eliminoituna.

Toimintatuotot ovat yhteensä 23,4 miljoonaa euroa ja ne kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 5,9 % eli 1,3 miljoonaa euroa (vertailu alkuperäiseen talousarvioon 2026).
Tuotot on arvioitu realistisesti - aiempina vuosina talousarvio on ollut tulojen osalta hyvin varovainen ja tilinpäätös on pääsääntöisesti ylittänyt talousarvion reilusti. Erityisiä kertaluonteisia tuloja ei vuonna 2027 odoteta, vaan kasvu tulee maanvuokrien tason noususta ja joidenkin taksojen korotuksista. Käyttöomaisuuden myyntituloja odotetaan saatavan 1 200 000 euroa. Maksutuottojen taso on vuoden 2026 tasolla. Tuet ja avustukset ovat laskeneet jo useana vuonna; sivistystoimialan avustuksia on haettavana aiempaa vähemmän ja kotoutumiskorvausten taso on laskenut.

Valmistus omaan käyttöön laskee hieman, koska investointitasokin laskee.

Toimintakuluja on yhteensä 77,5 miljoonaa euroa ja ne kasvavat 0,6 % eli 0,5 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintakulujen pieni kasvu johtuu realistisen budjetoinnin vaikutuksesta.

Henkilöstökustannuksissa varaudutaan palkankorotuksiin, jotka ovat peräti 3,97 % vuonna 2027. Tämä muodostuu paitsi 1.4.2027 toteutuvista palkankorotuksista, myös vuoden 2026 korotuksista jääneistä perintöosista. Vuoden 2026 henkilöstökustannusvarauksesta ei jää ylimääräistä seuraavan vuoden palkankorotuksia varten. Henkilösivukuluissa on nousupainetta eläkemaksun sekä työttömyysvakuutusmaksun osalta. Joitakin harkittuja henkilöstölisäyksiä sisältyy henkilöstösuunnitelmaan, ja eläköitymisen kautta poistuvia tehtäviä järjestellään uudelleen. Henkilöstökulut kasvavat yhteensä 5,1 %.

Palvelujen ostot pienenevät 8,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Jo useana vuonna peräkkäin on käynyt niin, että talousarviosta jää käyttämättä reilusti rahaa nimenomaan palvelujen ostoista. Jotta näiden erien budjetointi saatiin realistiselle tasolla, otettiin talousarvion laadinnan pohjaksi tilinpäätöksen 2025 luvut. Palvelujen ostoon kohdistuu kustannusten nousupaineita, joita on jo luvuissa huomioitu. Vuoden 2027 talousarvio on palvelujen ostojen osalta 0,6 miljoonaa euroa vuoden 2025 toteutumaa suurempi.

Aineet ja tarvikkeet
Aineiden ja tarvikkeiden kustannukset pysyvät vuoden 2026 talousarvion tasolla eli erässä on vähennystä 26 000 euroa vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Myös tässä erässä on aiempina vuosina ollut ylibudjetointia. Aineiden ja tarvikkeiden hintoihin sisältyy riskiä, sillä mm. polttoaineiden hintojen nousu kuluvan vuoden aikana on jo vaikuttanut monien tarvikkeiden kustannuksiin.

Avustukset
Avustukset pienenevät 6,3 % verrattuna vuoden 2026 talousarvioon.

Muut toimintakulut
Muihin toimintakuluihin sisältyvät mm. ulkoiset vuokrat ja leasing-maksut. Ne kasvavat 14,6 %, mikä on 0,25 miljoonaa euroa. Tietokoneiden hinnat ovat nousseet kuluvan vuoden aikana lähes 50 %, ja tämä vaikuttaa vaihdettavien laitteiden leasing-vuokran tasoon.

Toimintakate on yhteensä -53,5 miljoonaa euroa ja se pienenee vuodesta 2026 1,6 % eli 0,8 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus teki seuraavat muutokset talousarvion käyttötalousosaan:

Opetus- ja kasvatuslautakunta: varhaiskasvatuksen tuki +50 000 euroa Naantali-lisän pitämiseksi vuoden 2026 tasolla

Tekninen lautakunta: Tilalaitos, Urheilutalon kuntokartoitukseen +10 000 euroa

Ympäristö- ja rakennuslautakunta: Ympäristönsuojelu +15 000 euroa Kailon saaren kaislikon niittoa varten.

Muutokset pienentävät toimintakatetta 75 000 euroa.

6.6 Verotulot

Talousarvio perustuu tuloveroprosenttiin 6,4%, kuten edellisenä vuonnakin. Koko maan tuloveroprosentin painotettu keskiarvo on ollut vuonna 2026 7,57 % ja vuoden 2025 veroprosentin keskiarvo oli 7,53 %.

Naantalissa hyvä verotulopohja sekä positiivinen väestökehitys ovat pitäneet kunnallisverotulot lievässä kasvussa talouden yleisestä taantumasta huolimatta. Työttömyyden kasvu on kuitenkin pienentänyt kunnallisveron tuoton kasvua. Yhteisöveron taso on pudonnut vuonna 2026 kolmatta vuotta peräkkäin. Tässä näkyy talouden useamman vuoden jatkunut heikko kehitys. Kuluvana vuonna tullaan jäämään talousarvion verotuloennusteesta noin 0,7 miljoonaa euroa, ja verotulojen kokonaiskasvu jäänee vajaaseen yhteen prosenttiin. Vuonna 2025 verotulojen kokonaiskasvu oli vain 1,3 %.

Vuoden 2027 veroennuste sisältää optimismia talouden kehityksen suhteen. Työttömyyden pitäisi lähteä laskuun ja siten kunnallisveron sekä yhteisöveron kasvuun. Työllisyyden kehitys vaikuttaa nopeasti kunnallisverotuloihin, joten siksi sen kehitystä seurataan tarkasti.

Verotulojen ennustamisessa käytetty väestöennuste on seuraava:

VÄESTÖ ikäryhmittäin, 31.12.	2024	2025	2026	*2027	*2028	*2029
0 - 18 vuotiaat	3 811	3 823	*3 789*	*3 688*	*3 686*	*3 686*
Muutos %	*-0,7*	*0,3*	*-0,9*	*-2,7*	*-0,1*	*0,0*
19 - 64 vuotiaat	10 591	10 695	*10 767*	*10 818*	*10 834*	*10 876*
Muutos %	*0,1*	*1,0*	*0,7*	*0,5*	*0,1*	*0,4*
+ 65 vuotiaat	5 727	5 872	*6 006*	*6 144*	*6 280*	*6 410*
Muutos %	*2,6*	*2,5*	*2,3*	*2,3*	*2,2*	*2,1*
Asukasluku vuoden lopussa	**20 129**	**20 390**	**20 561**	**20 650**	**20 800**	**20 972**
Muutos %	*0,7*	*1,3*	*0,8*	*0,4*	*0,7*	*0,8*

Tilastokeskuksen virallista väestöennustetta on korjattu (*) vuodesta 2027 alaspäin, koska vuonna 2026 väestökehitys tulee jäämään siitä huomattavasti.

Tuloveron veropohja perustuu 2026 verotuksen ennakkotietoihin ja sen taustalla olevaan väestökehitysarvioon. Veronsaajille jaettavana kertymänä käytetään Kuntaliiton muokatun ennusteen mukaista arviota vuoteen 2029 asti, siitä eteenpäin ennuste on kaupungin trendinomainen arvio.

Yhteisöveron kehitys on viimeiset vuodet ollut miinusmerkkinen. Siinä näkyy viiveellä yritysten taloustilanteen heikentyminen - kun tulosta ei tehdä, ei makseta verojakaan. Ja kun kustannuksia pitää karsia, vähennetään henkilöstöä. Veroennuste lähtee siitä, että jo vuonna 2026 tulisi yhteisöveroon pientä kasvua, ja tästä alkaisi positiivinen kehitys suunnitelmakaudelle. Kasvu ei kuitenkaan päädy suunnitelmakaudella tasoon, josta vuonna 2024 on lähdetty alaspäin.

Yhteisöveron verokanta putoaa vuonna 2027 valtakunnallisesti 20 %:sta 18 %:iin. Pudotuksen pitäisi olla kunnille kustannusneutraali, eli kuntien jako-osuutta yhteisöverosta nostetaan siten, että se vastaa pienemmästä verokannasta aiheutuvaa menetystä.

Naantalin kuntakohtainen yhteisöveron jako-osuus on pudonnut vuodesta 2020 lähtien yli 30 %. Yhteisövero on kaikkein haastavin verolaji ennustaa, sillä kuntakohtaisiin tuloihin vaikuttaa koko valtakunnassa maksettavan yhteisöveron kehitys sekä kuntakohtaisten yritysten maksamien verojen suhde tähän kokonaisuuteen. Verotuloissa talouden kehitys suuntaan tai toiseen näkyy aina viiveellä, etenkin yhteisöveron osalta.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kiinteistöverosta puolet sisältyy verotulotasauksen piiriin. Aiemmin kiinteistövero on ollut verotulotasausjärjestelmän ulkopuolella. Voimassa olevan kiinteistöverolain mukaan kunnan on määrättävä yleinen kiinteistöveroprosentti erikseen rakennuksille ja maapohjalle, vakituisten asuinrakennusten ja muiden asuinrakennusten veroprosentti. Muiden veroprosenttien määrääminen on vapaaehtoista.

Talousarviossa vuodelle 2027 kiinteistöveron määrän laskennassa on käytetty samoja kiinteistöveroprosentteja kuin vuonna 2026. Vuodelle 2027 kiinteistöveroprosenttien esitetään olevan seuraavat:

yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset 1,05
yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja 1,30
vakituisten asuinrakennusten prosentti 0,45
muiden asuinrakennusten prosentti 1,35
voimalaitoksen prosentti 3,0
rakentamaton rakennuspaikka 3,0.

Kiinteistöveroennuste on varsin vakaalla pohjalla, mutta tilitysten ajoituksissa on ollut vuosikohtaisesti eroa. Osa kiinteistöverosta tilitetään kunnille vasta ao. verovuoden jälkeen. Vuosien 2027-2030 kiinteistöverot on laskettu nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla. Rakentamisen kasvu toisi kasvua myös kiinteistöveroon, mutta sen ennuste on varovainen.

Kiinteistöverotuksen uudistushanke kariutui kuluvana vuonna toistaiseksi. Siihen palattaneen seuraavalla hallituskaudella.

Ennustettu verotulojen kehitys verolajeittain on seuraava:

TILIVUOSI	2024	2025	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Verolaji							
Kunnallisvero	34 907	35 551	36 610	38 390	39 984	41 741	43 287
Muutos %	*-6,5*	*1,8*	*3,0*	*4,9*	*4,2*	*4,4*	3,7
Yhteisövero	6 440	5 570	5 044	5 230	5 446	5 668	5 917
Muutos %	*-22,6*	*-13,5*	*-9,5*	*3,7*	*4,1*	*4,1*	4,4
Kiinteistövero	7 521	8 378	8 226	8 410	8 410	8 410	8 579
Muutos %	*-1,8*	*11,4*	*-1,8*	*2,2*	*0,0*	*0,0*	2
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	**48 869**	**49 498**	**49 880**	**52 030**	**53 841**	**55 819**	**57 783**
Muutos %	*-8,3*	*1,3*	*0,8*	*4,3*	*3,5*	*3,7*	3,5

** ennuste

Verotulojen perusteissa tapahtuneet muutokset:
- vuonna 2024 saavutetaan uusi normaalitaso verotuloissa hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, ja kiinteistöveron osalta erotettiin maapohjan kiinteistöveroprosentti yleisestä kiinteistöveroprosentista lainsäädäntömuutoksen vuoksi

Veroennustelaskelma ei sisällä suunnitelmakaudelle veronkorotuksia. Talouden tasapainottamiseksi on syytä jatkaa rakenteellisten asioiden tarkastelua ja sitä kautta toimintamenojen kasvukertoimen pienentämistä.

6.7 Valtionosuudet

Naantalin valtionosuudet eivät kasva vuoden 2026 talousarvioon verrattuna, vaan laskevat 0,2 miljoonaa euroa. Tosin vuonna 2026 ei tulla valtionosuuksissa saavuttamaan talousarvion tasoa, vaan siitä jäädään noin 0,3 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien taso vuonna 2027 tulee olemaan 10 481 000 euroa. Taustalla vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin kohdistuneet leikkaukset, eli jo vuodelle 2026 tehty 75 miljoonan euron leikkaus, joka jäi pysyväksi sekä vuodelle 2027 tuleva uusi leikkaus 90 miljoonaa euroa, joka tehdään indeksikorotusta leikkamalla. Lisäksi taustalla vaikuttaa perustoimeentulotuen kasvanut määrä, josta kunnat maksavat puolet valtionosuuden vähennyksenä. Suurin valtionosuuksien määrään vaikuttava tekijä on kuitenkin lasten ja nuorten määrän kehitys, joka edelliseen vuoteen nähden on hieman kasvanut.

Kuntien välinen Robin Hood-järjestelmä eli verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus sisältyy valtionosuusjärjestelmään. Naantali maksaa tämän järjestelmän kautta muille kunnille vuonna 2027 533 000 euroa. Tasauksen suuruusluokka on säilynyt samana viime vuodet.

Tuloslaskelman valtionosuuskäsite jaetaan kahtia siten, että varsinainen valtionosuus ja erilaiset, lähinnä verotukseen liittyvät kompensaatiot erotetaan toisistaan. Kompensaatioiden määrä ja merkitys vähenivät hyvinvointialueuudistuksen tuomien muutosten myötä, koska kompensoitavat vähennykset verotuksessa siirtyvät suurelta osin valtion verotuksen puolelle.

Suunnitelmakauden valtionosuudet perustuvat valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman yhteydessä tehtyyn kuntakohtaiseen painelaskelmataulukkoon. Siinä näkyvät järjestelmään tulevat valtakunnalliset muutokset: vanhojen sote-erien takaisinperintä päättyy vuoteen 2027, mikä nostaa hieman vuoden 2028 valtionosuutta. Vuodesta 2029- KELA alkaa laskuttaa kunnilta perustoimeentulotuen kustannukset, ja valtionosuus suurenee vastaavalla summalla. Suurin Naantalin valtionosuuksia kasvattava tekijä on kuitenkin nykyinen Tilastokeskuksen väestöennuste, jossa Naantalin asukasmäärä kasvaa 0,8 % vuodessa, ja lasten määrä pysyy melko tasaisena.

Kuntien valtionosuusuudistus kariutui lopullisesti loppuvuodesta 2025. Kauhuskenaario muutoksiin on Naantalin osalta ollut selvä: mikäli saaristo-osakuntalisä 1,1 miljoonaa euroa ja sote-erät 4,2 miljoonaa euroa pudotetaan kokonaan pois valtionosuuksista, Naantalin tulopohjassa on 5,3 miljoonan euron vaje. Samaan aikaan lasten määrä on hitaassa laskusuunnassa, ja se vaikuttaa omalta osaltaan valtionosuuksiin laskevasti.

Valtionosuuksien kehityksellä on vaikutusta Naantalin kokonaistalouden kehitykseen. Kuntien valtionosuudet ovat edelleen suuri summa valtion budjetissa, ja niiden leikkaukset ovat mahdollisia tulevallakin hallituskaudella. Todennäköisesti valtionosuusjärjestelmää arvioidaan myös kokonaisuutena uudelleen seuraavan neljän vuoden aikana, ehkä yhdessä kuntarakenteen muutostarpeen kanssa.

6.8 Muut tuloslaskelman erät

Rahoituserät
Rahoituserien kehitykseen vaikuttaa vuonna 2027 poikkeavasti seuraavat asiat: Naantalin Energia Oy maksaa osinkoa 150 000 euroa ja Naantalin Satama Oy ei maksa osinkoa vuoden 2026 tuloksesta. Turun Seudun Energiatuotanto Oy maksaa normaalin osingon. Korkokuluihin vaikuttaa investointien rahoittamiseen jäävä vuosikatteen määrä sekä investointien määrä ja näistä muodostuva lainamäärän kehitys ja sitä kautta korkotason kehitys. Korkojen aiempia vuosia korkeampaan tasoon on varauduttu koronvaihtosopimuksella, joka suojaa 10 miljoonaa euroa korkotasoon 1,27 %. Tämän ylittäväksi korkoprosentiksi suunnitelmakaudella on arvioitu 3,5 %. Lainaa otetaan lisää suunnitelmakaudella investointien rahoittamiseksi jokaisena vuonna.

Vuosikate
Vuosikatteen taso on vuonna 2027 10,5 miljoonaa euroa. Vuosikatteella ei kateta suunnitelman mukaisia poistoja 12,1 miljoonaa euroa. Talous painuu tällä mittarilla epätasapainoon.

Poistot
Poistot kasvavat vuonna 2027 huomattavasti aikaisempien vuosien tasosta. Syy tähän on usean ylivuotisen hankkeen valmistuminen samanaikaisesti vuoden 2026 lopulla. Kalevanniemen kampus liikuntahalleineen valmistuu, ja se aiheuttaa 30 vuoden tasapoistot, yhteensä vajaat 800 000 euroa/vuosi. Lisäksi valmistuu kolme kunnallistekniikan merkittävää hanketta, joista lähtee liikkeelle 20 %:n menojäännöspoistot vuonna 2027. Nämä nostavat poistotasoa ensimmäisinä vuosina huimasti, mutta antavat väljyyttä poistojen kasvuun jatkovuosina. Suunnitelmavuosien poistotason kehitys riippuu investointien edistymisestä. Suunnitelman mukaisia poistoja on yhteensä 12,1 miljoonaa euroa (vuoden 2026 talousarviossa 10,9 miljoonaa euroa).

Poistojen kattaminen vuosikatteella onnistui vielä vuonna 2025, mutta vuosina 2026 ja 2027 poistojen suuruus ylittää vuosikatteen tason. Talous kääntyy vuosikatteen suhde poistoihin -mittarilla mitattuna epätasapainoon.

6.9 Tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä

Vuoden 2027 tilikauden tulos on -1,6 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämä -0,8 miljoonaa euroa. Poistoeron vähennys pienentää alijäämää 867 170 euroa. Poistoeron vähennys kasvaa, koska vuoden 2026 lopussa valmistuu kaksi merkittävää investointia, Kalevanniemen liikuntahalli sekä oppimiskylät, valmistuvat. Näitä hankkeita vasten on tehty investointivarauksia yhteensä 14 miljoonalla eurolla, ja nyt varaukset alkavat purkautua poistoeron vähennyksinä. Poistoeron vähennys tapahtuu samassa tahdissa kuin ko. kohteen poistot toteutuvat.

Poistoeron vähennys parantaa tilikauden ylijäämä/alijäämä-riviä. Todellinen talouden epätasapaino näkyy kuitenkin tilikauden tulos-rivillä.

6.10 Suunnitelmavuodet 2027-2030

Kuluva talousarviovuosi 2026 johtaa Naantalin taloudessa reiluun epätasapainoon monella mittarilla. Suurin tekijä tässä on verotulojen vaatimaton kasvu ja kustannusten nousu mm. palkankorotusten ja hintojen nousun kautta. Vuonna 2027 poistotaso nousee valmistuvien investointien myöstä reilusti. Suunnitelmakaudella odotetaan talouden nousun jatkuvan. Verotuloennuste sisältää optimismia työllisyyden kehityksestä ja sitä kautta kunnallisveron kasvun piristymistä. Yhteisövero lähtee myös kasvamaan vuoden 2026 pohjalukemista hieman.

Investointitason on säilyttävä alle 20 miljoonan tasossa koko suunnitelmakauden, sillä yli 20 miljoonan investointitahti velkaannuttaa Naantalia reippaasti vuonna 2026.

Suunnitelmavuosien 2028-2030 luvut rakentuvat seuraavista oletuksista:

- toimintatuottojen taso ei juurikaan kasva
- valmistus omaan käyttöön pienenee, kun investointitaso laskee
- toimintakulut kasvavat noin 3,0 % vuosittain
- nykyiset työehtosopimukset päättyvät 28.2.2028. Henkilöstökulujen kasvuksi on arvioitu 3,0 % vuosittain.
- palvelujen ostojen kasvu pystytään pitämään aisoissa eli 3,0 % vuodessa
- aineiden ja tarvikkeiden kulukasvu on myös 3,0 % vuodessa
- tuet ja avustukset pienenevät kun työllisyys paranee, mutta perustoimeentulotuen menojen muuttuminen vuodesta 2029- laskutettavaksi on huomioitu luvuissa. 50 % perustoimeentulotukimenoista tarkoittaa 360 000 euron lisäystä tukiin ja avustuksiin
- muut toimintakulut kasvavat 2,6-3,0 % vuodessa
- verotulokasvu on ennusteen mukaista
- valtionosuudet ovat valtiovarainministeriön painelaskelman mukaiset (Kuntatalousohjelma, syksy 2026)
- rahoituksessa konsernin tyttäriltä odotetaan vuodesta 2028 alkaen aiempien vuosien normaalia osinkotasoa eli muut rahoitustuotot kasvavat vuoden 2027 tasosta
- korkokulujen kasvussa on huomioitu kunkin vuoden vuosikate ja investointitaso, ja siitä aiheutuvat lisälainatarve. Vuosittaisesta kasvusta muodostuu korkokulut kullekin vuodelle
- poistot nousevat pysyvästi yli 11 miljoonan euron tehtyjen ja suunnitelmissa olevien investointien johdosta, vaikkakin niiden taso putoaa hieman vuoden 2027 huippulukemista
- poistoeron vähennys parantaa tilikauden ylijäämä/alijäämä-riviä, mutta todellinen talouden tasapainon mittari on tilikauden tulos. Tulos kääntyy positiiviseksi vuonna 2029
- Investointitaso säilyy alle 20 miljoonan tasossa koko suunnitelmakauden. Siten velkaantumisen tahti pysyy siedettävänä ja korkokulut sekä poistot eivät nouse kohtuuttomasti.

Näillä oletuksilla kuljetaan kohti talouden tasapainoa siten, että se saavutetaan vuonna 2029 ja tilanne jatkuu lähes samana 2030. Mikäli jokin tekijä yllä olevien oletusten taustalla muuttuu, muuttuu myös talouden tasapaino ja sen vaatimat toimenpiteet.

Suunnitelmakauden laskelmissa ei ole huomioitu sote- ja pela-kiinteistöjen siirtämistä yhtiöön yhtiöittämisvelvoitteen mukaisesti. Tämä siksi, että Varha laati uudet vuokrasopimukset vuodesta 2026 pääosin toistaiseksi voimassa olevina 12 kuukauden irtisanomisajalla. Varha laatii parasta aikaa palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2027-2029 sekä palveluverkkovisiota vuodesta 2030 eteenpäin. Tarvitsemme Varhalta sitovia päätöksiä Naantalin kiinteistöjen jatkokäytöstä, jotta voimme siirtää niitä yhtiöön. Ennen tätä tietoa kiinteistöjen siirtäminen yhtiöön on yhtiön talouden kannalta liian riskialtista.

Vuosi 2026 on ollut Naantalissa taloutta ja toimintaa arvioiva vuosi. Vuoden 2027 talousarvion pohjaksi otettiin vuoden 2025 tilinpäätös, ja jo tällä toimenpiteellä saatiin talouden epätasapainoa korjattua jonkin verran. Talouskasvu auttaa talouden sopeuttamisessa, mutta tästä huolimatta on syytä

jatkaa organisaation trimmaamista kohti 2030-lukua. Tämä vaatii useassa kohdassa nykyisten toimintatapojen kriittistä tarkastelua, automaation ja tekoälyn hyödyntämistä työn tuottavuuden nostamisessa, sekä tiettyjen rakenteellisten muutosten toteuttamista. Ennen muutoksia tulee tehdä selvitykset, joissa käydään läpi muutoksiin liittyvät erilaiset näkökulmat ja selvitysten perusteella voidaan tehdä pitkäaikaisia ja harkittuja päätöksiä.

Käyttötalouden tasapaino varmistaa, että investointien toteutukseen jää kohtuullinen tulorahoitus, ja velkaantuminen pysyy hallinnassa.

Riskit suunnitelmakaudella

Suunnitelmakausi sisältää useita epävarmuustekijöitä. Suurimmat niistä liittyvät tulopuolen kehitykseen. Valtionosuusuudistus toteutunee tavalla tai toisella suunnitelmakaudella, ja Naantalilla on siinä vain hävittävää. Yleinen talouden tilanteen kehitys on edelleen epävarmuustekijä suunnitelmakaudella, ja talouden piristymisen jatkumista toivotaan ja odotetaan. Kasvu odotetaan näkyvän työllisyyden paranemisena vuonna 2027, mutta pitkäaikaistyöttömyyden kääntyminen laskuun kestää vielä jonkin aikaa. Työllisyyden parantuminen vaikuttaa nopeammin, mutta yhteisöveron kasvu säilyy vaatimattomana vielä useamman vuoden.

Valtion päätökset muodostavat myös riskin - kuluvalla hallituskaudella on tullut voimaan uutta velvoittavaa lainsäädäntöä lyhyellä varoitusajalla, joka on aiheuttanut lisäkustannuksia.

Sote- ja pela-kiinteistöihin ja niiden jatkokäyttöön liittyy riskejä. Hankalasti uuteen käyttöön otettavia kiinteistöjä ei toivottavasti jää merkittävässä määrin tyhjilleen ja vaille käyttöä. Sote/pela-kiinteistöjen yhtiöitys on kuitenkin tehtävä hallitusti, sillä uusi yhtiö jäänee Naantalin kaupunkikonsernin osaksi.

Omissa käsissä on käyttötalouden menokasvun hillintä sekä investointitason määrittely. Näistä asioista riippuu velkamäärän ja sitä kautta korkokulujen kehitys.

6.11 Investoinnit

Vuodelle 2027 aikaisempien vuosien hurja investointitahti rauhoittuu hieman, ja investointien kokonaismäärä on 18,1 miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit ovat Maijamäen koulun remontin alkaminen, Luonnonmaan perhetalon 2-alueen 2-vaiheen loppuun saattaminen sekä keskustakortteleiden uudistaminen. Investointitaso jatkuu koko suunnitelmakauden alle 20 miljoonan vuosittaisilla hankkeilla seuraavasti: 2028 14,4 miljoonaa euroa, vuonna 2029 16,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2030 18,4 miljoonaa euroa. Koko suunnitelmakaudella bruttoinvestointien määrä on 67,6 miljoonaa euroa.

Vuosikate tulee olemaan vuonna 2027 10,5 miljoonaa euroa, ja kun investointiohjelma on tätä suurepi, tarkoittaa yhtälö lisälainanottoa. Näillä luvuilla lisälainaa otetaan vuonna 2027 6,9 miljoonaa euroa investointimenojen kattamiseksi. Strateginen tavoite kattaa investoinnit 60%:sti tulorahoituksella 3 vuoden laskentakaudella vuonna 2027 toteudu nettoinvestointien osalta, ja kolmen vuoden syklillä, jossa vuosi 2026 on mukana, tavoitteen saavuttaminen tulee olemaan haastavaa. Vuoden 2027 vuosikatteella katetaan 62 % nettoinvestoinneista.

Suunnitelmakauden vuosikate on 10,5 - 11,8 miljoonan euron tasolla, joten kestävä investointitaso on lähempänä 10 kuin 20 miljoonaa euroa. Poistotaso on vuosikatetta suurempi vuonna 2027 sekä 2028, ja toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku säilyy miinusmerkkisenä koko suunnitelmakauden. Se kuvastaa tulorahoituksen riittävyyttä investointimenoihin. Koska tulorahoitus ei riitä investointien rahoitukseen, lainamäärä lisääntyy joka vuosi, mutta vähemmän kuin vuonna 2026. Suunnitelmakauden lopulla lainaa on 35,1 miljoonaa euroa, mikä on 1 662 euroa/asukas.

Merkittäviä investointihankkeita riittää myös suunnitelmakauden ulkopuolella, eli reipas investointitahti jatkuu kohti 2030-lukua.

Kaupunginhallitus poisti investoinneista vuodelta 2027 Kirkkopuiston esteettömän leikkipuiston suunnittelurahan 30 000 euroa. Lisäksi kaupunginhallitus siirsi Karvetin jalkapallonurmen uusintaa vuodella eteenpäin eli vuosille 2028-2029 sekä aikaisti Kuparivuoren urheilukentän pintarakenteiden remontointia vuodella, vuosille 2028-2029.

Investointien kokonaismäärä vuonna 2027 pieneni 80 000 euroa. Koko suunnitelmakauden investointimenot pienenivät 30 000 euroa.

Alla olevat kuvaajat kertovat vuosikatteen kehityksestä suhteessa bruttoinvestointeihin sekä poistoihin asukaslukuun suhteutettuna.

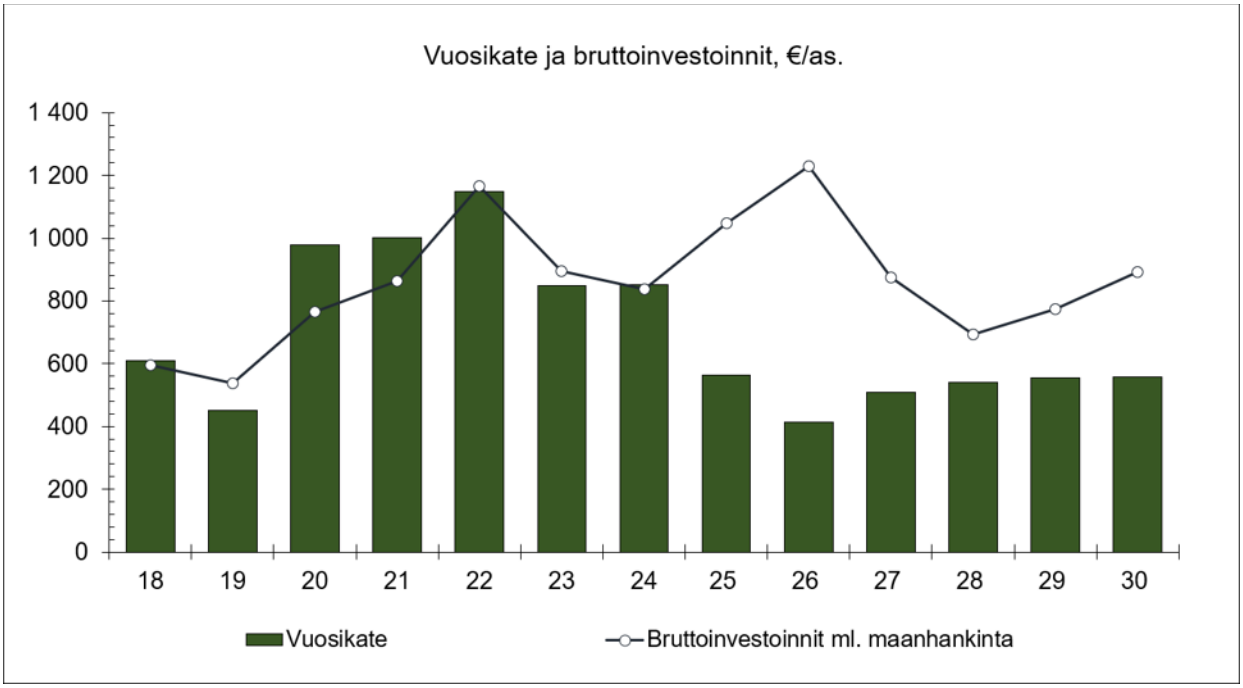

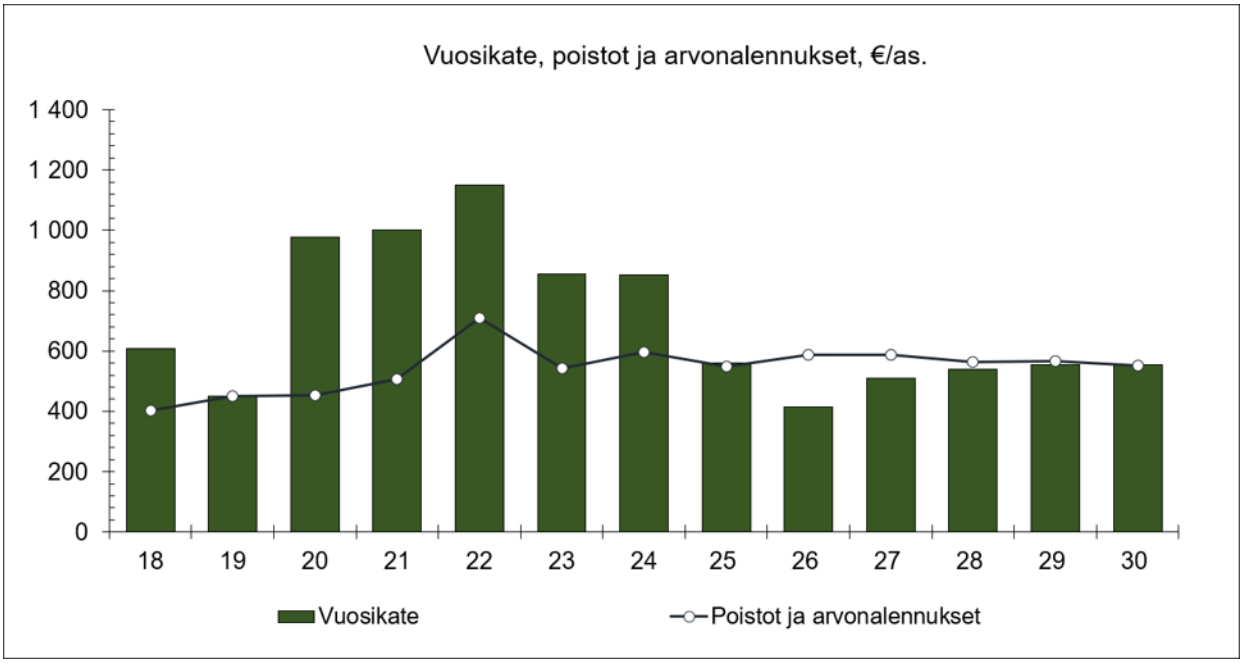

7 KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET

Kuntalain 14 §:ssä säädetään valtuuston tehtävistä. Valtuuston tulee päättää muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Sisäistä valvontaa suoritetaan erilaisten raportointikäytäntöjen ja työrutiinien kautta sekä normaalien johtamiskäytäntöjen osana. Johto seuraa esimerkiksi määrärahojen käyttöä, erilaisten rakentamis- ja muiden suunnitelmien laadintaa ja päätösten toimeenpanoa. Asioita käsitellään virastojen johtoryhmissä ja osastopalavereissa, ja laajempia osavuosiraportteja laaditaan vuoden aikana kolme; 3 ja 9 kk sekä puolivuosiraportti. Nämä kvartaaliraportit menevät valtuustolle tiedoksi. Kaupunginhallitus ja lautakunnat seuraavat toiminnan ja talouden tilannetta kuukausittain.

Kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä käytiin läpi strategisia riskejä, joihin kaupungin on syytä varautua. Strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tietoturva- ja tietosuojaryhmän johtaa ja koordinoi nimensä mukaista toimintaa. Kaupungin riskienhallintatyöryhmänä toimii kaupunginjohtajan johtoryhmä, jolle raportoidaan riskienhallintaan liittyvistä asioista vähintään kerran vuodessa. Etsinnässä on ollut väline, johon kaikki riskienhallintaan liittyvä dokumentaatio saataisiin yhteen paikkaan. Riskienhallintapolitiikka päivitetään konserniohjeen päivityksen jälkeen.

Kaupunki on kilpailuttanut vakuutukset keväällä 2024 ja uudet vakuutussopimukset astuivat voimaan 1.10.2024. Riskienhallintaa ja -kartoitusta tehdään myös yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa.

Vuosittain tehdään säännöllisesti vakuutusten vuosikatselmus lähinnä vastuun ja omaisuuden osalta. Lisäksi toiminnan muuttuessa tarkistetaan vakuutusturva.

Kaupunkikonserniin kuuluu kuntayhtymien lisäksi kolme kaupungin määräysvallassa olevaa osakeyhtiötä, joille on annettu konserniohje. Hallintosäännössä ja konserniohjeessa on määritelty kaupungin näkemys siitä, miten yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää. Kaupunginjohtajan johdolla kokoontuva työryhmä seuraa yhtiöiden toimintaa ja kehitystä. Tytäryhteisöjen kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua, jotta konsernin johdolla on koko ajan ajantasainen kokonaiskuva konsernin toiminnasta ja riskeistä. Kaupunginhallitukselle raportoidaan käydyistä keskusteluista, jotta kaupunginhallituksella on kokonaiskuva konsernin toiminnasta ja sen riskeistä.

RAHOITUSOSA

Tuloslaskelma, ulkoiset erät, kaikki yhteensä

Tuloslaskelma (Ulk.) (1000 €)	TP2025	TA 2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.	TS2028	TS2029	TS2030
TOIMINTATUOTOT	**24 624**	**22 135**	**23 434**	**23 434**	**23 434**	**5,9 %**	**23 751**	**23 751**	**23 901**
Myyntituotot	9 762	9 013	10 201	10 201	10 201	13,2 %	10 201	10 201	10 201
Maksutuotot	3 354	2 469	2 467	2 467	2 467	-0,1 %	2 500	2 400	2 500
Tuet ja avustukset	829	436	516	516	516	18,5 %	500	500	500
Muut toimintatuotot	10 680	10 217	10 250	10 250	10 250	0,3 %	10 550	10 650	10 700
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	**799**	**504**	**523**	**523**	**523**	**4,0 %**	**450**	**430**	**400**
TOIMINTAKULUT	**- 72 428**	**- 76 988**	**- 77 571**	**- 77 461**	**- 77 536**	**0,7 %**	**- 79 587**	**- 82 192**	**- 84 526**
Henkilöstökulut	- 41 549	- 42 794	- 44 990	- 44 990	- 44 990	5,1 %	- 46 340	- 47 730	- 49 162
Palvelujen ostot	- 17 467	- 19 775	- 18 093	- 18 033	- 18 058	-8,7 %	- 18 574	- 19 131	- 19 705
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 8 587	- 9 546	- 9 520	- 9 520	- 9 520	-0,3 %	- 9 805	- 10 100	- 10 403
Avustukset	- 3 148	- 3 180	- 3 028	- 2 978	- 3 028	-4,8 %	- 2 878	- 3 181	- 3 145
Muut toimintakulut	- 1 678	- 1 692	- 1 940	- 1 940	- 1 940	14,6 %	- 1 990	- 2 050	- 2 111
TOIMINTAKATE	**- 47 005**	**- 54 350**	**- 53 613**	**- 53 503**	**- 53 578**	**-1,4 %**	**- 55 386**	**- 58 011**	**- 60 225**
Verotulot	**49 498**	**50 605**	**52 030**	**52 030**	**52 030**	**2,8 %**	**53 841**	**55 819**	**57 773**
Valtionosuudet	**11 235**	**10 650**	**10 481**	**10 481**	**10 481**	**-1,6 %**	**10 900**	**12 100**	**12 700**
Rahoitustuotot ja -kulut	**2 251**	**1 590**	**1 513**	**1 513**	**1 513**	**-4,8 %**	**1 885**	**1 748**	**1 547**
Korkotuotot	904	1 100	904	904	904	-17,8 %	904	900	900
Muut rahoitustuotot	1 375	900	1 036	1 036	1 036	15,2 %	1 600	1 600	1 600
Korkokulut	- 29	- 380	- 428	- 428	- 428	12,6 %	- 619	- 752	- 953
Muut rahoituskulut		- 30				-100,0 %			
VUOSIKATE	**15 979**	**8 495**	**10 411**	**10 521**	**10 446**	**23,0 %**	**11 240**	**11 656**	**11 795**
Poistot ja arvonalentumiset	**- 11 788**	**- 12 043**	**- 12 142**	**- 12 142**	**- 12 142**	**0,8 %**	**- 11 700**	**- 11 500**	**- 11 700**
Suunnitelman mukaiset poistot	- 11 228	- 12 043	- 12 142	- 12 142	- 12 142	0,8 %			
Arvonalentumiset	- 560					0,0 %			
Satunnaiset erät						**0,0 %**			
Satunnaiset tuotot						0,0 %			
Satunnaiset kulut						0,0 %			
TILIKAUDEN TULOS	**4 192**	**- 3 548**	**- 1 731**	**- 1 621**	**- 1 696**	**-52,2 %**	**- 460**	**156**	**95**
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	**192**	**354**	**867**	**867**	**867**	**145,0 %**	**867**	**867**	**867**
Varausten lis.(+)/väh.(-)						**0,0 %**			
Rahastojen lis.(+)/väh.(-)						**0,0 %**			
Laskennalliset erät						**0,0 %**			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	**4 383**	**- 3 194**	**- 864**	**- 754**	**- 829**	**-74,0 %**	**407**	**1 023**	**962**

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma (1 000€)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.	TS2028	TS2029	TS2030
Toiminnan rahavirta	**15 420**	**7 635**	**9 511**	**9 621**	**9 566**	**0,2**	**10 340**	**10 756**	**10 895**
Vuosikate	15 979	8 535	10 411	10 521	10 466	**0,2**	11 240	11 656	11 795
Tulorahoituksen korjauserät	- 559	-900	-900	-900	-900	**0,0**	-900	-900	-900
Investointien rahavirta	**-21 778**	**-22 988**	-16 888	-16 868	-16 788	**-0,3**	**-13 278**	**-16 566**	**-16 290**
Investointimenot	- 22 840	- 24424	-18 088	-18 068	-17 988	**-0,3**	-14 428	-17 716	-17 440
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	336	100	100	100	**-0,7**	50	50	50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 042	1 100	1 100	1 100	1 100	**0,0**	1 100	1 100	1 100
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-6 358**	**-15 353**	**-7 377**	**-7 247**	**-7 222**	**-0,5**	**-2938**	**-5810**	**-5395**
Rahoituksen rahavirta	**457**	**15 353**	**7 377**	**7 247**	**7 222**	**-0,5**	**2938**	**5810**	**5395**
Antolainauksen muutokset	363	320	320	320	320	0,0	320	320	320
Antolainasaamisten vähennys	363	320	320	320	320	0,0	320	320	320
Lainakannan muutokset	0	15 033	7 057	6 927	6 902	-0,5	2618	5490	5075
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	15 033	7 057	6 927	6 902	-0,5	2618	5490	5075
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0			0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	94	0	0	0	0		0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 21	0	0	0	0		0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	8	0	0	0	0		0	0	0
Saamisten muutos	- 31	0	0	0	0		0	0	0
Korottomien velkojen muutos	138	0	0	0	0	0,0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**457**	**15 353**	**7 377**	**7 247**	**7 222**	**-0,5**	**2938**	**5810**	**5395**
Rahavarojen muutokset	**-5 901**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
Lainakanta 31.12	0	15 033	22 090	21 960	21 935	0,5	24 553	30 043	35 118
Lainakanta €/asukas	0	734	1 070	1 063	1 062	0,5	1 180	1 433	1 662
Asukasluku	20 390	20 486	20 650	20 650	20 650	0,0	20 800	20 972	21 120

Tuloslaskelman ja rahoituslaskelman selvitysosa

TOIMINTATUOTOT ja sen alla olevat tulolajit	ovat käyttötalouden tulosalueiden tulojen yhteissumma. JHS-suosituksen 199 ja sen Käsikirjaliitteen mukaan käyttötalous jaetaan budjetti- ja kohderahoitteisiin toimintoihin. Budjettirahoitteiset ovat niitä, joiden nettomeno katetaan verovaroin tai joiden tuloilla ei ole suoraa yhteyttä menoihin. Kohderahoitteisia ovat toiminnot, joiden menot pääosin tai kokonaan katetaan tai on katettava toiminnasta saatavilla tuloilla. Toiminnot voivat olla joko ulkoisia asiakaspalvelutoimintoja kuten Vesihuolto tai sisäisiä kuten Tilalaitos tai muut sisäiset palvelutoiminnot. Myyntituotot ovat tuloja, joista asiakas maksaa täyden hinnan. Tällaisia ovat esimerkiksi vesimaksut. Maksutulot ovat mm. asiakasmaksuja, joista osan suuruus on säädelty lainsäädännöllä. Tällaisia ovat mm. terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksut. Tuet ja avustukset sisältävät mm. OKM:n jakamat valtionavustukset sekä esim. ELY-keskuksen hanke-avustuksia. Muut tuotot sisältävät ulkoiset vuokratuotot sekä KOM myyntivoitot. ovat käyttötalouden tulosalueiden menojen yhteissumma.
TOIMINTAKULUT ja sen alla olevat menolajit	Henkilöstökulut sisältävät palkkakustannukset sekä työnantajan sosiaaliturvamaksut, kuten mm. eläkemaksut. Palvelujen ostot ovat nimensä mukaisesti kustannuksia, jotka aiheutuvat palvelujen ostoista. Mikäli ostetaan työpanosta, on myös se pääsääntöisesti palvelun ostoa. Palvelujen oston kasvuun vaikuttaa mm. pitkäaikaisten sopimusten vuosittaiset hinnankorotukset. Aineita, tarvikkeita ja tavaroita on laidasta laitaan mm. elintarvikkeet, rakennustarvikkeet ja toimistotarvikkeet Muihin toimintamenoihin sisältyvät vuokramenot sekä muut kulut. Vuokria ovat ulkoisten tilavuokrien lisäksi leasing-vuokrat.
VEROTULOT	Verotuloarvio perustuu verottajan ennakkotietoihin vuoden 2026 verotuksen maksuunpanosta ja sen seurauksena kehitysarvioista vuosille 2027 - 2029. Arvioinnissa käytetään apuna Kuntaliiton ennustekehikkoa (22.9.2026). Kunnallisveron tuotto on laskettu nimellisellä tuloveroprosentilla 6,4 % koko suunnitelmakaudelle. Kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuodelle 2026 vahvistetut koko suunnitelmakauden.
VALTIONOSUUDET	Valtionosuustulo vuodelle 2027 perustuu valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman yhteydessä laskettuihin kuntakohtaisiin painelaskelmiin. Arvio sisältää saaristo-osakuntalisää noin 1,0 miljoonaa euroa. Vuodesta 2028- valtionosuudet ovat karkeita arvioita, jotka perustuvat niin ikään valtiovarainministeriön arvioon.
RAHOITUSERÄT	Rahoitustuottojen tasoon vaikuttaa vuonna 2027 tytäryhteisöistä saatavat, normaalitasoa pienemmät osingot. Korkotaso on yleisesti ottaen tasaantunut ja siihen on varauduttu. 10 miljoonan euron nimellisarvoinen koronvaihtosopimus suojaa lainasalkkua edelleen. Muihin rahoitustuottoihin on laskettu mm. osinkotuotot.
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	Suunnitelman mukaisten poistojen määrä vuodelle 2027 on laskettu käyttöomaisuussovelluksella mukana oletukset 2026 valmistuvista kohteista.
POISTOERON LISÄYS / VÄHENNYS	Vapaaehtoiset varaukset vähenevät tätä kautta ko. hankkeiden poistojen tahtiin
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	Tiedossa ei ole tarvetta antolainasaamisten lisäykseen. Hankkeiden väliaikaisrahoitukseen on varattu 30 000 euron määräraha.
ANTOLAINAUKSEN VÄHENNYKSET	Satamayhtiön lainalyhennykset 200 000 ja Katariinanpuiston lainanlyhennykset.
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	Mikäli talousarvion toteuttaminen edellyttää lisälainan ottamista, merkitään sen määrä tähän.
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	Mikäli talousarvion toteuttaminen edellyttämä lisälainaus halutaan ottaa pitkäaikaisilla lainoilla, merkitään niiden määrä tähän.
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	Näitä lainoja ei tällä hetkellä ole.

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	Talousarviossa tähän merkitään arvio liittymismaksujen ja niiden ennakoiden määrästä.
LAINAKANTA 31.12.	Rivillä on lainakannan kumulatiivinen laskenta suunnitelmakaudella siten, että pohjalla on vuoden 2025 talousarvion mukainen lyhytaikaisten lainojen muutos.
Lainamäärä eur/asukas	Kaupungin laskennallinen lainamäärä laskettuna asukasta kohden
Asukasmäärä 31.12	Asukasmäärä kunkin vuoden lopussa

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunkistrategian 2027 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Kaupunkistrategiassa 2026 on esitetty kaupungin lähivuosien strategiset tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteuttaminen vaatii koko organisaatiolta ja kaikilta toimialoilta yhteisiä toimenpiteitä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu kaupunkitason keskeiset toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2026. Näiden tavoitteiden lisäksi toimialat asettavat omassa talousarvio-osuudessaan omat tavoitteensa.

Strategiasta johdetut kaupunkitasoiset toimenpiteet 2027	
Strateginen tavoite 1: Elinvoimainen Naantali	
Strategiset toimenpiteet: - Varmistamme riittävän tonttitarjonnan, niin asumiseen kuin yritystoimintaan. - Kehitämme yritysten toimintaympäristöä, houkuttelemme uusia yrityksiä sekä tarjoamme toimivat ja jouhevat prosessit yritysten sijoittumisen tueksi. - Teemme työtä Naantalin maineen, tunnettuuden ja erottuvuuden eteen. - Vahvistamme Naantalin elinvoimaisuutta matkailun toimintaympäristöä kehittämällä. - Kasvatamme kesäkauden ulkopuolista tapahtumatuotantoa kumppaniemme kanssa. - Toteutamme aktiivista edunvalvontaa.	
Toimenpide 2027: E18 tien tiesuunnitelma lainvoimaiseksi. E18 toteuttamispäätöksen edunvalvonta Raisio-Naantali osuudella.	
Vastuu	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Raisio-Naantali -ratasuunnitelman saaminen lainvoimaiseksi. Infrainvestoinnin toteuttamisen edistäminen ja liikennöinnin aloittamisen edistäminen.	
Vastuu	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Tonttitarjonnan varmistaminen - Taimonrannan rakentaminen käynnistyy.	
Vastuu	Tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Tonttitarjonnan varmistaminen - Perhetalon 2-alueen 2-vaiheen tontit myyntiin syksyllä 2027.	
Vastuu	Tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Matkailupalveluiden vakiinnuttaminen osaksi kaupunkiorganisaatiota.	
Vastuu	Kehitysjohtaja
Toimenpide 2027: Tapahtumatuen vakiinnuttaminen ja vaikuttavuuden kasvattaminen	
Vastuu	Kehitysjohtaja
Toimenpide 2027: Joukkoliikenneyhteyksien kilpailutus.	
Vastuu	Yhdyskuntatekniikan päällikkö
Toimenpide 2027: Lounatuulen asemakaavan hyväksyminen.	
Vastuu	Kaupunginarkkitehti
Toimenpide 2027: Ympärivuotisen matkailun edistäminen (hotellihankkeiden edistäminen)	
Vastuu	Tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Naantalin markkinointi perheystävällisenä kaupunkina.	
Vastuu	Viestintä- ja markkinointipäällikkö
Toimenpide 2027: Yrityspalvelujen toimintamallin kehittäminen.	
Vastuu	Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
Toimenpide 2027: Edunvalvontaviestinnän systemaattinen kehittäminen ja mittaaminen.	
Vastuu	Viestintä- ja markkinointipäällikkö

Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali	
Strategiset toimenpiteet: - Huomioimme ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen vastuullisuuden kaupungin toiminnassa. - Palautamme talouden tasapainon strategiakauden aikana. - Teemme aktiivisesti töitä Saaristomeren tilan parantamiseksi kaupungin toiminnan, hankkeiden ja edunvalvonnan avulla. - Toimimme avoimesti, läpinäkyvästi ja eettisesti. - Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, yhteistyössä kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen kanssa. - Vahvistamme kuntademokratiaa ja paikallista päätöksentekoa osallistamisen keinoin. - Edistämme arjen turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.	
Toimenpide 2027: Rakennamme turvallista ja hyvinvointia edistävää tulevaisuutta yhdessä alueen toimijoiden kanssa vahvistamalla arjen sujuvuutta, terveitä elintapoja ja osallisuutta läpi elämänkaaren.	
Vastuu	Sivistysjohtaja, muut toimialajohtajat
Toimenpide 2027: Asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen osallisuussuunnitelman mukaan.	
Vastuu	Hallintojohtaja, muut toimialajohtajat
Toimenpide 2027: Saaristomeren parantamista tukevien toimenpiteiden toteuttaminen.	
Vastuu	Tekninen toimiala, tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Turvallisuus- ja varautumisyhteistyön vahvistaminen konsernin tytäryhtiöiden kanssa.	
Vastuu	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja
Toimenpide 2027: Talouden tasapaino saavutetaan suunnitelmakaudella seuraavilla mittareilla: vuosikate kattaa poistot ja tulos on positiivinen.	
Vastuu	Talousjohtaja, muut toimialajohtajat
Toimenpide 2027: Omavaraisuusaste säilyy yli 50 %:n ja suhteellinen velkaantuneisuus alle 50 %:n	
Vastuu	Talousjohtaja
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali	
Strategiset toimenpiteet: - Tuotamme erinomaiset palvelut lähellä kuntalaisia, hyväkuntoisissa tiloissa asiakkaiden tarpeisiin. - Parannamme jatkuvasti perheystävällisyyttä. - Kehitämme digitaalisia palveluja saavutettavuus huomioiden. - Viestimme selkeästi, monikanavaisesti ja vuorovaikutteisesti. - Tuotamme monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia tukevia vapaa-ajanpalveluja ja paikkoja. - Mahdollistamme monipuolisen luonnossa liikkumisen. - Hoidamme kadut, puistot ja muut yleiset alueet erinomaisesti.	
Toimenpide 2027: Maijamäen koulukiinteistön peruskorjauksen toteuttaminen ja toimintojen sujuvuus.	
Vastuu	Kiinteistöpäällikkö, sivistysjohtaja
Toimenpide 2027: Luonnonmaan koulun lisärakennuksen valmistuminen ja toiminnalliset muutokset.	
Vastuu	Kiinteistöpäällikkö, sivistysjohtaja
Toimenpide 2027: Kaupungin verkkosivu-uudistuksen toteuttaminen kohderyhmien tarpeet huomioiden.	
Vastuu	Viestintä- ja markkinointipäällikkö
Toimenpide 2027: Hyvinvoinnin lisääminen eri-ikäisille suunnattujen liikkumisohjelmien avulla.	
Vastuu	Liikuntapalvelupäällikkö
Toimenpide 2027: Perhetalojen johtamisen ja toimintakulttuurin kehittäminen.	
Vastuu	Sivistysjohtaja, johtava rehtori, kasvatus- ja opetusjohtaja
Toimenpide 2027: Kaupungin digitaalisten palvelujen häiriötön toiminta.	
Vastuu	Tietohallintopäällikkö, toimialajohtajat

Toimenpide 2027: Digitaalisten palvelujen käyttöasteen kasvattaminen, sähköisten palvelujen kehittäminen.	
Vastuu	Tietohallintopäällikkö, toimialat
Toimenpide 2027: Eri käyttäjäryhmien huomioiminen palvelujen kehittämisessä.	
Vastuu	Toimialajohtajat
Strateginen tavoite 4: Hyvän työyhteisön Naantali - yhdessä tehden	
Strategiset toimenpiteet: - Kehitämme johdonmukaista ja arvostavaa johtamista. - Rakennamme viihtyisän, toimivan ja turvallisen työympäristön ja -kulttuurin. - Ennakoimme työvoimatarpeiden ja toimintaympäristön muutokset sekä tuemme työssä jaksamista ja osaamisen kehittämistä. - Hyödynnämme digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet sekä johdamme tiedolla. - Kehitämme suunnitelmallisesti työnantajamielikuvaa.	
Toimenpide 2027: Kaupungissa toteutuu johdonmukainen, oikeudenmukainen ja arvostava johtamiskulttuuri, mikä vahvistaa henkilöstön työhyvinvointia, sitoutumista ja luottamusta.	
Vastuu	Henkilöstöpäällikkö
Toimenpide 2027: Uudistetaan osaamisen kehittämissuunnitelma yhteistyössä toimialojen kanssa.	
Vastuu	Henkilöstöpäällikkö
Toimenpide 2027: Työyhteisöjen toimintakykyä vahvistavan toimintamallin käyttöönotto.	
Vastuu	Henkilöstöpäällikkö, toimialajohtajat
Toimenpide 2027: Tiedolla johtamisen kehittäminen.	
Vastuu	Toimialajohtajat
Toimenpide 2027: Henkilöstön tekoälyosaamisen kehittäminen.	
Vastuu	Toimialajohtajat
Toimenpide 2027: Johtamis- ja sisäisen viestinnän kehittäminen.	
Vastuu	Henkilöstöpäällikkö, viestintä- ja markkinointipäällikkö
Toimenpide 2027: Tekoälyn käyttö tuottavuuden parantamisessa / käyttöönotettujen tekoälyratkaisujen määrä.	
Vastuu	Tietohallintopäällikkö, toimialat
Toimenpide 2027: Tiedon parempi hyödyntäminen työllisyyspalvelujen toteuttamisessa ja kehittämisessä.	
Vastuu	Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö

KEHITYKSEN SUUNTAA KUVAAVAT STRATEGISET MITTARIT (LISÄÄ MITTAREITA OHJELMATASOLLA)				
Elinvoimainen Naantali	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Väestön tunnuslukuja				
Asukasluku				
Alle 1-vuotiaat	161	189	149	151
1-6 vuotiaat	988	1046	1048	1052
7-15 vuotiaat	1935	1896	1843	1806
16-18 vuotiaat	727	692	695	677
19-64-vuotiaat	10591	10695	10824	10905
65-74-vuotiaat	2989	3017	3026	3032
75-84-vuotiaat	2118	2213	2300	2410
85+-vuotiaat	620	642	676	691
(Tilastokeskus 2024 väestöennuste)				
Yhteensä	20129	20390	20561	20724
Maankäytön ja rakentamisen tunnuslukuja				
Luovutettujen tonttien määrä (kpl)				
Omakotitontit	15	36	36	33
Kerros- ja rivitalotontit	3	1	3	6
Työpaikkatontit	4	3	7	5
Hankitun raakamaan määrä (ha)	27	137	7	28
Rakentamislupien määrä (kpl)	398	292	280	270
Ympäristönsuojelun suorittamat tarkastukset (kpl)	71	117	60	60
Tonttivaranto (kpl)				
Omakotitontit	63	48	55	55
Kerros- ja rivitalotontit	40	50	48	45
Työpaikkatontit	28	22	25	18
Kiinteistönmuodostukset (kpl)	57	43	80	60
Rakennusvalvontamittaukset (kpl)	92	85	80	90
Kaavareservi				
Omakotitontit (kpl)	86	79	87	78
Kerros- ja rivitalotontit (kpl)	28	15	30	29
Työpaikkatontit (kpl)	32	28	25	18
Katujen ja kaavateiden kunnossapito (km)	220	223	225	228
Yksityistiet (km)	230	235	230	230
Yksityistietuki (€/km)	610	680	695	695
Rakennetut puistot (ha)	62	67	70	71
Venepaikat (kpl)	1001	975	975	975
Leikkipuistot (kpl)	39	40	40	40
Kaupungin omistamat tilaneliöt (htm2)	111808	111521	109254	114661
Kaupungin omistamien tilojen kustannus (€/htm2/vuosi)	69,75	70,83	76,48	76,14
Työllisyyden ja elinkeinojen tunnuslukuja				
Työttömyysaste (%, vuoden lopussa)	8,5	9,2	8	7,5
Työllisyysaste 20-64 -vuotiaat (%, vuoden lopussa)	79,1	79	79,3	80
Työttömyysetuuksien kuntaosuus (M€/v)	-	1,58	1,89	1,50
Työpaikkojen lukumäärä (kpl, vuoden lopussa)	5262	5290	5370	5400
Yritystoimipaikkojen lukumäärä Naantalissa (kpl, vuoden lopussa)	2204	2240	2270	2300

Aloittaneet yritykset (kpl)	151	164	150	150
Aloittavan yrityksen neuvontatapahtumat (%, palvelujen piirissä/kaikki)		7	27	31
Järjestetyt yrittäjätapaamisten osallistujamäärät (hlö)	840	850	1000	1100
Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys (%, vuoden lopussa)	30	39	36	35
Työpaikkaomavaraisuus (%)	60,9	61	61,5	62
Yrittäjyysmyönteiset arvioinnit (sijoitus, V-S maakuntaennuste)	2	2	1	1-3
Matkailun tunnuslukuja				
Matkailutulon määrä (M€)	39,6	42,2	44	46,2
Visit Naantali -sivuston kävijämäärä (hlö)	-	-	150000	175000
Kesä-elokuun ulkopuolisten tuettujen tapahtumien määrä (kpl)	-	11	7	12
Unikeonpäivien kävijämäärä (hlö)	-	15900	11300	16000
Vastuullinen Naantali	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Talouden tunnuslukuja				
Vuosikate kattaa poistot , (%)	142,9	135,6	70,9	86,1
Investoinneista rahoitetaan 60 % tulorahoituksella, kolmen vuoden laskentakaudella (%)	66,3	100,2	65	53,3
Ympäristö- ja energiavastuullisuus				
Kaupungin energiakulutuksen lasku (MWh)	561	1 504	224	224
Kasvihuonekaasupäästöt (tCO2e/asukas)	3,8	ei vielä saatavilla	ei vielä saatavilla	3,7
Osallisuus ja kuntademokratia				
Vuorovaikutus- ja kuulemistilaisuuksiin osallistuneiden määrä/vuosi				
Osallisuustoimista raportoivien yksiköiden määrä				
Nuorisovaltuustolta pyydettyjen lausuntojen määrä, kouluissa toteutettujen osallistavien prosessien määrä				
Merkittävistä hankkeista järjestettyjen kuulemisten määrä, avoimien keskustelutilaisuuksien määrä, asukaspaneelien määrä				
Järjestöfoorumien osallistujamäärä, yhteiskehittämisen työpajojen määrä, järjestöjen tyytyväisyys yhteistyöhön (asteikko 1-5)				
Hyvien palvelujen Naantali	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Varhaiskasvatus				
Varhaiskasvatusikäiset (0-6 vuotiaat) yhteensä kunnassa	1157	1244	*1210*	*1210*
1-6 vuotiaat	988	1046	1048	1052
Esiopetukseen osallistuvat	155	163	170	184
Kunnan varhaiskasvatukseen osallistuvat (yhteensä)	912	877	933	*980*
Palveluseteli	18	9	10	*10*
Kotihoidon tuella olevien lasten määrä (ka)	120	120	129	*130*
Päiväkotiyksiköt	13	13	13	*13*
Käyttöaste (%)	92	84	89	*93*

Perusopetus ja lukio				
Perusopetuksen opetustuntiresurssi	3427,5	3528	3505	*3565*
Erityisopettajan antama opetustuntimäärä viikossa	610	490	506	*566*
Perusopetuksen oppilasmäärä	1918	1859	1835	*1780*
Perusopetuksen oppilaskohtainen kustannus	12358	12689	12689	*12689*
Lukio-opetuksen kurssiresurssi	444	454	454	*454*
Lukion opiskelijamäärä	351	344	352	*352*
Lukio-opetuksen opiskelijakohtainen kustannus	8803	9470	9470	*9470*
Opistot				
Opistotoiminnan kustannukset/asukas	50	53	*53*	*53*
Opistotoiminnan kustannukset/asiakas	479	513	*513*	*513*
Opistotoiminnassa asiakkaita	2475	2475	*2475*	*2475*
Kulttuuripalvelut				
Kulttuuripalveluiden nettokustannukset e/asukas	36	38	*38*	*38*
Museotoiminnan nettokustannukset e/asukas	26	28	*28*	*28*
Museokäynnit	12585	13156	*13156*	*13156*
Kirjasto				
Kirjaston nettomenot/asukas	73	71	*71*	*71*
Kirjastokäynnit suhteutettuna asukasmäärään	7,6	7,7	*7,7*	*7,7*
Liikuntapalvelut ja liikuntapaikat				
Liikuntapalveluiden nettokustannukset, e/asukas	190	193	*193*	*193*
Liikuntatilojen harjoitusvuorotunnit/viikko	672	672	*672*	*710*
Liikuntapalveluiden palvelutuotannon suoritteet	1080	981	*981*	*981*
Nuorisopalvelut				
Nuorisopalveluiden nettokustannukset, e/asukas	25	26	*26*	*26*
Nuorten käyntikerrat/kohtaamiset nuorisopalveluiden kaikessa toiminnassa	3363	4411	*4700*	*4700*
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen				
HYTE-kerroin	66	69	69	*70*
HYTE-kerroin, €/as	20,4	21,3	21,3	*21,4*
TEA-viisarin pistemäärä	78	75		
Viestinnän tunnuslukuja				
Sosiaalisen median pääkanavien (FB, IG, LinkedIn) vuorovaikutus		54380	90850	kasvava
Mediauutisten tavoittavuus (medioiden levikkien mukaan)		531 M	868 M	kasvava
Palvelujen kehittäminen				
Uudet digitaaliset palvelutoteutukset kpl				
Henkilökohtainen asiointimahdollisuus/ asiakaspalvelupisteiden lkm				
Palvelukyselyt käyttäjille				
Hyvän työyhteisön Naantali - yhdessä tehden	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Henkilöstömäärä	801	788	788	800
Henkilöstötyöpanos (HTV 2)	758	754	754	760
Koulutustunnit	8924	7621	8000	8500
Lähtövaihtuvuus %	8	4	6	6
Sairauspoissaolot %	4,5	5,3	4,9	4,7

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio), talousjohtaja (Heli Lähteenmäki) ja kehitysjohtaja (Rikumatti Levomäki)
Palvelukuvaus:
Kaupunginhallituksen alaiset toimialat ovat Hallinto- ja päätöksentekopalvelut, Konsernipalvelut sekä Kehittämispalvelut.

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	Raami 2027	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	3 666 868	3 796 460	3 926 460	3 584 122	3 584 122	3 584 122	-5,6 %
TOIMINTAMENOT	-11 036 575	-12 719 720	-12 313 720	-12 572 371	-12 512 371	-12 512 371	-1,6 %
TOIMINTAKATE	**-7 369 707**	**-8 923 260**	**-8 387 260**	**-8 988 249**	**-8 928 249**	**-8 928 249**	**0,1 %**

Hallinto- ja päätöksentekopalvelut

Toimelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)
Palvelukuvaus: Hallinto- ja päätöksentekopalvelut huolehtii demokratiapalveluista, osallistamisesta, asia- ja tiedonhallinnasta, päätöksentekopalveluista sekä kokous- ja sihteeripalveluista. Toimialalla on viisi toimielintä (keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen elinvoimajaosto)

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**30 965**	**7 700**	**46 700**	**46 700**	**46 700**	**506,5 %**
Myyntituotot	30 965	7 700	46 700	46 700	46 700	506,5 %
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**
TOIMINTAMENOT	**-2 532 290**	**-2 796 563**	**-2 770 422**	**-2 770 422**	**-2 770 422**	**-0,9 %**
Henkilöstökulut	-1 155 246	-1 224 156	-1 270 951	-1 270 951	-1 270 951	3,8 %
Palvelujen ostot	-905 077	-1 077 982	-1 031 068	-1 031 068	-1 031 068	-4,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 348	-36 800	-43 800	-43 800	-43 800	19,0 %
Avustukset	-7 200	-38 000	-8 000	-8 000	-8 000	-78,9 %
Vuokrakulut	-420 485	-391 025	-400 203	-400 203	-400 203	2,3 %
Muut kulut	-12 934	-28 600	-16 400	-16 400	-16 400	-42,7 %
TOIMINTAKATE	**-2 501 325**	**-2 788 863**	**-2 723 722**	**-2 723 722**	**-2 723 722**	**-2,3 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-7 222	-10 570	-18 950	-18 950	-18 950	79,3 %
Laskennalliset erät	133 807	182 361	180 014	180 014	180 014	-1,3 %
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-2 374 741**	**-2 617 072**	**-2 562 658**	**-2 562 658**	**-2 562 658**	**-2,1 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	30 401	7 200	46 200	46 200	46 200	541,7 %
TOIMINTAMENOT	-1 973 917	-2 270 096	-2 236 890	-2 236 890	-2 236 890	-1,5 %
TOIMINTAKATE	**-1 943 516**	**-2 262 896**	**-2 190 690**	**-2 190 690**	**-2 190 690**	**-3,2 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	564	500	500	500	500	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-558 373	-526 467	-533 532	-533 532	-533 532	1,3 %
TOIMINTAKATE	**-557 809**	**-525 967**	**-533 032**	**-533 032**	**-533 032**	**1,3 %**

Tavoitteet			
Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali			
Tavoite: Kuntademokratian ja asukkaiden osallisuuden lisääminen			
Toimenpiteet	Vahvistetaan kuntalaisten luottamusta kaupungin päätöksentekoon, lisätään osallisuutta ja tuetaan hyvää hallinto- ja toimintakulttuuria.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Osallistamistoimet kpl/vuosi			
Vastuu	Hallintojohtaja		
Tavoite: Talouden kehityksen seuraaminen			
Toimenpiteet	Huolehditaan talouden tasapainosta seuraamalla talouden kehitystä ja tekemällä ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi.		
Vastuu	Hallintojohtaja		
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali			
Tavoite: Työprosessien, sähköisten palvelujen ja digitalisaation edistäminen yhdessä toimialojen tarpeiden kanssa.			
Toimenpiteet	Digitalisaatiossa otetaan huomioon tiedon elinkaaren hallinta, tiedonhallinta, tietosuoja, sähköinen säilyttäminen ja tiedon tuhoaminen.		
Vastuu	Hallintojohtaja		

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut		7,7	8	8
Asiointipalvelut		2,8	3	3
Hallinto	8,4	2	2	2

Talousarvion perustelut

Hallinto- ja päätöksentekopalveluiden talousarvio 2027 alittaa annetun raamiluvun noin 22 000 euroa.

Vaalien järjestäminen vuonna 2027 aiheuttaa sekä menoja että tuloja (vuonna 2026 ei vaaleja järjestettävänä). Lisäksi Naantali siirtyy vuoden 2027 alusta seitsemän äänestysalueen sijasta kahdeksaan äänestysalueeseen. Nykyiseen järjestelmään lisätään uusi Luonnonmaan äänestysalue, jolloin aikaisempi Keskusta-Luonnonmaan yhteinen alue jakautuu kahdeksi uudeksi alueeksi.

Investointeihin on varattu 35 000 euroa sähköisen arkistoinnin integraatioihin ja migraatioihin.

Hallinto ja päätöksentekopalvelut toimiala tukee kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista vastaamalla hyvän hallinnon, vastuullisen päätöksenteon sekä palvelujen tehokkaan ja laadukkaan järjestämisen. Toiminnassa korostuvat kuntademokratian vahvistaminen, asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen, avoin hallinto sekä luottamuksen rakentaminen kaupungin päätöksentekoon.

Toimiala edistää kaupungin strategisia tavoitteita hyödyntämällä digitalisaatiota, kehittämällä tiedonhallintaa ja sähköisiä palveluita sekä varmistamalla tietoturvallisen ja lainmukaisen toimintaympäristön. Uuden arkistointilainsäädännön toimeenpano, tiedonhallinnan kehittäminen sekä varautuminen automaatioon ja tekoälyn hyödyntämiseen tukevat toiminnan tehokkuutta ja palvelujen uudistamista.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kaikkien tulosalueiden osalta palveluiden ostoihin on budjetoitu hieman vähemmän kuin vuonna 2026, hissiavustuksiin ei ole budjetoitu määrärahaa.

Vaalit

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuhenkilö: Kaupunginjuristi (Turo Järvinen)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	23 055	0	39 000	39 000	39 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-106 092	-11 961	-83 321	-83 321	-83 321	596,6 %
TOIMINTAKATE	**-83 037**	**-11 961**	**-44 321**	**-44 321**	**-44 321**	**270,5 %**

Talousarvion perustelut

Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit. Muutoksena aiempiin vuosiin on Luonnonmaasta muodostettu oma äänestysalueensa, joita Naantalissa on nyt yhteensä kahdeksan.

Oikeusministeriön arvioidaan korvaavan kaupungille 2,4 euroa äänioikeutetulta eduskuntavaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja, josta muodostuu yhteensä 39 000 euroa tuloja.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vuonna 2026 ei ollut vaaleja, mutta budjettiin varattiin 3 000 euroa vuoden 2027 vaalimateriaaleihin. Tulosalueelle kohdistui lisäksi sisäisiä vyörytyksiä.

Tarkastustoimi

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA
Vastuuhenkilö: Hankintapäällikkö (Riikka Söderlund)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	504	500	500	500	500	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-48 964	-65 712	-73 798	-73 798	-73 798	12,3 %
TOIMINTAKATE	**-48 460**	**-65 212**	**-73 298**	**-73 298**	**-73 298**	**12,4 %**

Talousarvion perustelut

Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa valtuuston valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy. Tarkastuslautakunnan arvioidaan pitävän 10 kokousta.

Kaupunginvaltuusto

Toimielin: KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)
Toiminnan luonne: Kaupungin ylin päätöksenteko
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-247 371	-287 567	-267 531	-267 531	-267 531	-7,0 %
TOIMINTAKATE	**-247 371**	**-287 567**	**-267 531**	**-267 531**	**-267 531**	**-7,0 %**

Talousarvion perustelut

Naantalin kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2025. Strategian tavoitteena on vahvistaa Naantalin elinvoimaa, turvata laadukkaat ja vaikuttavat palvelut sekä edistää vastuullista ja taloudellisesti kestävää kasvua.

Kaupunginvaltuuston arvioidaan kokoontuvan yhdeksän kertaa. Lisäksi voidaan järjestää tarpeen mukaan enintään kaksi seminaaria ajankohtaisista ja strategisesti merkittävistä asioista. Valtuuston kokousten suoratoistoa yleiseen tietoverkkoon jatketaan päätöksenteon avoimuuden ja saavutettavuuden edistämiseksi.

Kaupunki vahvistaa asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä lisää luottamusta päätöksentekoon kehittämällä demokratiaa ja osallistavia toimintatapoja muuttuvassa toimintaympäristössä. Osallisuuden, avoimen hallinnon ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen tukee kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Hallinto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)
Toiminnan luonne: Kaupunkikonsernin yleisjohto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-1 195 529	-1 362 671	-1 288 223	-1 288 223	-1 288 223	-5,5 %
TOIMINTAKATE	**-1 195 529**	**-1 362 671**	**-1 288 223**	**-1 288 223**	**-1 288 223**	**-5,5 %**

Talousarvion perustelut

Kaupunginhallitus edistää kaupungin strategian mukaisesti yhteisöllisyyttä, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta vahvistamalla kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kehittämällä avointa ja vuorovaikutteista päätöksentekoa. Strategisten ohjelmien tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointi-, yhdenvertaisuus- ja osallisuusraportoinnin avulla.

Hallinnon tulosalueella kehitetään kuntademokratiaa, hyvää hallintoa sekä asukkaiden luottamusta päätöksentekoon. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään palvelujen saatavuuden, saavutettavuuden ja toiminnan tehokkuuden parantamisessa. Samalla ylläpidetään tiedonhallinnan rakenteita, varmistetaan lakisääteisten velvoitteiden toteutuminen sekä valmistaudutaan automaatioon ja tekoälyn laajempaan hyödyntämiseen.

Riskienhallintaa kehitetään osana kaupungin johtamisjärjestelmää, Kaupunki seuraa valtakunnallisten digitaalisten palvelujen kuten Suomi.fi -ratkaisujen kehitystä ja edistää niiden käyttöönottoa osana sähköisten palvelujen kehittämistä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Hallinnon osalta vuodelle 2027 budjetoitiin palveluiden ostoon vähemmän kuin vuonna 2026. Avustuksiin ei ole enää budjetoitu hissiavustuksia (säästö 30 000 euroa).

Asiahallinto- ja päätöksentekopalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	122	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-697 512	-780 838	-776 156	-776 156	-776 156	-0,6 %
TOIMINTAKATE	**-697 390**	**-780 838**	**-776 156**	**-776 156**	**-776 156**	**-0,6 %**

Talousarvion perustelut

Asiahallinnon ja päätöksentekopalveluiden toiminnassa varaudutaan uuden arkistointilain toimeenpanoon, joka vahvistaa digitaalisen arkistoinnin, tiedonhallinnan ja tietoturvallisen säilyttämisen merkitystä. Lainsäädäntöuudistus edellyttää tiedonhallinnan ja arkistoinnin suunnittelun kehittämistä sekä toimintatapojen uudistamista vastaamaan digitaalisen toimintaympäristön vaatimuksia.

Vaalien järjestämisen toimeenpano on hallinto- ja päätöksentekopalveluiden keskeinen tehtävä. Tavoitteena on toteuttaa vaalit luotettavasti, sujuvasti ja kustannustehokkaasti hyödyntäen toimivia prosesseja sekä tarkoituksenmukaisia ratkaisuja.

Asia- ja tiedonhallinnan sekä päätöksenteon tukipalveluja kehitetään jatkuvasti hyvän hallinnon, palvelujen laadun ja toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kaupunki siirtyy käyttämään Suomi.fi -viestejä hallintalain 54 §:n mukaisissa asiakirjoissa ja viesteissä.

ICT-kulut kasvavat noin 20 000 euroa, johtuen kustannusten kasvusta sekä uusien että olemassa olevien rajapintojen ja integraatioiden ylläpidosta.

Asiointipalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Johdon assistentti (Leena Palmulaakso-Nylund)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	7 283	7 200	7 200	7 200	7 200	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-211 033	-252 794	-248 852	-248 852	-248 852	-1,6 %
TOIMINTAKATE	**-203 749**	**-245 594**	**-241 652**	**-241 652**	**-241 652**	**-1,6 %**

Talousarvion perustelut

Kaupungintalon asiointipisteessä sekä kaupungin puhelinvaihteessa ja postituksessa työskentelee yhteensä kolme palveluneuvojaa, joiden työvastuut on jaettu siten, että yksi palveluneuvoja vastaa puhelinvaihteesta ja postituksesta, ja kaksi palveluneuvojaa työskentelee kaupungintalon asiointipisteessä palvellen ulkoisia ja sisäisiä asiakkaita sekä sijaistaen puhelinvaihteessa. Palveluissa panostetaan digitaalisiin toimintatapoihin, mutta asiakkaille tarjotaan myös mahdollisuus lähipalveluihin. Yksikön sijaistukset hoidetaan pääosin sisäisesti loma-aikoja jaksottamalla.

Kaupungintalon asiointipiste toimii edelleen Kelan etäpalvelupisteenä tarjoten asiakkaille yleistä neuvontaa ja vastaanottaen Kela-asiakkaiden asiakirjoja eteenpäin toimitettavaksi.

Velkuan palvelupisteen toimintoja ollaan siirtämässä pienen asiakasmäärän vuoksi 1.1.2027 lukien Merimaskun palvelupisteen yhteyteen. Velkuan omatoimikirjasto palvelee asiakkaita edelleen päivittäin.

Yksikön asiakasmääriä seurataan säännöllisesti. Asiakastyytyväisyyttä mitataan ulkoisille asiakkaille kohdennettavalla asiakaskyselyllä (syksy 2026).

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarviossa varaudutaan puhelinvaihteen ulkoistamiseen (+5 000 €).

Elinvoimajaosto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Kaupunginjuristi (Turo Järvinen)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-25 788	-35 020	-32 541	-32 541	-32 541	-7,1 %
TOIMINTAKATE	**-25 788**	**-35 020**	**-32 541**	**-32 541**	**-32 541**	**-7,1 %**

Talousarvion perustelut

Elinvoimajaoston tulosalueen talousarvio 2027 sisältää jaoston kokouksiin ja kokouspalkkioihin liittyvät kustannukset.

Konsernipalvelut

Toimelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)
Palvelukuvaus: Konsernipalvelut on toimiala, jonka sisällä ovat konsernipalvelujen yhteiset-tulosalue, kaupungin yhteiset toiminnot (talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tietohallinto) sekä näkyy Sataman ja Käyttöomaisuuden luovutuksen tulosalueet.

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**5 614 976**	**6 338 374**	**5 814 050**	**5 814 050**	**5 814 050**	**-8,3 %**
Myyntituotot	2 689 532	2 814 374	2 764 250	2 764 250	2 764 250	-1,8 %
Maksutuotot	5	0	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	250 129	230 000	227 900	227 900	227 900	-0,9 %
Vuokratuotot	1 542 900	1 600 000	1 539 900	1 539 900	1 539 900	-3,8 %
Muut tuotot	1 132 410	1 694 000	1 282 000	1 282 000	1 282 000	-24,3 %
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**
TOIMINTAMENOT	**-4 662 570**	**-5 040 003**	**-4 967 119**	**-4 967 119**	**-4 967 119**	**-1,4 %**
Henkilöstökulut	-1 421 364	-1 569 940	-1 699 695	-1 699 695	-1 699 695	8,3 %
Palvelujen ostot	-2 448 017	-2 699 014	-2 516 275	-2 516 275	-2 516 275	-6,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 351	-47 350	-44 080	-44 080	-44 080	-6,9 %
Avustukset	-90 000	0	0	0	0	0,0 %
Vuokrakulut	-635 480	-717 809	-721 131	-721 131	-721 131	0,5 %
Muut kulut	-31 358	-5 890	14 062	14 062	14 062	-338,7 %
TOIMINTAKATE	**952 406**	**1 298 371**	**846 931**	**846 931**	**846 931**	**-34,8 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-760 267	-186 722	-232 015	-232 015	-232 015	24,3 %
Laskennalliset erät	515 734	472 568	460 259	460 259	460 259	-2,6 %
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**707 873**	**1 584 217**	**1 075 175**	**1 075 175**	**1 075 175**	**-32,1 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	2 951 660	3 527 060	3 076 132	3 076 132	3 076 132	-12,8 %
TOIMINTAMENOT	-4 338 231	-4 719 718	-4 666 799	-4 666 799	-4 666 799	-1,1 %
TOIMINTAKATE	**-1 386 571**	**-1 192 658**	**-1 590 667**	**-1 590 667**	**-1 590 667**	**33,4 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	2 663 316	2 811 314	2 737 918	2 737 918	2 737 918	-2,6 %
TOIMINTAMENOT	-324 339	-320 285	-300 320	-300 320	-300 320	-6,2 %
TOIMINTAKATE	**2 338 977**	**2 491 029**	**2 437 598**	**2 437 598**	**2 437 598**	**-2,1 %**

Tavoitteet			
Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali			
Tavoite: Riskienhallinta ja kyberturvallisuus: vahvistetaan organisaation kykyä hallita riskejä ja suojata tietoa			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutusaste		0	
Vastuu	Tietohallintopäällikkö		
Tavoite: Rahoitusjärjestelyjen tarkastelu vuoden aikana			
Vastuu	Talousjohtaja		
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali			
Tavoite: Digitaalisen osaamisen ja kulttuurin vahvistaminen, vahvistetaan henkilöstön digiosaamista			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Osallistuminen digikoulutuksiin (% henkilöstöstä)		0	50
Vastuu	Tietohallintopäällikkö		
Tavoite: Tiedolla johtamisen kehittäminen: toteutetaan systemaattista tiedolla johtamisen arkkitehtuuria ja toimintamallia			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Tiekarttaan sisältyvien kehityshankkeiden toteutusaste		0	
Vastuu	Tietohallintopäällikkö		
Strateginen tavoite 4: Hyvän työyhteisön Naantali - yhdessä tehden			
Tavoite: Henkilöstö- ja palkkajärjestelmän uudistaminen			
Toimenpiteet	Uusi järjestelmä otetaan käyttöön kevään 2027 aikana.		
Vastuu	Henkilöstöpäällikkö		
Tavoite: Digioppimisen ja tekoälyn käytön edistäminen			
Vastuu	Tietohallintopäällikkö		

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Henkilöstöpalvelut	4	5	5	5
Konsernipalvelujen yhteiset		1,75	1,75	2,75
Omaisuuden luovutus				
Talouspalvelut	10,7	10	9,6	8
Tietohallinto	5,7	4	4	4

Talousarvion perustelut

Toimialalta on tehty kulujen karsintaa ja käytetty harkintaa menojen kohdistamisessa.

Konsernipalvelujen yhteiset

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	75 646	470 000	222 000	222 000	222 000	-52,8 %
TOIMINTAMENOT	-508 650	-574 571	-589 633	-589 633	-589 633	2,6 %
TOIMINTAKATE	**-433 004**	**-104 571**	**-367 633**	**-367 633**	**-367 633**	**251,6 %**

Talousarvion perustelut

Konsernipalvelujen yhteiset -tulosalue sisältää mm. konserniohjauksen ja lakipalvelut, pysäköinnin valvonnan sekä aiemman järjestelyerät-tulosalueen toiminnot. Vuodesta 2027 alkaen tulosalueeseen kuuluu myös hankintatoimi, joka sijaitsi aiemmin talouspalvelut-tulosalueella.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Hankintatoimen siirto tälle tulosalueelle toi mukanaan mm. hankintapäällikön sekä hankintajärjestelmä Cloudian kustannukset sekä näitä vastaavat sisäiset tulot.

Hankinta-asioihin on tulossa jälleen uutta sääntelyä EU:n hankinta-asetuksen muodossa. Sen voimaantuloaika on vielä avoin.

Hankintatietovarantoa koskeva lainsäädäntö tullee voimaan 1.1.2027, ja sen 1.8.2028 kunnille tuleviin vaatimuksiin valmistaudutaan.

Henkilöstöpalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö (Irmeli Niittymäki)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	253 073	233 060	230 960	230 960	230 960	-0,9 %
TOIMINTAMENOT	-1 476 285	-1 605 607	-1 715 991	-1 715 991	-1 715 991	6,9 %
TOIMINTAKATE	**-1 223 212**	**-1 372 547**	**-1 485 031**	**-1 485 031**	**-1 485 031**	**8,2 %**

Talousarvion perustelut

Kaupungin strategian ja henkilöstöohjelman 2027 - 2028 tavoitteet huomioidaan talousarviossa 2027. Talousarvioon ei ole kuitenkaan valmisteltu suuria muutoksia vuodelle 2027. Työterveyshuollon kustannuksia on monilla toimenpiteillä pyritty hillitsemään, mutta kustannustaso vastaa 2026 tasoa. Eläkemaksujen kustannukset ovat pysyneet yhä matalana, mutta niissä on hieman nousua. Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tuen ratkaisuilla sekä toimivalla työterveyshuoltoyhteistyöllä vaikutetaan sekä sairauspoissaoloihin että eläkemaksuihin. Tämä vaatii myös jatkuvaa työyhteisöjen tukemista ja koulutusta.
Yhteistoiminnan kustannuspaikalla on kaupunkitason muutos. Aiemmin kustannuspaikalta on mennyt vain työsuojeluvaltuutetun ansiomenetyskorvausta vastaava palkkasumma. 2026 vuonna ja 2027 tänne on siirretty myös kahden pääluottamusedustajan ansiomenetyskorvauksia vastaava palkkasumma. Muutoksen euromääräinen suuruus noin 80 000 €.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Huomioidaan työterveyshuollon kustannusten muutos ja yhteistoiminnan palkkakustannusten siirtäminen.

Omaisuuden luovutus

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 030 392	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-179 801	-36 370	-40 103	-40 103	-40 103	10,3 %
TOIMINTAKATE	**850 591**	**1 163 630**	**1 159 897**	**1 159 897**	**1 159 897**	**-0,3 %**

Talousarvion perustelut

Tulosalueella näkyvät kiinteän omaisuuden myynnistä saatava myyntivoitto. Tontteja luovutetaan suunnitelmallisesti ja tarpeettomaksi käynyttä käyttöomaisuutta realisoidaan.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Tulostavoite säilyy vuoden 2026 tasolla.

Satama

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Kohderahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 542 900	1 600 000	1 539 900	1 539 900	1 539 900	-3,8 %
TOIMINTAMENOT	-96	-115	-100	-100	-100	-13,0 %
TOIMINTAKATE	**1 542 804**	**1 599 885**	**1 539 800**	**1 539 800**	**1 539 800**	**-3,8 %**

Talousarvion perustelut

Tulosalueelle budjetoidaan Naantalin Satama Oy:n kaupungille maksamat sopimusperusteiset tulot, vuokratulot satama-alueelta ja näihin liittyvät kulut.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vuokrataso laskee hieman, koska vuokralaskennan pohjana olevan omaisuuden arvo pienenee poistojen kautta.

Talouspalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Kohderahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 102 213	1 176 139	932 018	932 018	932 018	-20,8 %
TOIMINTAMENOT	-1 027 691	-1 165 679	-932 120	-932 120	-932 120	-20,0 %
TOIMINTAKATE	**74 522**	**10 460**	**-102**	**-102**	**-102**	**-101,0 %**

Talousarvion perustelut

Talouspalvelut on tulosalue, johon on yhdistetty rahatoimi ja palkkahallinto 1.4.2026 alkaen.

Talouspalveluissa hoidetaan keskitetysti kaupungin taloushallinto eli ajantasainen kirjanpito, myynti- ja ostoreskontrat, maksuvalmiuden ylläpito, raportointivälineiden koordinointi, perintä sekä talouteen liittyvä muu ohjaus. Talouspalveluiden vastuulla on tilinpäätöksen laatiminen.

Talouspalveluihin kuuluu myös koko kaupungin keskitetty palkanlaskenta. Palkkahallinto huolehtii palkkojen ja kokouspalkkioiden oikea-aikaisesta ja oikeellisesta maksatuksesta sekä niihin liittyvästä ohjeistuksesta.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Hankintatoimi siirtyy vuoden 2027 alusta konsernipalvelujen yhteiset -tulosalueelle. Vuonna 2026 hankintatoimi kuului Talouspalvelut-tulosalueeseen.

Vuonna 2026 eläköityi kaksi henkilöä talouspalveluista ja heidän tilalleen on tarkoitus rekrytoida vain yksi uusi henkilö. Vuonna 2027 talouspalveluissa työskentelee yksi henkilö vähemmän kuin vuonna 2026.

Pääkassan vakanssi muutetaan maksuliikenneasiantuntijaksi tehtävämuutosten myötä.

Uusi palkka- ja HR-järjestelmä otetaan käyttöön yhdessä henkilöstöpalvelujen kanssa.

Vuonna 2027 valmistaudutaan seuraaviin, vuonna 2028 tapahtuviin muutoksiin:

- julkisten hankintojen hankintatietovarannon vaatimusten täyttäminen
- talouden perusjärjestelmän kilpailutuksen valmistelu

Tietohallinto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Tietohallintopäällikkö (Juha Riekkinen)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Kohderahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 610 752	1 659 175	1 689 172	1 689 172	1 689 172	1,8 %
TOIMINTAMENOT	-1 470 047	-1 657 661	-1 689 172	-1 689 172	-1 689 172	1,9 %
TOIMINTAKATE	**140 705**	**1 514**	**0**	**0**	**0**	**-100,0 %**

Talousarvion perustelut

Tietoteknisen infrastruktuurin palveluita tuotetaan noin 150 sovellukselle, joista enää noin neljännes toimii omassa, palveluna ostetussa, palvelinympäristössä. Loppujen käyttö ostetaan suoraan järjestelmätoimittajalta. Kaupungilla on noin 750 matkapuhelinta ja lähes 4000 erilaista työntekijöiden, luottamushenkilöiden tai oppilaiden käytössä olevaa päätelaitetta. IT-peruspalvelun tuottaminen on ulkoistettu Tiera Oy:lle. Infrastruktuuriin kuuluu edellisten lisäksi omana työnä toteutettavaa tietoliikenneverkkojen ylläpitoa sekä vastuu tietoteknisen tietoturvan toteuttamisesta ja seurannasta. Tietohallinnon muu toiminta keskittyy strategisen johtamisen tukemiseen, henkilöstön digitaalisen osaamisen kehittämiseen (mm. tekoäly) sekä riskien hallinnointiin. Keinoina toimivat kehittämisen ohjaus, kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja palvelulupausten koordinointi.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kokonaismenot ovat samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä kertoo toiminnan muutoksen kehttymisestä vaikka kustannuspaine on alalla yleisesti ottaen suuri. Kustannukset ovat kasvaneet kokonaisuutena +31000 eur.

Henkilöstö: Määräaikainen ICT-projektisuunnittelja on nyt saanut vakanssin ja on siten vakinainen resurssi mahdollistaen osaltaa pitkäaikaisen toiminan kehittämisen. Kustannukset kasvavat 13000 eur. vuositasolla kaiken kaikkiaan.

Palveluostot sekä aineet, tarvikkeet tavarat: Karsittu osa palveluostoista - samalla kustannuspaine on kuitenkin noin +3%. Kustannukset laskevat 13000 eur.

Muut toimintakulut: Tietokoneiden hankintaan liittyvät vuokrakulut kasvavat. Tietokoneiden hintojen nousu on ollut noin 50% vuodessa. Lisenssikulujen nousu puolestaan on maltillista. Kustannukset kasvavat 31000 eur

Kehittämispalvelut

Toimelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kehitysjohtaja (Rikumatti Levomäki)
Palvelukuvaus: Kehittämispalvelut koostuu kuudesta tulosalueesta: kehittämispalveluiden hallinto, elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi, työllisyyspalvelut, matkailu sekä saaristolautakunta. Kehittämispalvelut huolehtivat kaupungin viestinnästä, markkinoinnista ja brändäyksestä, matkailupalveluista, elinkeinopalveluista, yritysyhteistyöstä sekä uusien yritysten houkuttelusta Naantaliin. Kaupunkistrategian ja elinvoimaohjelman toteutumisen seuranta kuuluu kehittämispalvelujen tehtäviin. Lisäksi kehittämispalvelut huolehtivat saariston kehityksen edistämisestä ja saaristonäkökulman huomioimisesta kaupungin toiminnassa. Taloudellisesti isoin kokonaisuus kehittämispalveluissa on työllisyys ja kotoutumispalvelut.

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**684 863**	**262 200**	**461 790**	**461 790**	**461 790**	**76,1 %**
Myyntituotot	606 475	250 500	400 000	400 000	400 000	59,7 %
Maksutuotot	13 471	11 700	10 000	10 000	10 000	-14,5 %
Tuet ja avustukset	64 867	0	48 790	48 790	48 790	0,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut tuotot	50	0	3 000	3 000	3 000	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**
TOIMINTAMENOT	**-4 853 990**	**-5 854 080**	**-5 817 001**	**-5 757 001**	**-5 757 001**	**-1,7 %**
Henkilöstökulut	-777 187	-987 254	-968 742	-968 742	-968 742	-1,9 %
Palvelujen ostot	-2 246 383	-3 131 870	-3 099 834	-3 039 834	-3 039 834	-2,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 156	-24 100	-25 099	-25 099	-25 099	4,1 %
Avustukset	-1 697 321	-1 632 800	-1 632 900	-1 632 900	-1 632 900	0,0 %
Vuokrakulut	-91 144	-78 056	-90 426	-90 426	-90 426	15,8 %
Muut kulut	-15 799	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	**-4 169 127**	**-5 591 880**	**-5 355 211**	**-5 295 211**	**-5 295 211**	**-5,3 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-8 028	-4 051	0	0	0	-100,0 %
Laskennalliset erät	336 133	360 755	365 818	365 818	365 818	1,4 %
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-3 841 022**	**-5 235 176**	**-4 989 393**	**-4 929 393**	**-4 929 393**	**-5,8 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	684 808	262 200	461 790	461 790	461 790	76,1 %
TOIMINTAMENOT	-4 724 427	-5 729 905	-5 668 682	-5 608 682	-5 608 682	-2,1 %
TOIMINTAKATE	**-4 039 619**	**-5 467 705**	**-5 206 892**	**-5 146 892**	**-5 146 892**	**-5,9 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	56	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-129 563	-124 175	-148 319	-148 319	-148 319	19,4 %
TOIMINTAKATE	**-129 507**	**-124 175**	**-148 319**	**-148 319**	**-148 319**	**19,4 %**

Tavoitteet	
Strateginen tavoite 1: Elinvoimainen Naantali	
Tavoite: Kehitämme yritysten toimintaympäristöä, houkuttelemme uusia yrityksiä sekä tarjoamme toimivat ja ketterät prosessit yritysten sijoittumisen tueksi	
Toimenpiteet	Pidämme kontaktit kaikenkokoisiin yrityksiin vahvoina
Vastuu	Kehitysjohtaja, elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
Tavoite: Tuemme keskustayrittäjien toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä. Huolehdimme riittävästä toimitilatarjonnasta keskusta-alueella.	
Toimenpiteet	Laadimme keskusta-alueen kehittämiseksi toimenpideohjelman keskustan kehittämisyhdistyksen kanssa
Vastuu	Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
Tavoite: Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan lisääminen	
Toimenpiteet	Perustamme hankeseurannan, jossa määritellään organisaation hankeosaajat. Aktivoidumme hankekumppaneina ja kartoitamme potentiaalisia kumppaneita.
Vastuu	Kehitysjohtaja, elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
Tavoite: Naantalin matkailubrändin ja vetovoiman kehittäminen, uudistava matkailu huomioiden	
Toimenpiteet	Tiedolla johtamisen avulla kehitetään matkailun valittuja kärkiteemoja, yhteistyössä alueen matkailutoimijoiden ja sidosryhmien kanssa
Vastuu	Matkailupäällikkö
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali	
Tavoite: Tuemme yritysten työllistämismahdollisuuksia erilaisilla työllistämistuilla	
Toimenpiteet	Kehitämme uusia työvälineitä työllistämisen tueksi (esim. tuki ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen)
Vastuu	Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
Tavoite: Saariston viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen	
Toimenpiteet	Kehitämme saaristotiedottamista yhteistyössä saariston yhdistysten, yritysten, asukkaiden ja kausiasukkaiden kanssa
Vastuu	Viestintä- ja markkinointipäällikkö

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Elinkeinopalvelut		2,5	2	1
Kehittämispalvelujen yhteiset				1
Matkailu			2	2
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	0
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	3	2,7	3	2
Viestintä ja markkinointi		2,5	3	3

Talousarvion perustelut

Kehittämispalveluiden talousarvio 2027 ylittää annetun raamiluvun noin 291 000 euroa. Ulkoiset toimintatuotot ovat noin 462 000 euroa ja toimintamenot noin 5 669 000 euroa. Toimintakate on noin 5 207 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon
Muutokset vuoden 2026 talousarvioon verrattuna ovat maltillisia, käsittäen henkilöstökulujen nousun. Vertailu vuoden 2025 tilinpäätökseen on haastava, koska toimiala on muuttunut merkittävästi viime vuosina ja muun muassa matkailu on siirretty kaupungin toiminnoksi.

Suurin yksittäinen kokonaisuus toimialalla on vuonna 2025 kaupungille siirtynyt työllisyyspalvelujen tulosalue, joka vastaa yksin noin 70 %:sta toimintakatteesta. Kyseiset kustannukset muodostavat pääosin ulkoisista, Raisiolle ja Turulle, maksettavista kuluista, joiden suuruuteen Naantali ei käytännössä voi vaikuttaa.

Työttömyysetuuksien kuntaosuuteen liittyy talousarvioriski. Kuntaosuuteen varattu määräraha säilytetään samalla tasolla kuin vuoden 2026 talousarviossa vaikka työllisyystilanteen merkittävä paraneminen vuoden 2027 aikana on epätodennäköistä. Ripeästi koheneva taloussuhdanne voi kuitenkin vaikuttaa tilanteeseen myönteisesti.

Kehittämispalveluissa varaudutaan investointina kaupungin verkkosivujen uudistamiseen, jatkona Naantali-brändin uudistamiselle ja matkailun verkkosivujen uudistamiselle. Nykyiset verkkosivut on julkaistu 03/2019.

Kehittämispalvelujen henkilömäärässä tapahtuu muutoksia, kun kehittämispäällikkö on eläköitynyt ja tilalle ei palkata uutta henkilöstöä. Myös matkailukoordinaattorin määräaikainen toimi muutetaan vakinaiseksi, vastaamaan matkailupalvelujen jatkuvaan resurssitarpeeseen.

Kehittämispalveluiden yhteiset

Toimielin:
Vastuuhenkilö: Kehitysjohtaja Rikumatti Levomäki
Toiminnan luonne: Kustannuspaikalle kohdistuvat kehittämispalveluiden toimialajohtajan kulut sekä toimialan yhteiset kulut.
Rahoitus: Budjettirahoitus

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	0	0	-151 291	-151 291	-151 291	0,0 %
TOIMINTAKATE	**0**	**0**	**-151 291**	**-151 291**	**-151 291**	**0,0 %**

Talousarvion perustelut

Kustannuspaikalle kohdistuvat kehittämispalveluiden toimialajohtajan kulut sekä toimialan yhteiset kulut.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vuoden 2026 talousarviossa ei ollut kyseistä kustannuspaikkaa, vaan nämä kulut oli alistettu elinkeinopalvelujen alle.

Elinkeinopalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö (Lassi Rosala)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	43 938	10 000	10 000	10 000	10 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-701 909	-532 435	-411 814	-351 814	-351 814	-33,9 %
TOIMINTAKATE	**-657 971**	**-522 435**	**-401 814**	**-341 814**	**-341 814**	**-34,6 %**

Talousarvion perustelut

Elinkeinojen kehittäminen

Elinkeinojen kehittämiseen, palveluseteleihin, asiantuntijapalveluiden hankkimiseen, markkinointiin ja viestintään, tapahtumiin, koulutuksiin, sidosryhmäyhteistyöhön ja palvelulisensseihin ym. varataan yhteensä 133 000 euroa, joka pitää sisällään Meriverkostot-tapahtumaan liittyviä maksutuottoja 10 000 euroa.

Turun Seudun Kehittämiskeskus

Turun seudun elinkeinosopimuksen palvelusopimuksen perusteella seudullista elinkeinopalvelua varten on varattu yhteensä 150 000 euron määräraha. Tästä määrärahasta kohdentuu perusrahoitukseen 98 000 euroa, hallintokuluihin 11 000 euroa ja elinkeinorahaston kiinteään osaan 41 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Elinkeinopalveluiden hallinto lakkautetaan ja yksi htv siirtyy uudelle kustannuspaikalle kehittämispalveluiden hallintoon.

KJ ehdotus: Business Turulle maksettava maksu pienenee 3 euroa/asukas eli 60 000 euroa. Tämä on vähennetty alkuperäisestä esityksestä.

Matkailu

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Kehitysjohtaja (Rikumatti Levomäki)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	100 000	100 000	100 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	0	-464 090	-459 140	-459 140	-459 140	-1,1 %
TOIMINTAKATE	**0**	**-464 090**	**-359 140**	**-359 140**	**-359 140**	**-22,6 %**

Talousarvion perustelut

Kehittämispalveluiden alle 2026 perustetun matkailun tulosalueen henkilöresurssikuluiksi varataan vuoden 2027 talousarvioon matkailupäällikön ja matkailukoordinaattorin henkilöstökulut. Lisäksi palkataan kesäkaudelle 2027 kesäoppaita.

Talousarvioon on varattu matkailupalveluiden ulkoisten palveluiden ostoihin 181 000 euroa (pois lukien Visit Turku Archipelago Oy). Tulosalue markkinoi Naantalia eri tapahtumissa/kanavissa, tuottaa matkailun kotisivut, tekee yhteistyötä tapahtumatuotannoissa ja hoitaa mediavierailuja.

Tulosalue vastaa myös matkailuneuvonnan järjestämisestä (kustannus 50 000 euroa / vuosi) sekä Unikeonpäivien toteutuksesta. Turun, Naantalin ja Paraisten alueen kansainvälisen matkailun markkinointi- ja kehittämistyöhön perustetun Visit Turku Archipelago Oy:n palveluihin budjetoidaan 102 500 euroa.

Matkailun tulosalue vastaa lisäksi Kultarannan, presidentin kesävirka-asunnon, opastettujen kierrosten järjestämisestä, joiden toimintatuloiksi 2027 arvioidaan 100 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Tulosalueen matkailukoordinaattorin määräaikainen toimi muutetaan vakinaiseksi. Markkinointi-/asiantuntijapalveluissa säästöä syntyy 2026 toteutuneiden kertaluonteisten erien poisjäännistä: matkailun verkkosivu-uudistus, Kultarannan opastustekniikan hankinnat, matkailuneuvonnan uudelleenjärjestämiseen liittyvät hankinnat.

Toimintatulojen, Kultarannan opastuskierrokset, arvioidaan lisääntyvän tarjonnan kasvattamisen myötä.

Viestintä ja markkinointi

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Viestintä- ja markkinointipäällikkö (Jessica Ålgars)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	786	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-385 105	-486 605	-473 469	-473 469	-473 469	-2,7 %
TOIMINTAKATE	**-384 318**	**-486 605**	**-473 469**	**-473 469**	**-473 469**	**-2,7 %**

Talousarvion perustelut

Naantalin viestinnän tavoitteena on olla strategista, vaikuttavaa, vuorovaikutteista ja vastuullista. Kaupungin strategisia tavoitteita edistetään suunnitelmallisesti viestinnän keinoin. Koko kaupungin viestintää ohjaa uusi strateginen viestintäsuunnitelma sekä kaupunkistrategian arvot. Viestinnän vaikuttavuutta mitataan ja tuloksista raportoidaan säännöllisesti.

Viestinnän ja markkinoinnin painopisteitä vuonna 2027 ovat mm.

- viestintäsuunnitelman strategisten tavoitteiden edistäminen
- Naantalin kiinnostavan ja yhtenäisen näkyvyyden edistäminen ja brändikirjan laaja hyödyntäminen organisaatiossa
- kaupungin verkkosivu-uudistuksen toteuttaminen
- proaktiivinen mediaviestintä
- tiedolla johtaminen ja viestinnän vaikuttavuuden varmistaminen
- edunvalvontaa vahvistava viestintä

Muutokset edelliseen talousarvioon

Viestinnän henkilöresurssit on vuonna 2027 pitkälti sidottu verkkosivustouudistukseen, joten muita isoja kokonaisuuksia tai uudistuksia ei samana vuonna kannata käynnistää.

Verkkosivu-uudistus edellyttää sivuston suunnittelun ja rakentamisen lisäksi myös kaupungin eri alojen asiantuntijoiden kouluttamista selkeiden ja saavutettavien verkkosisältöjen laatimiseen. Käyttäjäystävällisen sivuston rakentaminen tarkoittaa myös, että pitää tuntea kohderyhmien tarpeet ja ottaa eri asukasryhmät mukaan sivuston testaamiseen.

Markkinoinnin määrärahat on pitkälti keskitetty Viestinnän ja markkinoinnin kustannuspaikalle. Brändin ja markkinoinnin johtaminen on tulosalueen Viestintä ja markkinointi vastuulla. Markkinoinnin määrärahoja on vähennetty verrattuna uuden brändin lanseerausvuoteen 2026. Naantalia markkinoidaan sekä alueellisesti että valtakunnallisesti saaristokaupunki Naantalin perheystävällisyyttä, erinoimaisia palveluja, yrittäjyyttä, hyvää asumista ja matkailua edistäen. Markkinoinnin kärkiviesti on "Ilo olla Naantalissa".

Työllisyyspalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuhenkilö: Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö (Lassi Rosala)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	637 264	250 000	300 000	300 000	300 000	20,0 %
TOIMINTAMENOT	-3 520 423	-4 097 680	-4 042 915	-4 042 915	-4 042 915	-1,3 %
TOIMINTAKATE	**-2 883 159**	**-3 847 680**	**-3 742 915**	**-3 742 915**	**-3 742 915**	**-2,7 %**

Talousarvion perustelut

Työllisyyspalveluiden vastuulle kuuluu työllisyyden edistäminen sekä maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät tehtävät yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Naantalilaisten lakisääteisistä työvoimapalveluista on vastannut 1.1.2025 alkaen Turun työllisyysalue. Turun kaupunki tuottaa keskitetyt työvoimapalvelut ja Raision kaupunki lähipalvelut.

Lakisääteisten työvoimapalveluiden lisäksi Naantalin kaupunki toteuttaa työllistämisen edistämisen tehtäviä kunnan yleisen toimialan puitteissa. Työllisyyspalvelut edistää työllisyyttä mm. oppisopimustyöllistämällä työttömiä kaupungin yksiköihin ja myöntämällä työnantajille työllistämisen tukia. Kaupungin palveluita ovat myös mm. nuorten yrittäjyysseteli, työttömien palveluneuvonta sekä kaupungin kesätyöpaikkojen koordinointi.

Työllisyyspalvelut vastaa alkavan yrittäjän neuvontapalvelusta ja tarjoaa yrittäjille palveluneuvontaa mm. yritystoiminnan kehittämiseen sekä työvoima- ja koulutusasioihin. Yrityskoordinaattori tapaa ja kontaktoi aktiivisesti alueen yrityksiä.

Kotoutumisen edistämisen tehtävät on järjestetty yhteistoiminnassa Raision kaupungin kanssa siten, että Raision kaupunki tuottaa kotoutumisen edistämisen asiakastyön Naantalin kaupungille. Yhteistoiminta jatkuu vuonna 2027.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Toimintatulot koostuvat pakolaisista saatavista valtion laskennallisista korvauksista, joiden arvioidaan olevan 300 000 euroa, eli hieman enemmän kuin vuoden 2026 talousarviossa. Laskennalliset korvaukset muodostuvat lähes kokonaan tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten määrästä. Ukrainan tilanteessa mahdollisesti tapahtuvat muutokset vaikuttavat merkittävästi korvausten toteutuvaan määrään.

Lakisääteisten työvoimapalveluiden osalta toimintamenoissa on kasvua vuoden 2026 talousarvioon 130 000 euroa. Kasvu aiheutuu sekä Turun työllisyysalueen keskitettyjen palveluiden että Raision toiminta-alueen kasvaneista kustannuksista. Lisäksi Raision toiminta-alueelle rekrytoidaan kaksi määräaikaista työntekijää ohjaamaan työttömiä soveltuvampien tukimuotojen pariin tai eläkkeelle. Näiden resurssien odotetaan pienentävän työttömyysetuuksien kuntaosuutta. Lakisääteisiin työllistämistukiin varatut määrärahat laskevat vuoden 2026 talousarviosta 100 000 eurolla.

Työttömyysetuuksien kuntaosuuteen liittyy talousarvioriski. Kuntaosuuteen varattu määräraha säilytetään samalla tasolla kuin vuoden 2026 talousarviossa, vaikka työllisyystilanteen merkittävä paraneminen vuoden 2027 aikana on epätodennäköistä.

Saaristoasiat

Toimielin: SAARISTOLAUTAKUNTA
Vastuuhenkilö: Kehitysjohtaja (Rikumatti Levomäki)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto / Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	2 876	2 200	51 790	51 790	51 790	2 254,1 %
TOIMINTAMENOT	-246 554	-273 271	-278 372	-278 372	-278 372	1,9 %
TOIMINTAKATE	**-243 678**	**-271 071**	**-226 582**	**-226 582**	**-226 582**	**-16,4 %**

Talousarvion perustelut

Tulosalueen menot muodostuvat lautakunnan hallinnon, hanketoiminnan ja maaseutuhallinnon menoista. Lautakuntaan kuuluu 9 jäsentä ja se kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa.

Saaristoalueen yhdistysten ja järjestöjen toimintaa tuetaan avustuksin. Niihin on varattu 45 000 €, joissa on huomioitu myös yhdistysten kesätyötekijöiden palkkaaminen.

Palvelujen ostoissa on varattu elinvoimaohjelman toteuttamiseen liittyviin hankkeisiin sekä saariston tapahtumakuljetuksiin 30 000 €.

Muissa yhteistoimintaosuuksissa on kuntarahoitusosuudet: Leader-toimintaryhmä Varsin Hyvä 15 200 €, Varsinais-Suomen liiton Pohjoismainen saaristoyhteistyö 1 350 € sekä I Samma Båt ry:n Saaristomeren kalatalousryhmä 1 800 €.

Maaseutuhallinnon palvelujen ostoon Liedon kunnalta on varattu 47 500 €.

Vuokrissa on 41 354 € Merimaskun maamiesseurantalon, Livonsaaren kylätalon ja Sinervon talon vuokriin.

Saaristotiedotteen julkaisemista jatketaan, vähintäin niin kauan kuin sen toteutus saadaan muualta. Tiedote jaetaan 6 kertaa vuodessa saariston talouksiin Merimaskussa, Rymättylässä, Livonsaarella ja Velkualla (noin 2 700 kpl). Painatuskustannukset ovat n. 8 200 € ja postituskulut n. 8 500 €.

Tulot muodostuvat kalastuslupa- sekä verkko- ja rysämaksuista.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kehittämispäällikkö on jäänyt eläkkeelle ja vastaavaa henkilöresurssia ei enää varata.

Maa- ja metsätalousministeriöstä on haettu ja saatu hankerahoitus Saariston lähiluonto-hankkeelle. Hanketta ei ole kuitenkaan voitu aloittaa, kun kehittämispäällikön tilalle ei saatu lupaa palkata ketään. Hankkeen rahoitus ja kustannukset on kuitenkin esitetty talousarviossa, jos hankkeen toteutus tulee mahdolliseksi vuoden 2027 aikana.

Sivistyspalvelut

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Palvelukuvaus: Sivistyspalvelut tuottaa kaupungin varhaiskasvatus-, esiopetus-, perusopetus-, lukio-, kansalaisopisto-, musiikkiopisto-, kirjasto-, museo-, hyvinvointi-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut. Palvelut tuotetaan pääsääntöisesti omana toimintana. Ostopalvelujen käyttö on vähäistä ja niitä käytetään palveluissa, joita ei ole käytännössä mahdollista itse tuottaa.

Päätöksenteko tapahtuu kasvatus- ja opetuslautakunnassa sekä hyvinvointilautakunnassa.

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	Raami 2027	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	3 166 535	2 236 253	3 376 535	3 189 638	3 189 638	3 189 638	42,6 %
TOIMINTAMENOT	-34 144 389	-34 812 191	-36 222 685	-36 136 481	-36 086 483	-36 136 483	3,8 %
TOIMINTAKATE	**-30 977 854**	**-32 575 938**	**-32 846 150**	**-32 946 843**	**-32 896 845**	**-32 946 845**	**1,1 %**

Sivistyspalvelujen talousarvio ylittää kaupunginhallituksen antaman raamiluvun 50.000 eurolla, mikä lisättiin avustuksiin.
Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti kokouksessaan perua kuntalisän leikkauksen 50.000 euroa. Raami ylittyy näillä muutoksilla 100.000 eurolla.

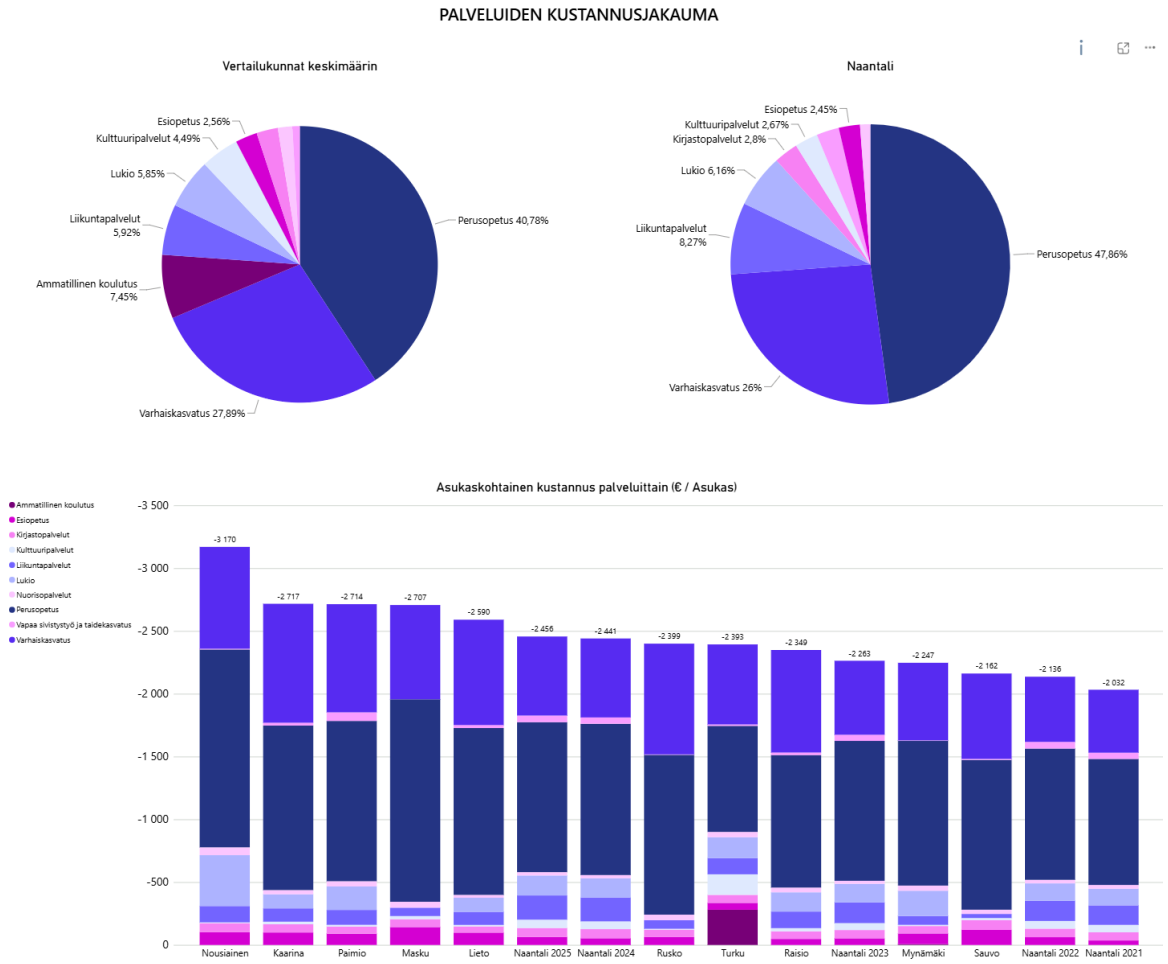

Tilinpäätös 2025 (Kuntamaisema)

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimelin: Sivistyspalvelut
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Palvelukuvaus: Kasvatus- ja opetuslautakunta tuottaa hallintopalveluja, varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta, taiteen perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa ja oppilaan tukipalveluja.

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**2 732 844**	**1 995 153**	**2 857 683**	**2 857 683**	**2 857 683**	**43,2 %**
Myyntituotot	1 000 801	601 325	1 403 732	1 403 732	1 403 732	133,4 %
Maksutuotot	1 585 622	1 376 828	1 385 623	1 385 623	1 385 623	0,6 %
Tuet ja avustukset	140 398	16 500	65 403	65 403	65 403	296,4 %
Vuokratuotot	1 282	500	1 282	1 282	1 282	156,4 %
Muut tuotot	4 740	0	1 643	1 643	1 643	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**
TOIMINTAMENOT	**-45 991 682**	**-45 451 385**	**-47 023 278**	**-46 973 280**	**-47 023 280**	**3,5 %**
Henkilöstökulut	-26 215 673	-26 613 953	-28 236 357	-28 236 359	-28 236 359	6,1 %
Palvelujen ostot	-9 355 447	-9 331 015	-9 362 508	-9 362 508	-9 362 508	0,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 301 331	-1 378 630	-1 288 147	-1 288 147	-1 288 147	-6,6 %
Avustukset	-774 824	-896 316	-774 824	-724 824	-774 824	-13,6 %
Vuokrakulut	-8 273 120	-7 202 285	-7 290 063	-7 290 063	-7 290 063	1,2 %
Muut kulut	-71 287	-29 186	-71 379	-71 379	-71 379	144,6 %
TOIMINTAKATE	**-43 258 837**	**-43 456 232**	**-44 165 595**	**-44 115 597**	**-44 165 597**	**1,6 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-494 042	-407 149	-563 913	-563 913	-563 913	38,5 %
Laskennalliset erät	-483 672	-504 919	-497 654	-497 654	-497 654	-1,4 %
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-44 236 551**	**-44 368 300**	**-45 227 162**	**-45 177 164**	**-45 227 164**	**1,9 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	2 727 679	1 995 153	2 857 683	2 857 683	2 857 683	43,2 %
TOIMINTAMENOT	-31 108 020	-31 653 371	-32 953 670	-32 903 672	-32 953 672	4,1 %
TOIMINTAKATE	**-28 380 341**	**-29 658 218**	**-30 095 987**	**-30 045 989**	**-30 095 989**	**1,5 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	5 165	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-14 883 661	-13 798 014	-14 069 608	-14 069 608	-14 069 608	2,0 %
TOIMINTAKATE	**-14 878 496**	**-13 798 014**	**-14 069 608**	**-14 069 608**	**-14 069 608**	**2,0 %**

Tavoitteet			
Strateginen tavoite 1: Elinvoimainen Naantali			
Tavoite: Teemme työtä Naantalin maineen, tunnettuuden ja erottuvuuden eteen.			
Toimenpiteet	Teemme julkaisuja kasvatus- ja opetuspalveluista.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Sosiaalisen median seurannassa 10% kasvu		0	10
Julkaistut artikkelit 1/kk		0	12
Vastuu	Kimmo Kuusimäki		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali			
Tavoite: Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, yhteistyössä kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen kanssa.			
Toimenpiteet	Perusopetuksen koulupäivän aikaista liikkumista edistetään toimenpiteillä, joiden vaikuttavuutta mitataan ulkopuolisen tutkimustahon toimesta.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Tutkimusryhmällä koulupäivän aikainen liikkuminen lisääntyy kymmenellä prosentilla			10
Vastuu	Kimmo Kuusimäki		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, yhteistyössä kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen kanssa.			
Toimenpiteet	Vahvistetaan lukion opiskelijoiden hyvinvointia ja kouluyhteisöön kiinnittymistä toteuttamalla yhteisöllistä opiskeluhuoltoa, tarjoamalla opiskelijoille aktiivisesti tukea arjessa sekä järjestämällä hyvinvointia edistäviä teemapäiviä ja kohtaamisia.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Kouluterveyskyselyssä vähintään 70 % lukion 1.-2. vuosikurssin opiskelijoista kokee saavansa apua ja tukea koulun aikuisilta tarvittaessa.		65	70
Vastuu	Eija Mäenpää		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali			
Tavoite: Tuotamme erinomaiset palvelut lähellä kuntalaisia, hyväkuntoisissa tiloissa asiakkaiden tarpeisiin.			
Toimenpiteet	Toteutetaan kaksi yhteisöohjautuvuutta vahvistavaa pilotointia varhaiskasvatuksen yksiköissä.		
	Varhaiskasvatuksen toiminnan pedagogisen laadun ja rakenteiden selkeyttäminen		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Pilotoinneista saatu palaute ka, yhteisöohjautuvuus tukee työhyvinvointia		0	5
Vastuu	Kaisa Rantala		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Tavoite: Tuotamme erinomaiset palvelut lähellä kuntalaisia, hyväkuntoisissa tiloissa asiakkaiden tarpeisiin. Tuotamme monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia tukevia vapaa-ajanpalveluja ja paikkoja.			
Toimenpiteet	Opiston toiminta edistää eri-ikäisten asukkaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistää asukkaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Opisto järjestää monipuoliset ja laadukkaat palvelut koko saaristokaupungin alueella kysynnän mukaan verkko- ja hybridiopetusta hyödyntäen.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Opiskelijaprofiilit ikäryhmittäin		0	
Suunnitellut ja toteutuneet kurssit ja luennot lkm		350	320
Verkko- ja hybriopetuksen kurssien lkm		0	15
Opiston toiminnan vaikuttavuuden arviointi palvelun käyttäjien arjessa joka 3. vuosi (asteiko 1-5)		0	4
Vastuu	Erja Launiala		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Tuotamme monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia tukevia vapaa-ajanpalveluja			
Toimenpiteet	Perusopetuksen koulupäivään kiinnittyvät harrastustunnit		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Harrastustunteihin osallistuvien oppilaiden määrä kasvaa 10 prosentilla		0	10
Vastuu	Kimmo Kuusimaki		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Parannamme jatkuvasti perheystävällisyyttä			
Toimenpiteet	Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen jatkuu suunnitelmallisesti		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Maijamäen koulutalon peruskorjauksen toteutusvuosi 1/3		0	33,3
Luonnonmaan perhetalon laajennus		50	100
Luonnonmaan opetusyksikön perustaminen		0	100
Vastuu	Kimmo Kuusimaki		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Tuotamme erinomaiset palvelut lähellä kuntalaisia, hyväkuntoisissa tiloissa asiakkaiden tarpeisiin			
Toimenpiteet	Pienten koululaisten hyvinvoinnin edistäminen järjestämällä turvallista ja laadukasta aamu- ja iltapäivätoimintaa ennen koulupäivän aloitusta ja heti koulupäivän jälkeen.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Lapsen kokema fyysinen ja psyykkinen turvallisuuden tunne sekä tyytyväisyys toiminnan sisältöön. Tyytyväisyyttä mitataan vuosittaisella asiakaskyselyllä, kouluarvosanalla.			9
Vastuu	Eija Laurila		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Tavoite: Tuotamme erinomaiset palvelut lähellä kuntalaisia			
Toimenpiteet	Musiikkiopiston monipuolinen ja tasokas opetus myös osana Kalevanniemen monimuotoista oppimis-keskusta.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Koottu palaute musiikkiopistossa (asteikko 1-5)		0	4
Vastuu	Sauli Huhtala		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 4: Hyvän työyhteisön Naantali - yhdessä tehden			
Tavoite: Kehitämme johdonmukaista ja arvostavaa johtamista			
Toimenpiteet	Perhetalojen esihenkilöiden johtamisosaamisen kehittäminen auditointien avulla.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Auditoinnit toteutuvat kaikissa perhetaloissa		0	100
Vastuu	Kimmo Kuusimaki		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Rakennamme turvallisen työympäristön			
Toimenpiteet	Koulutamme henkilöstöä toimimaan turvallisesti eri tilanteissa.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Ensiapukoulutuksen käyneiden määrä / työyksikkö on yli 5%		4	5
Mapa-koulutuksen käyneiden määrä on 8%/perusopetusyksikkö		5	8
Vastuu	Kimmo Kuusimaki		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Lukio-opetus	25,389	24,34	25	25
Opistot	18,4	18,79	16,5	18,5
Oppilaan tukipalvelut	68,814	70,27	69,16	75,8
Perusopetus	178,303	173,6	173,91	175,4
Sivistystoimen hallinto	6,896	6,62	7	7
Varhaiskasvatuksen tuki	0	0	0	0
Varhaiskasvatus	205,352	204,81	204,63	205
Yhteensä	**503,154**	**498,43**	**496,2**	**506,7**

Muutokset edelliseen talousarvioon

Naantalin kaupunki aloitti talouden sopeuttamisohjelman laadinnan loppusyksystä 2025. Osana sopeuttamisohjelmaa vuoden 2027 talousarvion pohjaluvuiksi asetettiin tilinpäätöksen 2025 eurotiedot, jotka päivitettiin talousarvion laadinnan yhteydessä tarpeellisin osin vastaamaan vuonna 2026 ja 2027 tapahtuneita ja tapahtuvia muutoksia. Hankintoihin liittyviä määrärahoja ei korotettu vastaamaan kustannusten nousua, mikä on osa sopeuttamistoimia. Palkankorotukset huomioitiin täysimääräisenä.

Sivistyspalvelujen hallinto

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-599 988	-938 683	-650 508	-650 508	-650 508	-30,7 %
TOIMINTAKATE	**-599 988**	**-938 683**	**-650 508**	**-650 508**	**-650 508**	**-30,7 %**

Talousarvion perustelut

Hallinnon tulosalueeseen sisältyy sivistyspalvelujen toimialaa ohjaava ja toteuttava toimialan yhteinen henkilöstö. Hallinnon toimistohenkilöstö vastaa asiakirja- ja toimistotehtävistä, sekä toteuttaa lautakuntien alaisten eri toimintojen talous-, toimisto- ja asiakaspalvelutehtäviä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Rakennushankkeiden suunnittelusta vähennetään 5.000 € määräraha.

ICT-hankinnat on siirretty TP25 mukaisesti tulosalueille.

Varhaiskasvatuksen tuki

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja (Kaisa Rantala)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-775 116	-896 143	-775 101	-725 101	-775 101	-13,5 %
TOIMINTAKATE	**-775 116**	**-896 143**	**-775 101**	**-725 101**	**-775 101**	**-13,5 %**

Talousarvion perustelut

Varhaiskasvatuksen tukitoimilla tuetaan perheiden mahdollisuuksia hoitaa alle 3-vuotiasta lasta kotona tai hyödyntää yksityisiä varhaiskasvatuspalveluja. Määräraha sisältää Kelan kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet sekä Naantalin maksamat kuntalisät. Tavoitteena on tarjota perheille joustavia hoitoratkaisuja ja monipuolisia vaihtoehtoja lapsen hoidon järjestämiseen palveluohjauksen tukemana.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarviossa esitetään Naantali-lisän pienentämistä kotihoidon tuen osalta 20 prosentilla, mikä vähentää kustannuksia 50 000 euroa. Muutoksen perusteena on arvio, ettei kuntalisällä ole ollut merkittävää vaikutusta perheiden kotihoidon valintaan, sillä varhaiskasvatuspalvelut tavoittavat noin 90 prosenttia ikäluokista. Uudet tukitasot 1.1.2027 alkaen ovat nuorimmasta lapsesta 160 euroa/kk, toiseksi nuorimmasta 72 euroa/kk ja seuraavista lapsista 56 euroa/kk. Adoptoitujen lasten osalta tukea maksetaan edelleen nykyisten periaatteiden mukaisesti.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti kokouksessaan perua kuntalisän leikkauksen 50.000 euroa.

KJ ehdotus: Palataan kuntalisän osata sivistystoimen viranhaltijoiden pohjaesitykseen.

KH: Kaupunginhallitus päätti palauttaa Naantali-lisän tason vuoden 2026 tasolle ja lisätä talousarvioon tätä varten 50 000 euroa.

Varhaiskasvatus

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 089 412	992 325	1 089 412	1 089 412	1 089 412	9,8 %
TOIMINTAMENOT	-14 190 355	-13 948 927	-14 930 112	-14 930 115	-14 930 115	7,0 %
TOIMINTAKATE	**-13 100 943**	**-12 956 602**	**-13 840 700**	**-13 840 703**	**-13 840 703**	**6,8 %**

Talousarvion perustelut

Varhaiskasvatuksen palvelutarve kasvaa edelleen vuonna 2027. Vuoden 2027 alussa kunnallisessa varhaiskasvatuksessa arvioidaan olevan noin 920–950 lasta, mikä lisää palveluiden järjestämisen tarvetta ja henkilöstöresurssien kysyntää. Naantalin varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan monimuotoisesti päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, avoimessa varhaiskasvatuksessa sekä palvelusetelillä järjestettävissä palveluissa.

Varhaiskasvatuksen toiminnan painopisteinä vuosina 2024–2028 ovat henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistaminen, lapsen tuen rakenteiden kehittäminen, alle kolmivuotiaiden lasten kasvava osuus palveluissa, hyvinvointialueyhteistyön vahvistaminen sekä varhaiskasvatuslain mukaisen henkilöstörakenteen toteuttaminen vuoteen 2030 mennessä.

Vuonna 2027 toiminnan kehittämisen keskeisiä tavoitteita ovat pedagogisen laadun ja toimintarakenteiden selkeyttäminen sekä lasten monilukutaidon ja kielellisen tietoisuuden vahvistaminen. Tavoitteena on turvata laadukkaat, yhdenvertaiset ja lapsen kasvua tukevat varhaiskasvatuspalvelut kasvavaan palvelutarpeeseen vastaten.

Muutokset edelliseen talousarvioon

TOIMINTA
Talousarvion sopeuttamistoimena vähennetään vuokratyövoiman sekä toisilta paikkakunnilta ostettavien varhaiskasvatuspalvelujen käyttöä, mikä mahdollistaa palvelujen ostojen määrärahan alentamisen yhteensä 80 000 eurolla.

HENKILÖSTÖ
Henkilöstökulut kasvavat palveluiden käyttäjämäärän lisääntymisen vuoksi 183 333 euroa. Varhaiskasvatuspäällikön nimike muutetaan varhaiskasvatuksen erityisasiantuntijaksi, mikä korostaa tehtävän pedagogista painotusta. Lisäksi täytetään kaksi aluepäiväkodinjohtajan vakanssia eläköitymisten ja henkilöstömuutosten johdosta sekä perustetaan yksi uusi aluepäiväkodinjohtajan vakanssi kasvaneiden asiakasmäärien vuoksi. Varhaiskasvatuksen johtajan nimike muutetaan kasvatuksen ja opetuksen johtajaksi tukemaan laajentunutta tehtäväkokonaisuutta ja sivistyspalveluiden perhetalojohtamisen mallia. Muutoksilla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

INVESTOINTIOSAAN varataan 120.000 € määräraha Luonnonmaan päiväkodin laajennuksen kalustamiseen.

Perusopetus

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	679 852	480 000	807 042	807 042	807 042	68,1 %
TOIMINTAMENOT	-22 573 996	-22 128 014	-22 725 105	-22 725 104	-22 725 104	2,7 %
TOIMINTAKATE	**-21 894 144**	**-21 648 014**	**-21 918 063**	**-21 918 062**	**-21 918 062**	**1,2 %**

Talousarvion perustelut

Opetuksen järjestäminen
Naantalissa asuville oppivelvollisille järjestetään perusopetusta yhdeksässä yksikössä. Karvetin, Luonnonmaan, Lietsalan, Merimaskun, Rymättylän ja Taimon koulut antavat opetusta luokille 1.–6. Suopellon koulu toimii yläkouluna luokille 7.–9. Maijamäen ja Velkuan koulu toimivat yhtenäiskouluina, jossa opetusta tarjotaan vuosiluokille 1-9. Velkuan koulussa on myös esiopetusta. Ruotsinkielistä perusopetusta naantalilaiset oppilaat saavat Turussa.

Oppimisen tukea tarvitsevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti lähikoulussa. Erityisluokkaopetusta järjestetään keskitetysti. Jos oppimisen tuen tarve on niin erityinen, ettei siihen ei pystytä vastaamaan omassa kaupungissa, voidaan oppilaspaikka ostaa ulkopuolelta.

Maahanmuuttajille tarkoitetun perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen toteutetaan omana toimintana. Yksittäisen oppilaan valmistava opetus voidaan ostaa lähikunnista.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Hanketulot ja -menot vähenevät 28.000 €.

Luonnonmaan kouluun perustetaan opetusyksikkö, joka palvelee Sospro:n lastenkodin oppilaita. Opetusyksikköön palkataan 1.1.2027 yksi erityisluokanopettaja ja 1.8.2027 (tai tarpeen niin vaatiessa) yksi erityisluokanopettaja. Menolisäys 100.000 €. Ensikertaisiin toimintamenoihin esitetään 60.000 € määrärahaa.
Perusopetuksen kotikuntakorvaustulot kasvavat 150.000 €.

Someturvan ostopalvelusta luovutaan, menovähennys 7.000 €.
ICT-kuluista vähennetään 20.000 €.
Tilausajokuljetuksista vähennetään 50.000 €.
Koulukuljetuksia tehostetaan, vähennys 50.000 €.
Palkkakuluista vähennetään 50.000 €.

Investoinnit

Luonnonmaan perhetalon laajennuksen kalustaminen 267.000 €
Luonnonmaan kouluyksikön kalustaminen 60.000 €
Maijamäen peruskorjauksen kalustaminen 100.000 €

Lukio-opetus

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Rehtori (Eija Mäenpää)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	56 785	6 000	4 599	4 599	4 599	-23,4 %
TOIMINTAMENOT	-3 326 449	-3 296 305	-3 360 193	-3 360 193	-3 360 193	1,9 %
TOIMINTAKATE	**-3 269 664**	**-3 290 305**	**-3 355 594**	**-3 355 594**	**-3 355 594**	**2,0 %**

Talousarvion perustelut

Naantalin lukio tarjoaa laadukasta ja opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet huomioivaa lukiokoulutusta, jonka vahvuuksia ovat matkailuopinnot ja kansainvälinen toiminta sekä tiivis yhteistyö korkeakoulujen, muiden oppilaitosten ja yritysten kanssa. Uusia opiskelijoita otetaan vuosittain enintään 120. Kohtuulliset ryhmäkoot, myönteinen ilmapiiri ja varhainen tuki edistävät opiskelijoiden hyvinvointia. Ylioppilastutkinnon uudistuessa musiikin, kuvataiteen tai liikunnan ylioppilaskoe voi jatkossa korvata yhden nykyisistä pakollisista ylioppilaskokeista. Samalla näiden aineiden lukiodiplomit poistuvat opetussuunnitelmasta. Muutos koskee vuonna 2027 opintonsa aloittavia opiskelijoita. Laadun kehittämistä ohjaavat Opetushallituksen laatustrategian tavoitteet: laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, saavutettavuus ja kehittyvä toimintakulttuuri. Lukio hyödyntää omaa laatujärjestelmäänsä toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Lukion vuosiviikkotuntimäärä on 454 noin 350 opiskelijalle. Resurssi kattaa aineen- ja erityisopetuksen, opinto-ohjauksen sekä oppimisen tuen. Lisäksi henkilöstökuluihin sisältyy OVTES:n mukaiset lukioresurssitunnit, demonstraatiotuntien valmistelu ja ylioppilaskokeiden alustavan arvioinnin korvaukset.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Hanketulot ja -menot vähenevät 52.000 e

Aineet tarvikkeet ja tavarat sekä opintomatkat: vähennys 25.000 e

Oppilaan tukipalvelut (entinen hyvinvointipalvelut)

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Palvelupäällikkö (Eija Laurila)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	591 750	238 000	646 750	646 750	646 750	171,7 %
TOIMINTAMENOT	-3 152 288	-2 910 823	-3 199 794	-3 199 794	-3 199 794	9,9 %
TOIMINTAKATE	**-2 560 539**	**-2 672 823**	**-2 553 044**	**-2 553 044**	**-2 553 044**	**-4,5 %**

Talousarvion perustelut

Koulunkäynninohjaajat
Koulunkäynninohjaajat auttavat ja tukevat oppilasta tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse. Ohjaajia on kaikissa Naantalin peruskouluissa (10 koulua). Osa työskentelee pienryhmissä, osa yleisopetuksen ryhmissä ja osalle kuuluu apip-ohjausta.

Henkilöstömitoituksessa tapahtuu merkittävä muutos, kun Luonnonmaan uusi kouluyksikkö aloittaa toimintansa tammikuussa 2027. Määrärahoissa on huomioitava yhteensä kymmenen uuden kokopäiväisen koulunkäynninohjaajan määrärahat: 1.1. alkaen viisi ohjaajaa ja tarpeen niin vaatiessa 1.8. alkaen viiden ohjaajan palkkamäärärahat.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta
Perusopetuslain mukaisesti myös apip-toiminnassa edistetään lasten liikunnallista elämäntapaa. Pääteemana onkin lain vaatima liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Toiminnassa painotetaan osallisuutta, yhdenvertaisuutta, yhteisöllisyyttä sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä, jossa jokainen lapsi voi osallistua omista lähtökohdistaan. Myös lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun lukuvuoden aikan.

Apip-toimintaa järjestetään kaikissa alakouluissa koulujen arkipäivinä klo 7.30–17.00. Toimintayksiköitä on kahdeksan.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Luonnonmaan kouluun perustetaan opetusyksikkö, joka palvelee Luonnonmaan lastenkodin oppilaita. Opetusyksikköön palkataan 1.1.2027 viisi kokopäiväistä koulunkäynninohjaaja ja tarpeen vaatiessa 1.8.2027 alkaen vielä viisi kokopäiväistä koulunkäynninohjaajaa. Yhteensä kymmenen kokopäiväistä koulunkäynninohjaajaa. Menolisäys 255.000 €. Menolisäys katetaan muilta kunnilta saaduilta kotikuntakorvauksilla.

Opistot

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	315 045	278 828	309 880	309 880	309 880	11,1 %
TOIMINTAMENOT	-1 373 490	-1 332 490	-1 382 465	-1 382 465	-1 382 465	3,8 %
TOIMINTAKATE	**-1 058 445**	**-1 053 662**	**-1 072 585**	**-1 072 585**	**-1 072 585**	**1,8 %**

Talousarvion perustelut

Naantalin musiikkiopisto on musiikkioppilaitos, jonka toimintaa määrittää OPH:n myöntämä opetuksen järjestämislupa ja rahoitus taiteen perusopetuksen alalla sekä opetussuunnitelma, jota uudistetaan vuosina 2027 - 2028. Edellisen mukaisesti musiikkiopisto on toiminta-alueellaan alan opetuksesta vastaava taho, asiantuntija ja aktiivinen kulttuuritoimija. Tavoitteena on kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö. Musiikkiopisto pyrkii omalla osaamisellaan palvelemaan asukkaita, opetuksen saavutettavuutta ja edistämään henkistä hyvinvointia.

Naantalin opisto tarjoaa opistopalvelut koko saaristokaupungin alueella. Tarjonta perustuu kysyntään ja opettajasaatavuuteen. Verkko-opetus monipuolistaa tarjontaa. Kurssimaksujen pitäminen kohtuullisina madaltaa osallistumisen kynnystä. Opintoseteliavustus tukee mm. työttömien osallistumista. Taiteen perusopetukseen valmistuu uudet valtakunnalliset OPS:n perusteet. Kuvataidekoulun OPS laaditaan em. perusteiden pohjalta. Osaamista kehitetään hankerahoituksella.

Hyvinvointilautakunta

Toimelin: Sivistyspalvelut
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)
Palvelukuvaus: Hyvinvointilautakunta tuottaa hyvinvoinnin koordinointi-, kulttuuri-, museo-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut.

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**438 869**	**241 100**	**331 955**	**331 955**	**331 955**	**37,7 %**
Myyntituotot	98 448	34 800	93 715	93 715	93 715	169,3 %
Maksutuotot	76 730	126 000	76 730	76 730	76 730	-39,1 %
Tuet ja avustukset	207 183	33 500	105 000	105 000	105 000	213,4 %
Vuokratuotot	44 531	40 500	44 533	44 533	44 533	10,0 %
Muut tuotot	11 978	6 300	11 977	11 977	11 977	90,1 %
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**
TOIMINTAMENOT	**-6 503 417**	**-6 981 350**	**-7 167 509**	**-7 167 509**	**-7 167 509**	**2,7 %**
Henkilöstökulut	-1 742 923	-1 766 324	-1 848 697	-1 848 697	-1 848 697	4,7 %
Palvelujen ostot	-1 038 755	-1 152 027	-1 066 910	-1 066 910	-1 066 910	-7,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-319 491	-293 774	-329 827	-329 827	-329 827	12,3 %
Avustukset	-398 807	-449 500	-449 500	-449 500	-449 500	0,0 %
Vuokrakulut	-3 000 023	-3 316 892	-3 469 218	-3 469 218	-3 469 218	4,6 %
Muut kulut	-3 418	-2 833	-3 357	-3 357	-3 357	18,5 %
TOIMINTAKATE	**-6 064 548**	**-6 740 250**	**-6 835 554**	**-6 835 554**	**-6 835 554**	**1,4 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-65 525	-70 986	-162 635	-162 635	-162 635	129,1 %
Laskennalliset erät	-218 637	-160 782	-147 469	-147 469	-147 469	-8,3 %
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-6 348 710**	**-6 972 018**	**-7 145 658**	**-7 145 658**	**-7 145 658**	**2,5 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	438 856	241 100	331 955	331 955	331 955	37,7 %
TOIMINTAMENOT	-3 036 369	-3 158 820	-3 182 811	-3 182 811	-3 182 811	0,8 %
TOIMINTAKATE	**-2 597 513**	**-2 917 720**	**-2 850 856**	**-2 850 856**	**-2 850 856**	**-2,3 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	13	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-3 467 049	-3 822 530	-3 984 698	-3 984 698	-3 984 698	4,2 %
TOIMINTAKATE	**-3 467 036**	**-3 822 530**	**-3 984 698**	**-3 984 698**	**-3 984 698**	**4,2 %**

Tavoitteet			
Strateginen tavoite 1: Elinvoimainen Naantali			
Tavoite: Vahvistamme Naantalin elinvoimaisuutta matkailun toimintaympäristöä kehittämällä.			
Toimenpiteet	Museo kuulee eri sidosryhmiä Humpin museotilojen vuoden 2028 tilauudistusta varten osana matkailun toimintaympäristön kehittämistä		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Järjestetyt yhteiskehittämispajat		0	5
Vastuu	Anne Sjöström		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali			
Tavoite: Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, yhteistyössä kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen kanssa.			
Toimenpiteet	Hyvinvointityön koordinointi		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Hyvinvointityö edistää kuntalaisten hyvinvointia konkreettisina tekoina tilastoa ja kokemustietoa hyödyntäen. Mittarina hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden lukumäärä.		0	66
Vastuu	Eija Laurila		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali			
Tavoite: Tuotamme monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia tukevia vapaa-ajanpalveluja			
Toimenpiteet	Perusopetuksen koulupäivään kiinnittyvät harrastustunnit		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Harrastustunteihin osallistuvien oppilaiden määrä kasvaa 10 prosentilla		0	10
Vastuu	Maija Puolakanaho		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Tuotamme erinomaiset palvelut lähellä kuntalaisia, hyväkuntoisissa tiloissa asiakkaiden tarpeisiin.			
Toimenpiteet	Harrastetoimintoja järjestetään koulu- ja loma-aikoina.		
	Nuorten osallisuuden vahvistaminen sekä hyvinvoinnin edistäminen järjestämällä matalan kynnyksen toimintoja lähellä ja edullisesti.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Nuorisoiltojen (4 taloa) sekä muiden järjestettyjen toimintojen lukumäärä.		213	277
Etsivän nuorisotyön jatkuminen nykyisellä työvahvuudella (htv 2/osittain hanketyötä)		2	2
Vastuu	Eija Laurila		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Tavoite: Tuotamme monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia tukevia vapaa-ajan palveluita ja paikkoja.			
Toimenpiteet	Miehille järjestetään hyvinvoinnin verkkokurssi, liikuntatapahtumia ja avoimia mittaustilaisuuksia.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Miehille järjestettyjen tilaisuuksien määrä.			14
Vastuu	Maija Puolakanaho		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 4: Hyvän työyhteisön Naantali - yhdessä tehden			
Tavoite: Kehitämme johdonmukaista ja arvostavaa johtamista.			
Toimenpiteet	Ryhmä- ja yksilökehityskeskustelujen sekä tiimikokousten kehittäminen.		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
K10, käytyjen kehityskeskustelujen määrä		87,5	90
Vastuu	Kimmo Kuusimaki		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Hyvinvointipalvelut	1	1,33	1,33	1,33
Kulttuuripalvelut	24,007	21,45	23,28	23
Liikuntapalvelut	11,578	14,55	11,21	11,6
Nuorisopalvelut	8,367	8,99	8,3	8,5
Yhteensä	**44,952**	**46,32**	**44,12**	**44,43**

Muutokset edelliseen talousarvioon

Naantalin kaupunki aloitti talouden sopeuttamisohjelman laadinnan loppusyksystä 2025. Osana sopeuttamisohjelmaa vuoden 2027 talousarvion pohjaluvuiksi asetettiin tilinpäätöksen 2025 eurotiedot, jotka päivitettiin talousarvion laadinnan yhteydessä tarpeellisin osin vastaamaan vuonna 2026 ja 2027 tapahtuneita ja tapahtuvia muutoksia. Hankintoihin liittyviä määrärahoja ei korotettu vastaamaan kustannusten nousua, mikä on osa sopeuttamistoimia. Palkankorotukset huomioitiin täysimääräisenä.

Hyvinvointipalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Palvelupäällikkö (Eija Laurila)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	8 794	0	4 075	4 075	4 075	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-239 014	-241 522	-259 297	-259 297	-259 297	7,4 %
TOIMINTAKATE	**-230 220**	**-241 522**	**-255 222**	**-255 222**	**-255 222**	**5,7 %**

Talousarvion perustelut

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on ennaltaehkäistä, ylläpitää ja parantaa kuntalaisten hyvinvointia, vahvistaa osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä kaventaa hyvinvointieroja. Tulosalue vastaa poikkihallinnollisen hyte-työn koordinoinnista. Hyvinvointipalvelut tukee suunnitelmien toimeenpanoa, levittää hyviä toimintamalleja sekä edistää ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä ja väkivallan ehkäisyä.

Kuntalaisten hyvinvointitietoa ja toimintaympäristön muutoksia seurataan säännöllisesti, ja tietoa hyödynnetään päätöksenteossa, johtamisessa sekä käytännön toimenpiteissä. Työtä ohjaa kaikenikäiset kuntalaiset kattava laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosiraportteineen. Asiakirjat valmistellaan monialaisesti yhdessä eri sektoreiden, vaikuttamistoimielinten ja järjestöjen kanssa. Jotta saadaan tutkittua tietoa kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta, laaditaan talousarviokautena kuntalaisille osoitetettava, vuonna 2028 käyttöön otettava hyvinvointikysely.

Tuloksellisuus ja osallisuus varmistetaan kolmiportaisella hyte-rakenteella, jossa strategista hyvinvointityötä johtaa Hyte-johtoryhmä, työn edistämisestä ja jalkauttamisesta vastaa Hyte-työryhmä ja käytännön toteutuksesta Hyte-foorumi.

Kulttuuripalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Museonjohtaja (Anne Sjöström)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	124 149	87 100	86 774	86 774	86 774	-0,4 %
TOIMINTAMENOT	-2 985 827	-3 220 089	-3 184 313	-3 184 313	-3 184 313	-1,1 %
TOIMINTAKATE	**-2 861 677**	**-3 132 989**	**-3 097 539**	**-3 097 539**	**-3 097 539**	**-1,1 %**

Talousarvion perustelut

Kulttuuripalveluiden yhteinen teema vuodelle 2027 on AIKA, joka näkyy tapahtumissa ja toiminnassa.

Kulttuuritoiminnan painopisteenä ovat lapset ja nuoret. Naantalin Kulttuuritaloyhdistyksen kanssa tapahtumia kehitetään sesongin ulkopuolelle. Kristoffer-sali saataneen 2027 alusta täysipainoisesti käyttöön. Julkisen taiteen työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Kulttuurireseptin hyödyntämistä jatketaan, samoin Kulttuurikaveri-toiminta jatkuu. Museo valmistautuu Humpin tulevaan peruskorjaukseen uusiutuvan perusnäyttelyn suunnittelulla, mm. osallistamalla sidosryhmiään. Luonnonmaalle suunniteltu kulttuurimaisemataulujen kokonaisuus toteutetaan. Museo osallistuu kaupungin uusimman historiateoksen viimeistelytyöhön ja teos painetaan ja julkaistaan vuoden aikana. Kirjasto varautuu Velkuan palvelupisteen mahdollisiin muutoksiin, mutta kirjasto ja omatoimikirjasto ovat asiakkaiden käytössä jatkossakin. Vaski-kirjastojen tavoitteena on entistä yhtenäisempi Vaski-konsepti. Kirjasto edistää monilukutaitoa ja aloittaa omalta osaltaan lukutaitostrategian valmistelun yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi parannetaan perheystävällisyyttä. Yhteistyötä jatketaan myös nuorisopalveluiden kanssa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kulttuuripalveluiden sopeuttaminen (24.496 € euroa) toteutetaan seuraavasti:
Kulttuuritoiminta:
- tilojen tarvikekulut -4.000 €
Museo:
- markkinointikulut -4.000 €
Kirjasto:
-omatoimikirjastopalvelun tehostaminen ja sopeuttaminen -16.496 €

Liikuntapalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Liikuntapalvelupäällikkö Maija Puolakanaho
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	211 120	111 500	168 089	168 089	168 089	50,8 %
TOIMINTAMENOT	-2 688 131	-2 898 702	-2 998 515	-2 998 515	-2 998 515	3,4 %
TOIMINTAKATE	**-2 477 011**	**-2 787 202**	**-2 830 426**	**-2 830 426**	**-2 830 426**	**1,6 %**

Talousarvion perustelut

Liikuntapalvelut edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikkua. Painopisteenä on vähän tai ei lainkaan liikkuvien aktivointi sekä asiakaslähtöinen liikuntaneuvonta kaikille ikäryhmille.

Lasten ja nuorten liikunnassa vahvistetaan Liikkuva varhaiskasvatus- ja Liikkuva koulutoimintaa sekä Move!-polkua ja kouluPT-toimintaa. Sun harrastus -toiminnalla tarjotaan harrastusmahdollisuuksia lapsille, nuorille ja perheille.

Työikäisille on tarjolla matalan kynnyksen ryhmiä ja käytössä on Vire-kortti. Toiminta suunnataan erityisesti miehille. Ikäihmisten toimintakykyä tuetaan voima- ja tasapainoharjoittelulla, Seniorikortilla, liikuntaryhmillä ja liikunta- ja kohtaamisryhmällä. Soveltavassa liikunnassa turvataan monipuoliset ja saavutettavat liikuntamahdollisuudet eri-ikäisille sekä eri toimintakykyisille. Seurayhteistyötä vahvistetaan avustuksilla, koulutuksilla ja aktiivisella seuraparlamenttitoiminnalla. Maijamäen kuntosali uudistetaan erityisesti matalan kynnyksen liikuntapaikaksi. Uimahallikuljetuksia kehitetään ja niiden käyttöä lisätään. Liikuntapalveluiden viestintää kohdennetaan ja monipuolistetaan eri käyttäjäryhmille.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Investointiosaan on varattu Maijamäen kuntosalin laitteisiin ja kalustamiseen 60.000 €

Nuorisopalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Palvelupäällikkö (Eija Laurila)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	94 806	42 500	73 017	73 017	73 017	71,8 %
TOIMINTAMENOT	-590 446	-621 037	-725 384	-725 384	-725 384	16,8 %
TOIMINTAKATE	**-495 640**	**-578 537**	**-652 367**	**-652 367**	**-652 367**	**12,8 %**

Talousarvion perustelut

Nuorten osallisuuden, vaikuttamisen ja kuulemisen vahvistamista tehdään mm. aktiivisella nuorisovaltuustoiminnalla. Tavoitteena mahdollistaa vaikuttaa kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan.

Yläkouluissa koulunuorisotyöntekijöiden puoleen voi kääntyä mieltä askarruttavissa asioissa luottamuksellisesti ja matalalla kynnyksellä. Kouluyhteistyötä tehdään myös osallistumalla jopo-toimintaan. Toiminnan tavoitteena on mm. koulupudokkuuden vähentäminen perusopetuksessa.

Talotoimintaa järjestetään Karvetissa, Rymättylässä, Livonsaaressa ja uudessa Mopomestassa. Nuorten yökahvilatoimintaa järjestetään loka-huhtikuussa Karvetin Monitoimitalolla.

Lisäksi järjestetään kerhotoimintaa, tapahtumia, leiriä ja retkiä. Osa toiminnoista tehdään yhteistyössä kaupungin muiden sektorien tai yhdistysten kanssa. Kerhotoiminnassa aiheina mm. roolipeli, musastudiotyö, kulttuuri ja talouskasvatus. Valistustyössä jatketaan Päihdedraama-tapahtuman järjestämistä.

Etsivässä nuorisotyössä työ painottuu yksilötyöhön. Työssä autetaan alle 29-vuotiaita nuoria, jotka , jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Mopomestatoiminnan käyttötalouteen 5.000 € määräraha.

Investointiosaan Mopomestan kalustamiseen 20.000 €

Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)
Palvelukuvaus: Tekniset palvelut toteuttaa hyvää ympäristöä huolehtimalla kaavoituksesta sekä kartoitus-, mittaus- ja paikkatietotehtävistä, yleisten alueitten hoidosta, yhdyskuntatekniikan ja vesihuoltopalveluiden toteutuksesta ja hoidosta sekä valmistelee joukkoliikenteen palveluihin liittyvät asiat. Tekniset palvelut huolehtii toimitilojen toteutuksesta ja hoidosta, ateria- ja siivouspalveluiden saatavuudesta sekä hallinnoi (osaltaan) kaupungin maa- ja vesialueita. Tekniset palvelut vastaa rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan viranomaistehtävistä ja hallinnoi ympäristöterveydenhuollon tehtäviä. Teknisten palveluiden toimielimet ovat tekninen lautakunta ja ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	Raami 2027	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	18 589 411	16 605 315	16 896 988	17 183 582	17 183 582	17 183 582	3,5 %
TOIMINTAMENOT	-27 247 099	-29 455 724	-28 861 918	-28 861 918	-28 861 918	-28 886 918	-1,9 %
TOIMINTAKATE	**-8 657 688**	**-12 850 409**	**-11 964 930**	**-11 678 336**	**-11 678 336**	**-11 703 336**	**-8,9 %**

Kaupunginhallituksen asettamat ohjeluvut täyttyvät toimintamenojen osalta. Toimintatulot ylittävät ohjeluvun 0,3 milj. euroa, johtuen vesihuoltolaitoksen raamivaiheen jälkeen tarkentuneista suuremmista toimintatuloista. Toimintakate alittuu toimintatulojen verran 0,3 milj. euroa. Tekniset palvelut on toimintakatteen osalta pysynyt kaupunginhallituksen asettamissa ohjeluvuissa.

Teknisten palveluiden vuoden 2025 palveluiden kustannusjakauma, vertailukuntina Suomen 15.000-40.000 asukkaan kunnat

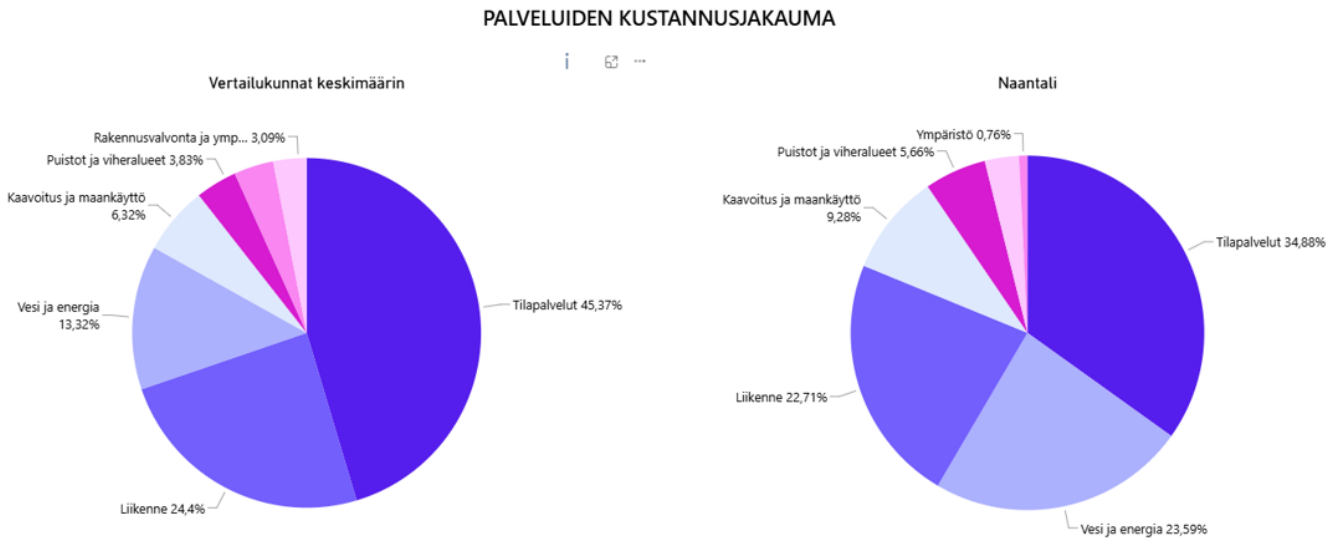

Tekninen lautakunta

Toimelin: Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja
Palvelukuvaus: Lautakunta sisältää teknisten palveluiden hallinnon, liikenneväylien ja venesatamien, viheryksikön, liikuntapaikkojen, joukkoliikenteen, kaavoituksen, maankäytön, kaukolämmön ja energiatuotannon, konekeskuksen, keskusvaraston, ateriapalveluiden, siivouspalveluiden, tilalaitoksen sekä vesihuoltolaitoksen tulosalueet.

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**40 347 144**	**37 582 971**	**38 663 649**	**38 663 649**	**38 663 649**	**2,9 %**
Myyntituotot	15 580 457	15 817 427	16 085 587	16 085 587	16 085 587	1,7 %
Maksutuotot	1 215 881	442 000	479 696	479 696	479 696	8,5 %
Tuet ja avustukset	158 306	137 000	69 389	69 389	69 389	-49,4 %
Vuokratuotot	22 592 750	20 609 744	21 448 658	21 448 658	21 448 658	4,1 %
Muut tuotot	62 160	76 800	61 846	61 846	61 846	-19,5 %
Valmistus omaan käyttöön	**737 588**	**500 000**	**518 473**	**518 473**	**518 473**	**3,7 %**
TOIMINTAMENOT	**-31 718 254**	**-33 841 651**	**-33 442 621**	**-33 442 621**	**-33 452 621**	**-1,1 %**
Henkilöstökulut	-9 755 981	-10 104 295	-10 436 080	-10 436 080	-10 436 080	3,3 %
Palvelujen ostot	-10 826 057	-11 917 963	-10 840 153	-10 840 153	-10 850 153	-9,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 084 736	-7 972 078	-8 014 065	-8 014 065	-8 014 065	0,5 %
Avustukset	-165 001	-160 000	-160 001	-160 001	-160 001	0,0 %
Vuokrakulut	-3 647 308	-3 657 315	-3 858 037	-3 858 037	-3 858 037	5,5 %
Muut kulut	-239 170	-30 000	-134 285	-134 285	-134 285	347,6 %
TOIMINTAKATE	**8 628 890**	**3 741 320**	**5 221 028**	**5 221 028**	**5 211 028**	**39,3 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-10 452 429	-10 263 146	-11 164 654	-11 164 654	-11 164 654	8,8 %
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	191 653	152 000	867 170	867 170	867 170	470,5 %
Laskennalliset erät	-249 933	-316 927	-328 215	-328 215	-328 215	3,6 %
TOIMINNAN YLI/ ALI-JÄÄMÄ	**-2 063 979**	**-6 686 753**	**-5 404 671**	**-5 404 671**	**-5 414 671**	**-19,0 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	18 055 887	16 065 915	16 661 171	16 661 171	16 661 171	3,7 %
TOIMINTAMENOT	-26 306 138	-28 298 967	-27 939 554	-27 939 554	-27 949 554	-1,2 %
TOIMINTAKATE	**-8 250 251**	**-12 233 052**	**-11 278 383**	**-11 278 383**	**-11 288 383**	**-7,7 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	22 291 257	21 517 056	22 002 478	22 002 478	22 002 478	2,3 %
TOIMINTAMENOT	-5 412 116	-5 542 684	-5 503 067	-5 503 067	-5 503 067	-0,7 %
TOIMINTAKATE	**16 879 141**	**15 974 372**	**16 499 411**	**16 499 411**	**16 499 411**	**3,3 %**

Tavoitteet			
Strateginen tavoite 1: Elinvoimainen Naantali			
Tavoite: Asunto- ja maapoliittinen ohjelma 2027-2030			
Toimenpiteet	Kaupungin tonttitarjonnasta huolehtiminen ja asunto- ja maapoliittiset toimenpiteet		
	Uudistetun asunto- ja maapoliittisen ohjelman 2027-2030 hyväksyminen		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Ohjelmassa esitetyt tonttitarjonnan mittarit sekä ohjelmakaudelle esitettyjen toimenpiteiden toteutuminen.		0	
Uudistetun ohjelman hyväksyminen vuoden 2027 alussa.		0	
Vastuu	Tuomas Lindholm		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmä			
Toimenpiteet	Järjestelmän tuotannollinen käyttö ja kehittäminen		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Järjestelmän toimivuus ja jatkuvuuden turvaaminen, kehitystoimenpiteissä onnistuminen.		0	
Vastuu	Tuomas Lindholm		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Kaupungin JETS-sopimuksen mukaisten energiatehokkuustavoitteiden toteuttaminen vuoteen 2035 mennessä			
Toimenpiteet	JETS-sopimuksen energiansäästötavoitteen toteutuminen sopimuskaudella 2026-2035		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Sopimuksen mukaisen energiasäästötavoitteen (10 %) saavuttaminen vuoteen 2035 mennessä		0	1
Vastuu	Pekka Alm		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Vapautuvien tilojen toimenpideohjelman vuoden 2027 osatavoitteiden toteuttaminen			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Suunniteltujen toteutuskohteiden valmistuminen vuonna 2027		0	100
Vastuu	Pekka Alm		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Tavoite: Kaavoitusohjelma 2027			
Toimenpiteet	Kaavoitusohjelma		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Kaavoitusohjelman laadinta ja hyväksyminen		0	
Kaavoitusohjelmassa stetegisesti merkittäviksi määritellyt kaavahankkeet etenevät aikataulussa.		0	
Kaikkiin kaavahankkeisiin sisältyy ilmastovaikutusten arviointi.		0	
Kaavoitusohjelmassa on jatkuvuutta Manner-Naantalin täydennysrakentamista, Luonnonmaan luonnonläheistä ja saarten merenläheistä asumista toteuttavien kaavahankkeiden osalta.		0	
Vastuu	Henri Raitio		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali			
Tavoite: Naantalin sisäisen joukkoliikenteen uudelleen suunnittelu yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa. Arvioidaan tilausperusteisten kuljetusten ja avoimen joukkoliikenteen kustannustasoa sekä mukautumista käyttäjien nopeasti muuttuviin tarpeisiin. Tavoitteena on siirtyä tilausperusteisiin kuljetuksiin reiteillä, joissa joukkoliikenteen kysyntä on alhainen ja on saatavissa säästöä kustannuksissa.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Sisäisen joukkoliikenteen suunnitelma laadittu		0	
Vastuu	Mika Hirvi		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Työpaikka-alueille sijoittuu energia-, bio- ja kiertotalouden yrityksiä.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Työpaikka-alueille sijoittuu energia-, bio- ja kiertotalousalan yrityksiä		0	
Vastuu	Reima Ojala		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali			
Tavoite: Katujen, puistojen ja liikuntapaikkojen ylläpito korkealla laatutasolla			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Yhdyskuntatekniset palvelut kyseletutkimus		0	
Vastuu	Mika Hirvi		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Vesihuoltolaitos parantaa asiakaspalvelun tasoa lisäämällä viestintää toiminnastaan ja lisäämään kuluttajien omaa tietoa kulutuksestaan			
Toimenpiteet	Asiakasportaalin käyttöönotto vuoden 2027 aikana		
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Uusi mittari		0	
Vastuu	Rami Pirkola		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Tavoite: Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelman sekä liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen		
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**
Toteutettujen toimenpiteiden määrä	0	3
Vastuu	Mika Hirvi	
Sitovuustaso	Lautakunta	
Strateginen tavoite 4: Hyvän työyhteisön Naantali - yhdessä tehden		
Tavoite: Ateriapalvelun henkilöstön työkyvyn vahvistaminen		
Toimenpiteet	Työkyvyn alentumisen ennaltaehkäiseminen	
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**
Sairauspoissaolojen määrä pv/vuosi/hlö (Mehiläisen esihenkilökompassi)	35	20
Vastuu	Pekka Alm	
Sitovuustaso	Lautakunta	
Tavoite: Puhtauspalvelun tiimityön vahvistaminen		
Toimenpiteet	Tiiminvetäjien osaamisen kehittäminen tiimien toiminnan tehostamiseksi sekä työhyvinvoinnin lisäämiseksi yhdessä esihenkilöiden ja puhtauspalvelun henkilöstön kanssa.	
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**
Sairauspoissaolojen määrä pv/vuosi/hlö (Mehiläisen esihenkilökompassi)	32	18
Vastuu	Pekka Alm	
Sitovuustaso	Lautakunta	
Tavoite: Toimialan johto ja esimiehet noudattavat hyvää johtamista päivittäisessä toiminnassaan.		
Toimenpiteet	Toimialan johto ja esimiehet noudattavat hyvää johtamista päivittäisessä toiminnassaan.	
Mittarit	**Lähtö**	**Tavoite**
Kunta10: Päätöksenteko koetaan oikeudenmukaiseksi	50,6	55
Kunta10: Työyhteisö on yhteistyökykyinen	64,5	67
Vastuu	Reima Ojala	
Sitovuustaso	Lautakunta	

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Ateriapalvelut	44,04	42,59	40,79	39,47
Joukkoliikenne				
Kaavoitus	4,4	4,22	4,16	4
Kaukolämpö ja energiatuotanto				
Keskusvarasto	2	2	2	2
Konekeskus	8,78	7,8	9,4	9,4
Liikenneväylät	9,21	10	9	9
Liikuntapaikat	10,79	10,07	10,18	10,18
Maankäyttö	16,31	17,06	17,27	18
Siivouspalvelut	38,85	35,95	34,8	34,72
Teknisten palveluiden hallinto	10,2	9,2	10,2	9,2
Tilalaitos	26,45	26,46	26,46	26,46
Vesihuoltolaitos	9,79	10,96	10,96	10,96
Viheryksikkö	21,1	20,8	21,5	21,5
Yhteensä	**201,92**	**197,11**	**196,72**	**194,89**

Muutokset edelliseen talousarvioon
Naantalin kaupunki aloitti talouden sopeuttamisohjelman laadinnan loppusyksystä 2025. Osana sopeuttamisohjelmaa vuoden 2027 talousarvion pohjaluvuiksi asetettiin tilinpäätöksen 2025 eurotiedot, jotka päivitettiin talousarvion laadinnan yhteydessä tarpeellisin osin vastaamaan vuonna 2026 ja 2027 tapahtuneita ja tapahtuvia muutoksia.

Tilalaitoksen tulosalueella palvelutilojen vuokrat kasvavat 1,28 % elinkustannusindeksin mukaisesti. Varhan tilojen vuokrat ovat vuoden 2026 keväällä neuvotellulla tasolla. Sospron koulu aloittaa toimintansa vuoden 2027 alussa ja Luonnonmaan perhetalo syksyllä 2027. Kalevanniemen liikuntahallin ja Kalevanniemen laajennetun koulun kustannukset ovat mukana koko vuoden osalta. Uusien palvelutilojen käyttöönotto vaikuttaa myös ateria- ja siivouspalveluiden järjestämiseen. Ateriapalveluiden hallintoa on kevennetty järjestelemällä tehtäviä uudelleen eläköitymisen yhteydessä.

Vesihuollon taseyksikössä on kehitetty uusi talousarvion laadintaa tukeva työkalu, jonka avulla tulojen ja menojen arviointi on aiempaa täsmällisempää. Turun Seudun Vesi nostaa veden hintaa vuodelle 2027 0,34 euroon kuutiolta. Pääomakustannukset nousevat arviolta 30 000 euroa, johtuen Raisio-Masku-linjan rakentamiskustannuksista ja Halisten uuden varavesilaitoksen rakentamisesta. Lisäksi Raisio-Naantali kuntayhtymä korottaa veden välityshintaa 0,15 euroon. Veden hankinnan kustannukset nousevat tästä johtuen arviolta 141 000 euroa vuodesta 2026.

Konekeskuksessa on henkilö- ja pakettiautokalustossa siirrytty huoltoleasing-mallista rahoitusleasingiin. Liikenneväylien tulosalueella uusia katuja ja väyliä on tullut ylläpidettäväksi noin 2,5 km painottuen erityisesti jalankulku- ja pyöräväyliin. Viheryksikössä hoidettavien viheralueiden määrä on lisääntynyt noin 0,6 hehtaaria. Talousmetsien määrä on kasvanut noin 100 hehtaaria johtuen Luonnonmaan pohjoisosista ostetuista maa-alueista. Liikuntapaikoissa uusia ylläpidettäviä kohteita ovat Kalevanniemen ja Velkuan lähiliikuntapaikat sekä Velkuan ulkokuntoiluvälineet.

Joukkoliikenteen tulosalueella linjalle N14 Naantalin satamaan on lisätty vuoroja. Joukkoliikenteen järjestämisen kustannukset nousevat vuodesta 2026.

Kaavoituksen tulosalueella on varauduttu erityisesti Luonnonmaan yleiskaavan laadintaan ja Vanhakaupungin asemakaavamuutoksen edellyttämään selvitystyöhön. Maankäytön tulosalueella vuodesta 2024 alkaen käynnissä ollut rakennetun ympäristön tiedonhallinnan toimintamallien kehittämiseen tähtäävä RYHTI-hanke päättyy Naantalin kaupungin osalta vuoden 2026 lopussa.

Naantalin kaupungin ja Turku Energian välinen kaukolämpöliiketoiminnan sopimus päättyy 31.12.2026. Uusi sopimus (KH 7.11.2022, § 100) on voimassa 1.1.2027-31.12.2042.

Teknisten palveluiden hallinto

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	592 686	627 342	661 566	661 566	661 566	5,5 %
TOIMINTAMENOT	-777 462	-886 579	-871 851	-871 851	-871 851	-1,7 %
TOIMINTAKATE	**-184 775**	**-259 237**	**-210 285**	**-210 285**	**-210 285**	**-18,9 %**

Talousarvion perustelut

Teknisten palveluiden hallinto johtaa, valvoo ja luo edellytykset toiminnalle ja palveluiden järjestämiselle teknisellä toimialalla.

Menot muodostuvat teknisen toimialan lautakuntien, hallinnon ja toimistopalveluiden toimintamenoista. Tuloissa on hallinnon, taloushallinnon ja toimistopalveluiden osuus toimialan tehtäväalueille ja vesihuollon taseyksikölle annetuista palveluista.

Teknisten palveluiden toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan vesi-, venepaikka-, maavuokra-, kiinteistövuokra- ja konevuokralaskutuksen sekä ateria- ja siivouspalveluiden laskutuksen ja päätöksiin liittyvän yleislaskutuksen. Lisäksi toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan arkisto- ja sihteeripalvelut.

Teknisten palveluiden hallinto vastaa teknisen toimialan talouden hallinnasta, koordinoi ja valvoo toimialan toiminnan suunnitelman mukaista toteutumista sekä sovittaa yhteen eri toimialojen yhteisprojektit ja kehittämishankkeet. Teknisten palveluiden hallinto varmistaa, että teknisen toimialan seutuyhteistyöhankkeissa ollaan aktiivisesti mukana ja että niissä huomioidaan Naantalin kaupungin etu.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Teknisten palveluiden toimistopalveluista lakkautetaan yksi täyttämättä ollut toimistosihteerin vakanssi.

Liikenneväylät ja venesatamat

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	913 137	586 445	771 801	771 801	771 801	31,6 %
TOIMINTAMENOT	-2 828 044	-2 676 909	-2 838 401	-2 838 401	-2 838 401	6,0 %
TOIMINTAKATE	**-1 914 907**	**-2 090 464**	**-2 066 600**	**-2 066 600**	**-2 066 600**	**-1,1 %**

Talousarvion perustelut

Liikenneväylät ja venesatamat -tulosalue vastaa yhdyskuntatekniikan suunnittelusta ja rakentamisesta, katujen kunnossapidosta, venesatamien, matonpesupaikkojen ja maankaatopaikan hoidosta.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Uusia katuja ja väyliä on tullut ylläpidettäväksi noin 2,5 km (noin 9 000 m2) painottuen erityisesti jalankulku- ja pyöräväyliin kohteina mm. Kaivokatu ja Rautakatu.

Viheryksikkö

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	534 312	288 400	284 572	284 572	284 572	-1,3 %
TOIMINTAMENOT	-1 971 845	-2 094 697	-2 157 096	-2 157 096	-2 157 096	3,0 %
TOIMINTAKATE	**-1 437 533**	**-1 806 297**	**-1 872 524**	**-1 872 524**	**-1 872 524**	**3,7 %**

Talousarvion perustelut

Tulosalue suunnittelee, rakentaa ja pitää kunnossa asemakaavan mukaiset viher- ja metsäalueet käytössä olevan viheralueiden hoitoluokituksen mukaan sekä tilaustyönä hoitaa kaupungin kiinteistöjen piha-alueita.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Hoidettavien viheralueiden määrä on lisääntynyt R2 toimintaviheralue -luokassa noin 0,6 hehtaaria, mutta esim. Ruonan yhdystien parantamisessa hoidettavien kasvien määrä sekä lajisto monipuolistui. Talousmetsien määrä on kasvanut noin 100 hehtaaria Luonnonmaan pohjoisosista ostetusta maa-alueesta johtuen.

Liikuntapaikat

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	68 395	22 000	54 394	54 394	54 394	147,2 %
TOIMINTAMENOT	-1 175 116	-1 188 473	-1 232 907	-1 232 907	-1 232 907	3,7 %
TOIMINTAKATE	**-1 106 721**	**-1 166 473**	**-1 178 513**	**-1 178 513**	**-1 178 513**	**1,0 %**

Talousarvion perustelut

Liikuntapaikat hoitaa ja kunnossapitää ulkoliikuntapaikat ja – alueet, uimarannat sekä vastaa jäähallien jääkentistä

Muutokset edelliseen talousarvioon

Uusia ylläpidettäviä kohteita ovat Kalevanniemen ja Velkuan lähiliikuntapaikat sekä Velkuan ulkokuntoiluvälineet.

Joukkoliikenne

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	5 000	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-1 412 427	-1 504 837	-1 506 460	-1 506 460	-1 506 460	0,1 %
TOIMINTAKATE	**-1 407 427**	**-1 504 837**	**-1 506 460**	**-1 506 460**	**-1 506 460**	**0,1 %**

Talousarvion perustelut

Seudullinen ja kaupungin sisäinen joukkoliikenne on järjestetty osana joukkoliikenteen seudullista yhteistyötä eli Föliä. Tulosalue vastaa joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä Naantalin kaupungin osalta.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Linjalle N14 Naantalin satamaan on lisätty vuoroja. Joukkoliikenteen järjestämisen kustannukset nousevat vuodesta 2026.

Kaavoitus

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Kaupunginarkkitehti (Henri Raitio)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	6 312	30 000	30 000	30 000	30 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-431 007	-569 971	-566 507	-566 507	-566 507	-0,6 %
TOIMINTAKATE	**-424 695**	**-539 971**	**-536 507**	**-536 507**	**-536 507**	**-0,6 %**

Talousarvion perustelut

Kaavoituksen työohjelma määrittyy vuoden 2027 kaavoitusohjelmassa, josta päättää kaupunginhallitus.

Yleiskaavoituksessa painopiste on Luonnonmaan yleiskaavan valmistelussa, tavoitteiden tarkentamisessa, tarvittavien selvitysten laatimisessa.
Asemakaavoituksessa suunnittelun painopiste on Manner-Naantalissa liikennehankkeisiin, kaupan palveluiden monipuolistamiseen, yritysalueiden tarjonnan lisäämiseen, matkailu/keskustan elävöittämiseen sekä asumisen täydennysrakentamiseen liittyvissä strategisissa kaavahankkeissa. Asuinalueiden kaavoittaminen jatkuu Merimaskussa ja Luonnonmaalla. Vuoden 2026 kaavoitusohjelmasta jatkuu reilun 15 asemakaavahankkeen valmistelu. Lisäksi edistetään Vanhankaupungin suojeluasemakaavan päivittämiseen tähtäävää kartoitustyötä.

Asema- ja yleiskaavoituksen lisäksi tulosalueen työhön kuuluu rakennusvalvonnan avustaminen kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa, poikkeus- ja suunnittelutarvelupien valmisteluun osallistuminen, yleisten alueiden suunnitteluun ja kaupunkikehityshankkeisiin osallistuminen sekä vastaavat tehtävät.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarviossa on varauduttu erityisesti Luonnonmaan yleiskaavan laadintaan ja Vanhakaupungin asemakaavamuutoksen edellyttämään selvitystyöhön.

Maankäyttö

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö (Tuomas Lindholm)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	4 056 815	3 122 108	3 304 313	3 304 313	3 304 313	5,8 %
TOIMINTAMENOT	-1 535 799	-1 732 788	-1 576 555	-1 576 555	-1 576 555	-9,0 %
TOIMINTAKATE	**2 521 015**	**1 389 320**	**1 727 758**	**1 727 758**	**1 727 758**	**24,4 %**

Talousarvion perustelut

Maankäyttöosasto valmistelee kaupungin maapolitiikkaa, mm. maanhankintaa, maankäyttösopimuksia ja tontinluovutusehtoja, sekä huolehtii kaupungin tonttitarjonnasta yhdessä kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan osastojen kanssa. Maankäyttöosasto osallistuu lisäksi kaupungin tonttien markkinointiin. Maankäyttöosasto hoitaa kaupungin maaomaisuutta ja osoiteasioita sekä vastaa mittauspalveluista ja kiinteistönmuodostuksesta rekisterinpitoalueellaan. Maankäyttöosasto huolehtii paikkatietopalveluiden tarjonnasta, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä ylläpitää ja kehittää kaupungin kartastoja eri suunnitelmien ja tehtävien pohjaksi. Maankäyttöosasto huolehtii rakennettavien asemakaava-alueiden haltuunotoista, rasitesopimuksista ja muista niihin liittyvistä toimenpiteistä yhdessä yhdyskuntatekniikan osaston kanssa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vuonna 2024 aloitettu rakennetun ympäristön tiedonhallinnan toimintamallien kehittämiseen tähtäävä RYHTI-hanke päättyy Naantalin kaupungin osalta vuoden 2026 lopussa.

Kaukolämpö ja energiatuotanto

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 323 598	1 854 500	1 323 598	1 323 598	1 323 598	-28,6 %
TOIMINTAMENOT	-1 871 415	-2 208 107	-1 222 717	-1 222 717	-1 222 717	-44,6 %
TOIMINTAKATE	**-547 816**	**-353 607**	**100 881**	**100 881**	**100 881**	**-128,5 %**

Talousarvion perustelut

Tulosalue käsittää Turku Energia Oy:ltä saatavan kaukolämpöliiketoiminnan vuokratuoton ja sähköliiketoiminnan järjestämisen sitä osin, kun kaupunki on mukana Turun Seudun Energiatuotanto Oy:ssä.

Tällä tehtäväalueella hoidetaan maksuliikenne Turku Energia Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n sähköliiketoiminnan hoitamisen osalta.
Talousarviossa esitetyissä tuotoissa on Turku Energia Oy:ltä kaukolämpötoiminnasta saatavat vuokratuotot sekä sähkön välittämisestä markkinoille saadut tuotot ja kuluissa on sähkön välittämisestä markkinoille aiheutuvat kustannukset.
Naantalin kaupungin osuus TSE Oy:ssä on 3 %. Fortum Power and Heat Oy:n osuus on 53,5 % ja Turku Energia Oy:n osuus on 43,5 %.

Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n tuottaman sähkön Naantalin kaupungin osuuden välittää markkinoille Fortum Power and Heat Oy.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Naantalin kaupungin ja Turku Energian välinen kaukolämpöliiketoiminnan vuokrasopimuskausi alkoi vuonna 2012 ja vuokra-aika päättyy 31.12.2041. Nykyinen sopimus päättyy 31.12.2026. Uusi sopimus (KH 7.11.2022, § 100) on voimassa 1.1.2027-31.12.2042. Vuokranantaja ja vuokraaja jakavat kaukolämpöverkon tuloksen vuokra-aikana. Vuokraaja käyttää ja kunnossapitää vuokrattua verkkoa. Vuokraaja toteuttaa vuokrattavaan kaukolämpöverkkoon vuokra-aikana verkoston ja tuotannon laajennus-, peruskorjaus- ja perusparannusinvestointeja. Kaukolämpöinvestoinnit ovat mukana vuosittain kaupungin investointisuunnitelmissa.

Konekeskus

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 433 153	1 520 719	1 534 216	1 534 216	1 534 216	0,9 %
TOIMINTAMENOT	-1 387 338	-1 491 073	-1 508 279	-1 508 279	-1 508 279	1,2 %
TOIMINTAKATE	**45 815**	**29 646**	**25 937**	**25 937**	**25 937**	**-12,5 %**

Talousarvion perustelut

Konekeskus hankki ajoneuvot ja koneet eri tulosalueiden käyttöön, suorittaa tuntiveloitteisesti kunnallistekniikan kunnossapito- ja rakentamistehtäviä ja tarjoaa korjaamopalveluita.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Henkilö- ja pakettiautokalustossa on siirrytty huoltoleasing -mallista rahoitusleasingiin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Keskusvarasto

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	267 928	267 000	258 622	258 622	258 622	-3,1 %
TOIMINTAMENOT	-254 029	-268 684	-264 571	-264 571	-264 571	-1,5 %
TOIMINTAKATE	**13 898**	**-1 684**	**-5 949**	**-5 949**	**-5 949**	**253,3 %**

Talousarvion perustelut

Keskusvaraston tehtävänä on hankkia kaupungin tarvitsemat tavarat taloudellisesti ja hoitaa tavaroiden koko toimitusketjun, eli tilauksen, varastoinnin ja kuljetukset.

Ateriapalvelut

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	3 740 580	3 684 430	3 834 893	3 834 893	3 834 893	4,1 %
TOIMINTAMENOT	-3 584 151	-3 768 586	-3 690 141	-3 690 141	-3 690 141	-2,1 %
TOIMINTAKATE	**156 429**	**-84 156**	**144 752**	**144 752**	**144 752**	**-272,0 %**

Talousarvion perustelut

Ateriapalvelut tuottavat tarvittavat ruokapalvelut eri ikäisille asiakkaille päiväkodeissa ja kouluissa sekä tarjoaa mahdollisuuden terveelliseen ja ravitsevaan työpaikkaruokailuun. Palveluvalikoimaan kuuluvat myös kaupungin toimintaan liittyvät erilaiset kokous- ja tilaustarjoilut.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kalevanniemen kampuksen ruokailijamäärä kaksinkertaistuu verrattuna vuoteen 2026. Tammikuussa aloittava Taivaankannen opetusyksikkö lisää Saariston aluekeittiöstä kuljetettavia aterioita ja syksyllä valmistuva Luonnonmaan perhetalon laajennus lisää paikan päällä ruokailevien määrää jonkin verran.

Siivouspalvelut

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	1 991 209	2 040 880	2 076 198	2 076 198	2 076 198	1,7 %
TOIMINTAMENOT	-1 788 381	-1 975 467	-1 988 623	-1 988 623	-1 988 623	0,7 %
TOIMINTAKATE	**202 828**	**65 413**	**87 575**	**87 575**	**87 575**	**33,9 %**

Talousarvion perustelut

Siivouspalvelut vastaa kaupungin kiinteistöjen sisätilojen puhtaanapidosta siivousmitoitusten mukaisesti. Ammattimaisella siivouksella ylläpidetään turvallisia, terveellisiä, toimivia ja viihtyisiä toimitiloja.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kalevanniemen kampus tulee käyttöön koko laajuudessaan. Tammikuussa aloittaa toimintansa uusi Taivaankannen opetusyksikkö ja syksyllä valmistuu Luonnonmaan perhetalon laajennus.

Tilalaitos

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)
Toiminnan luonne: Tukitoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	18 619 393	16 736 138	17 204 178	17 204 178	17 204 178	2,8 %
TOIMINTAMENOT	-7 898 694	-8 205 528	-8 730 104	-8 730 104	-8 740 104	6,5 %
TOIMINTAKATE	**10 720 699**	**8 530 610**	**8 474 074**	**8 474 074**	**8 464 074**	**-0,8 %**

Talousarvion perustelut

Tilalaitos vastaa kaupungin rakennetuista kiinteistöistä. Tilalaitoksen tehtäviin kuuluu rakennettujen kiinteistöjen ylläpito, vuosikorjaaminen, peruskorjaaminen ja rakennuttaminen. Tilalaitos huolehtii rakennuskannan omistajaohjauksesta.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palvelutilojen vuokrat kasvavat kalenterivuodeksi 2027 1,28 % elinkustannusindeksin muutoksen mukaan määriteltynä. Varhan tilojen vuokrat on talousarviossa 2027 vuoden 2026 keväällä neuvotellulla tasolla.

Sospron koulu aloittaa toimintansa 2027 alussa ja Luonnonmaan perhetalo syksyllä 2027. Talousarviossa ovat mukana Kalevanniemen liikuntahalli, Murikon mopotalli ja Nunnalahden kioski koko vuoden osalta. Kalevanniemen koulutilojen isot laajennukset on myös otettu huomioon.

Kummeli myytiin vuonna 2026. Kummelin varhaiskasvatus- ja kirjastotilat sisäänvuokrattiin kaupungille samalla. Tilat on luovutettu käyttäjäyksiköille aiempien palvelutilasopimusten mukaisesti 2027.

Vuonna 2027 puretaan Kultarannan koulu, Kirkkopuiston ja Marianrinteen rakennukset. Tavoitteena on myös purkaa kaksi Rymättylän Vanhusten rivitaloista.

Vuonna 2026 myytiin Kaislakujan omakotitalo. Vuoden 2027 aikana tavoitellaan saatavan myytyä Asemapäällikön päiväkoti, Viialan ryhmäkoti ja Poikon päiväkoti sekä Putkikadun omakotitalo.

Asemapäällikön päiväkodille ja Viialan ryhmäkodeille haetaan poikkeusluvat uusien ostajien käyttötarkoituksiin.

KH: Kaupunginhallitus päätti lisätä 10 000 euroa Urheilutalon kuntokartoitusta varten.

Vesihuoltolaitos

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö (Rami Pirkola)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Nettobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	6 794 626	6 803 009	7 325 298	7 325 298	7 325 298	7,7 %
TOIMINTAMENOT	-4 802 547	-5 269 953	-5 288 409	-5 288 409	-5 288 409	0,4 %
TOIMINTAKATE	**1 992 080**	**1 533 056**	**2 036 889**	**2 036 889**	**2 036 889**	**32,9 %**

Talousarvion perustelut

Vesihuoltolaitoksesta huolehtivat vesihuoltopäällikkö, vesihuoltoinsinööri ja keskimäärin kahdeksan asentajaa. Runkoverkostoon kuuluu noin 300 km vesijohtoverkostoa, 210 km jätevesiverkostoa ja 118 km hulevesiverkostoa. Lisäksi vesihuoltolaitoksen omistuksessa on muun muassa alavesisäiliöitä, jätevesi- ja hulevesipumppaamoja, verkoston mittauskaivoja sekä Velkuan jätevedenpuhdistamo. Käyttöveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy, ja jätevedet johdetaan Turun Seudun Puhdistamo Oy:n omistamaan Kakolan jätevedenpuhdistamoon. Vesihuoltolaitoksen tulot muodostuvat käyttäjiltä perittävistä kulutusmaksuista, perusmaksuista, liittymismaksuista, hulevesimaksuista ja ulkopuolisista tilaustöistä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vesihuollossa on kehitetty uusi talousarvion laadintaa tukeva työkalu, jonka avulla tulojen ja menojen arviointi on aiempaa täsmällisempää.
Turun Seudun Vesi nostaa veden hintaa vuodelle 2027 0,34 euroon kuutiolta. Pääomakustannukset nousevat arviolta 30 000 euroa, johtuen Raisio-Masku-linjan rakentamiskustannuksista ja Halisten uuden varavesilaitoksen rakentamisesta. Lisäksi Raisio-Naantali kuntayhtymä korottaa veden välityshintaa 0,15 euroon. Veden hankinnan kustannukset nousevat tästä johtuen arviolta 141 000 euroa vuodesta 2026.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Toimelin: Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö: Rakennusvalvontapäällikkö ja ympäristöpäällikkö
Palvelukuvaus: Lautakunta sisältää rakentamisen valvonnan – ja neuvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tulosalueet.

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**539 670**	**539 400**	**522 411**	**522 411**	**522 411**	**-3,1 %**
Myyntituotot	8 656	5 000	2 511	2 511	2 511	-49,8 %
Maksutuotot	461 900	512 000	514 900	514 900	514 900	0,6 %
Tuet ja avustukset	7 824	18 900	0	0	0	-100,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	**61 289**	**3 500**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**42,9 %**
TOIMINTAMENOT	**-1 132 376**	**-1 351 472**	**-1 123 716**	**-1 123 716**	**-1 138 716**	**-15,7 %**
Henkilöstökulut	-480 297	-528 002	-529 419	-529 419	-529 419	0,3 %
Palvelujen ostot	-565 523	-768 563	-541 587	-541 587	-556 587	-27,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 725	-8 850	-5 462	-5 462	-5 462	-38,3 %
Avustukset	-14 690	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	0,0 %
Vuokrakulut	-41 456	-40 327	-41 563	-41 563	-41 563	3,1 %
Muut kulut	-2 685	-2 730	-2 685	-2 685	-2 685	-1,6 %
TOIMINTAKATE	**-592 707**	**-812 072**	**-601 305**	**-601 305**	**-616 305**	**-24,1 %**
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %
Laskennalliset erät	-33 432	-33 056	-32 753	-32 753	-32 753	-0,9 %
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-626 139**	**-845 128**	**-634 058**	**-634 058**	**-649 058**	**-23,2 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	533 525	539 400	522 411	522 411	522 411	-3,1 %
TOIMINTAMENOT	-940 961	-1 156 757	-922 364	-922 364	-937 364	-19,0 %
TOIMINTAKATE	**-407 437**	**-617 357**	**-399 953**	**-399 953**	**-414 953**	**-32,8 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	6 145	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-191 415	-194 715	-201 352	-201 352	-201 352	3,4 %
TOIMINTAKATE	**-185 270**	**-194 715**	**-201 352**	**-201 352**	**-201 352**	**3,4 %**

Tavoitteet			
Strateginen tavoite 2: Vastuullinen Naantali			
Tavoite: Tehdään aktiivisesti työtä Saaristomeren tilan parantamiseksi.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Toteutuneet hankkeet, %		0	100
Vastuu	Saija Kajala		
Tavoite: Ympäristövalvontaa toteutetaan valvontaohjelman mukaisesti.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Valvontaohjelman mukaiset tarkastukset tehty, %		0	100
Vastuu	Saija Kajala		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Strateginen tavoite 3: Hyvien palvelujen Naantali			
Tavoite: Rakennusvalvontapalveluiden kustannustehokas tuottaminen.			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Rakennusvalvontapalveluiden kustannus €/asukas		10	9
Vastuu	Jari Koskinen		
Sitovuustaso	Lautakunta		
Tavoite: Viranomaislupien asiantunteva ja tehokas käsittely			
Mittarit		**Lähtö**	**Tavoite**
Myönnetyt viranomaisluvat kpl		0	100
Viranomaislupien keskimääräinen käsittelyaika vrk		0	90
Vastuu	Jari Koskinen		
Sitovuustaso	Lautakunta		

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,75	3,08	3,75	3,75
Ympäristönsuojelu	2,8	3	3	3
Ympäristöterveydenhuolto				
Yhteensä	**6,55**	**6,08**	**6,75**	**6,75**

Muutokset edelliseen talousarvioon

Naantalin kaupunki aloitti talouden sopeuttamisohjelman laadinnan loppusyksystä 2025. Osana sopeuttamisohjelmaa vuoden 2027 talousarvion pohjaluvuiksi asetettiin tilinpäätöksen 2025 eurotiedot, jotka päivitettiin talousarvion laadinnan yhteydessä tarpeellisin osin vastaamaan vuonna 2026 ja 2027 tapahtuneita ja tapahtuvia muutoksia.

Rakentamisen valvonta ja -neuvonta -tulosalueella korotetaan voimassa olevia taksoja vastaamaan yleistä kustannustason nousua. Ympäristönsuojelu-tulosalueen taksoihin esitetään rakenteellisia muutoksia. Ympäristönsuojelussa saaristomeren tilan konkreettisten toimenpiteiden toteutukseen ei ole esitetty vuodelle 2027 erillistä määrärahaa.

Rakentamisen valvonta- ja neuvonta

Toimielin: Ympäristö- ja rakennuslautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusvalvontapäällikkö (Jari Koskinen)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	512 290	505 500	507 511	507 511	507 511	0,4 %
TOIMINTAMENOT	-526 511	-582 958	-586 292	-586 292	-586 292	0,6 %
TOIMINTAKATE	**-14 221**	**-77 458**	**-78 781**	**-78 781**	**-78 781**	**1,7 %**

Talousarvion perustelut

Tulot muodostuvat rakennusvalvontaviranomaisen taksan mukaisista maksutuotoista. Suurimmat menoat aiheutuvat henkilöstön palkkakustannuksista sekä Lupapiste.fi palvelun ja TieraCityn M-Files taustajärjestelmän sekä RYHTI - rakennetun ympäristön tietojärjestelmä -hankkeen kehityskuluista.

Toimintatulojen määrä on riippuvainen rakentamisen volyymista. Rakentamisen elpymisen osalta odotukset ja ennusteet ovat epävarmoja. Rakennusvalvonnan taksan tarkistuksessa on huomioitu yleisen kustannustason nousun kompensointi. Rakennusvalvonnan maksutuottojen osalta ennuste on vuoden 2026 tasolla ja kulut muodostuvat pakollisista palkka- ja ohjelmistojen ylläpitokuluista.

Rakennusteollisuuden suhdannetilanne on yhä heikko ja uudisrakentaminen on edelleen vähäistä. Asuntokauppa on piristynyt, mutta kotitalouksien ostoaikeissa ei ole nähtävissä merkkejä nopeasta kasvusta (Valtiovarainministeriö 3.9.2026)

Muutokset edelliseen talousarvioon

Viranomaismaksujen taksojen indeksitarkistuksella kompensoidaan osaltaan yleisen kustannustason nousun vaikutus.

Ympäristönsuojelu

Toimielin: Ympäristö- ja rakennuslautakunta
Vastuuhenkilö: Ympäristöpäällikkö (Saija Kajala)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	27 380	33 900	14 900	14 900	14 900	-56,0 %
TOIMINTAMENOT	-393 947	-489 153	-317 020	-317 020	-332 020	-32,1 %
TOIMINTAKATE	**-366 568**	**-455 253**	**-302 120**	**-302 120**	**-317 120**	**-30,3 %**

Talousarvion perustelut

Ympäristönsuojelun tehtäväalue tuottaa ympäristönsuojelu- ym. ympäristölakien mukaisia palveluja kuntalaisille. Palvelut koostuvat pääosin ympäristölainsäädännön mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä, viranomaislausunnoista, neuvonnasta sekä ympäristövalvonnasta. Ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluu myös kaupungin ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistämistehtävät. Suurimmat menot aiheutuvat vakinaisen henkilöstön palkkakustannuksista (3 htv) sekä palveluiden ostosta. Palvelujen ostoon on varattu määrärahoja mm. Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskuksen (Valonia) rahoitusosuuteen sekä kuntien ja teollisuuden ylläpitämään ilmanlaadun seurantajärjestelmään.

Tulot muodostuvat ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisista lupamaksuista. Laskutettavien lupapäätösten määrä riippuu käsittelyyn tulevien lupahakemusten määrästä. Pääosa viranomaistehtävistä (mm. valvonta ja tarkastukset) on lakisääteisiä, mutta edelleen maksuttomia.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Saaristomeren tilan konkreettisten toimenpiteiden toteutukseen ei ole esitetty vuodelle 2027 erillistä määrärahaa lukuun ottamatta vuonna 2026 alkaneen NAPAKKA-hankkeen edellyttämää kuntarahoitusosuutta.

KH: Kaupunginhallitus päätti lisätä 15 000 euroa Kailon saaren kaupunginpuoleisten kaislojen niittoa varten.

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin: Ympäristö- ja rakennuslautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)
Toiminnan luonne: Palvelutoiminto
Rahoitus: Bruttobudjetoitava

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-211 918	-279 361	-220 404	-220 404	-220 404	-21,1 %
TOIMINTAKATE	**-211 918**	**-279 361**	**-220 404**	**-220 404**	**-220 404**	**-21,1 %**

Talousarvion perustelut

Ympäristöterveydenhuolto (terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut) ostetaan Raision hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yksiköltä ja eläinsuojelu Turun kaupungilta.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen kuntalaisille. Raision ympäristöterveyden valvonta-alueeseen kuuluvat Naantali, Raisio ja Rusko. Terveydensuojeluviranomaisena toimii kuntien yhteinen terveysvalvontajaosto.

INVESTOINTIOSA

TOIMIELINTEN EHDOTUS YHTEENSÄ

LTK	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kaupunki					
Menot	-18 088 000	-14 878 000	-17 216 522	-17 440 580	-67 623 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-17 988 000	-14 828 000	-17 166 522	-17 390 580	-67 373 102
Kaupunginhallitus					
Menot	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-6 043 000	-6 100 000	-9 875 000	-10 930 000	-32 948 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-6 043 000	-6 100 000	-9 875 000	-10 930 000	-32 948 000
Tilapalvelut					
Menot	-7 143 000	-4 318 000	-3 961 522	-4 010 580	-19 433 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-7 043 000	-4 268 000	-3 911 522	-3 960 580	-19 183 102
Vesilaitos					
Menot	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000

KAUPUNGINJOHTAJAN EHDOTUS YHTEENSÄ

KJE	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kaupunki					
Menot	-18 068 000	-14 428 000	-16 666 522	-18 440 580	-67 603 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-17 968 000	-14 378 000	-16 616 522	-18 390 580	-67 353 102
Kaupunginhallitus					
Menot	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-6 043 000	-5 650 000	-9 325 000	-11 930 000	-32 948 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-6 043 000	-5 650 000	-9 325 000	-11 930 000	-32 948 000
Tilapalvelut					
Menot	-7 123 000	-4 318 000	-3 961 522	-4 010 580	-19 413 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-7 023 000	-4 268 000	-3 911 522	-3 960 580	-19 163 102
Vesilaitos					
Menot	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000

KAUPUNGINHALLITUKSEN EHDOTUS YHTEENSÄ

KH	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kaupunki					
Menot	-17 988 000	-14 428 000	-17 716 522	-17 440 580	-67 573 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-17 888 000	-14 378 000	-17 666 522	-17 390 580	-67 323 102
Kaupunginhallitus					
Menot	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-5 963 000	-5 650 000	-10 375 000	-10 930 000	-32 918 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-5 963 000	-5 650 000	-10 375 000	-10 930 000	-32 918 000
Tilapalvelut					
Menot	-7 123 000	-4 318 000	-3 961 522	-4 010 580	-19 413 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-7 023 000	-4 268 000	-3 911 522	-3 960 580	-19 163 102
Vesilaitos					
Menot	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000

KAUPUNGINHALLITUS

YHTEENSÄ	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kaupunginhallitus					
Menot	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-615 000	-350 000	-300 000	-300 000	-1 565 000

KAUPUNGINHALLITUS INVESTOINNIT	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Työprosessien ja sähköisen asioinnin kehittäminen					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Tulot					
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekkinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Tuetaan toimialojen ratkaisutoteutuksia esimerkiksi liittyen integraatioihin, tekoälyyn ja robotiikkaan. Tavoitteena digitalisaation edistäminen ja ja konseptointi.				
Tietoliikenneverkot					
Menot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Tulot					
Netto	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekkinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Laite- ja liittymäinvestointeja				
Käyttäjähallinnan automatisointi					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Tulot					
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekkinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Jatketaan käyttövaltuuksien hallintaa siten, että eri järjestelmien pääkäyttäjiä kytketään mukaan keskitettyyn hallintajärjestelmään. Automaatiokehitystä jatketaan (SSO). Käyttäjähallinnasta siirtytään käyttöoikeuksien hallintaan.				
Tietoturvan kehittäminen					
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Tulot					
Netto	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekkinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	SOC (=tietoturvatapahtumien reaaliaikainen seuranta) laajennettu käyttöönotto projektina, ohjelmistohankintoja tietoturvaan liittyen sekä verkkolevyillä olevan tiedon luokittelu				

Tiedolla johtaminen					
Menot	-70 000	-50 000	-50 000	-50 000	-220 000
Tulot					
Netto	-70 000	-50 000	-50 000	-50 000	-220 000
Kuvaus	Tiedolla johtamisen kehittäminen				
Perusteluteksti	Tiekartta koko kaupungin tiedolla johtamisen kehittämiseen sekä tekninen alusta sen toteuttamiseen.				
Palkkajärjestelmän hankinta					
Menot	-110 000				-110 000
Tulot					
Netto	-110 000				-110 000
Kuvaus	Palkkajärjestelmän hankinta				
Perusteluteksti	Kilpailutetaan ja otetaan käyttöön uusi palkkajärjestelmä				
Inv. Maanhankinta, KH:n käyttöön					
Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Tulot					
Netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Sähköisen arkistoinnin integraatiot ja migraatiot					
Menot	-35 000				-35 000
Tulot					
Netto	-35 000				-35 000
Perusteluteksti	Eri järjestelmien integraatiot ja migraatiot sähköiseen arkistoon.				
Verkkosivu-uudistus					
Menot	-150 000	-50 000			-200 000
Tulot					
Netto	-150 000	-50 000			-200 000
Perusteluteksti	Naantalin kaupungin verkkosivujen uudistaminen				

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-547 000	-300 000	-800 000	-300 000	-1 947 000

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Maijamäen peruskorjattujen tilojen kalustaminen					
Menot	-100 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 000 000
Tulot					
Netto	-100 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 000 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Maijamäen peruskorjauksen kalustaminen				
Karvetin koulun kalustaminen					
Menot			-500 000		-500 000
Tulot					
Netto			-500 000		-500 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Karvetin koulun kalustaminen				
Luonnonmaan perhetalon laajennuksen kalustaminen					
Menot	-267 000				-267 000
Tulot					
Netto	-267 000				-267 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Luonnonmaan perhetalon laajennuksen kalustaminen				
Luonnonmaan kouluyksikön kalustaminen					
Menot	-60 000				-60 000
Tulot					
Netto	-60 000				-60 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Luonnonmaan kouluyksikön kalustaminen				
Luonnonmaan päiväkodin laajennuksen kalustaminen					
Menot	-120 000				-120 000
Tulot					
Netto	-120 000				-120 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Luonnonmaan varhaiskasvatusyksikön laajennuksen kalustaminen				

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	-150 000	-150 000	0	-380 000

HYVINVOINTILAUTAKUNNAN INVES-TOINNIT	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Humpin kalustaminen					
Menot		-150 000			-150 000
Tulot					
Netto		-150 000			-150 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Humpin kalustaminen				
Maijamäen 78-osan kalustami-nen(opetus					
Menot	-60 000				-60 000
Tulot					
Netto	-60 000				-60 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Maijamäen kuntosalilaitteiden uudistaminen				
Mopomestan kalustaminen					
Menot	-20 000				-20 000
Tulot					
Netto	-20 000				-20 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Mopo- ja pyöräilytallin perustaminen Suunnitelma toteutuksesta tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn (KH-merkintä).				
Monitoimitalon kalustaminen					
Menot			-150 000		-150 000
Tulot					
Netto			-150 000		-150 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki				
Perusteluteksti	Monitoimitalon kalustaminen				

TEKNINEN LAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kunnallistekniikka					
Menot	-5 963 000	-5 650 000	-10 375 000	-10 930 000	-32 918 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-5 963 000	-5 650 000	-10 375 000	-10 930 000	-32 918 000

SIIRTO YHTEISHANKKEISTA	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kunnallistekniikka					
Menot	-3 250 000	-2 800 000	-4 330 000	-4 890 000	-15 270 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 250 000	-2 800 000	-4 330 000	-4 890 000	-15 270 000

ILMAN YHTEISHANKKEITA	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Kunnallistekniikka					
Menot	-2 713 000	-2 850 000	-6 045 000	-6 040 000	-17 648 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 713 000	-2 850 000	-6 045 000	-6 040 000	-17 648 000

KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Irtain omaisuus					
Menot	-100 000	-500 000	-400 000	-200 000	-1 200 000
Tulot					
Netto	-100 000	-500 000	-400 000	-200 000	-1 200 000
Kuvaus	Lautakunnan päätöksin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin. 2027: Liuossuolasäiliön hankinta Vastuuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Maanmittauksen irtain omaisuus					
Menot	-30 000	-30 000	-40 000	-30 000	-130 000
Tulot					
Netto	-30 000	-30 000	-40 000	-30 000	-130 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	2027: Osallistuminen Turun seudulliseen ilmakuvaukseen, 2028: takymetrien päivitykset, 2029:ilmakuvaus/laserkeilaus, 2030 GPS-laitekaluston uudistus				
Seudullinen joukkoliikenne					
Menot	-104 000	-45 000	-45 000	-45 000	-239 000
Tulot					
Netto	-104 000	-45 000	-45 000	-45 000	-239 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Seudullisen joukkoliikenteen palveluiden kehittäminen.				

Peruskorjaukset ja liikenneympäristön parantaminen					
Menot	-220 000	-220 000	-220 000	-240 000	-900 000
Tulot					
Netto	-220 000	-220 000	-220 000	-240 000	-900 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Vanhojen asemakaava-alueiden saneerausta, linja-autopysäkkien saneeraus sekä liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen sekä kävely- ja pyöräilyohjelman toimenpiteiden toteuttaminen.				
Kaukolämpöinvestoinnit					
Menot	-459 000	-385 000	-255 000	-140 000	-1 239 000
Tulot					
Netto	-459 000	-385 000	-255 000	-140 000	-1 239 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026				
Perusteluteksti	Turku Energian toteuttamien kaukolämpöverkoston investointien loppuosan lunastus (noin 200 000) ja saneerausinvestoinnit sekä uudet liittymäjohdot. Vuodesta 2027 alkaen kaukolämpöverkoston saneeraus- ja uudisrakentamisinvestointien ym. kustannuksista vastaa Naantali kaupunki.				
Suunnittelu					
Menot	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-280 000
Tulot					
Netto	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-280 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	katu-, viher- ja liikunta-alueiden suunnittelukohteet, joille ei erikseen ole osoitettu suunnittelumäärärahaa. Vuonna 2027 mm. keskusta-alueen viitoitussuunnitelma.				
Viestitien muuttaminen maantieksi					
Menot	-40 000	-40 000			-80 000
Tulot					
Netto	-40 000	-40 000			-80 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-				
Perusteluteksti	Viestitie-Patenttikatu parantaminen ja muuttaminen maantieksi, tiesuunnitelman laatiminen yhdessä tienpitäjän kanssa. Tiesuunnitelma laaditaan asemakaavaehdotuksen laatimisen yhteydessä.				
Kehätien parantaminen, läntinen osuus (ent. armonlaaksontie..)					
Menot			-50 000	-2 000 000	-2 050 000
Tulot					
Netto			-50 000	-2 000 000	-2 050 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-				
Perusteluteksti	Turun kehätien (E18 / Kt40) tien parantaminen Välillä Raisio - Naantali. Tiesuunnitelma on valmistunut 2023. Yhteishanke ELY-keskuksen kanssa. Kehätien läntisin osa on TEN-T ydinverkkoa, jolle on asetettu määräajaksi EU:n toimesta vuosi 2030. Kaupungin maksuosuudeksi on tiesuunnitelmavaiheessa sovittu noin 3 300 000 euroa, joka sijoittuu osin suunnitelmakauden ulkopuolelle				

Päällystys					
Menot	-300 000	-300 000	-300 000	-350 000	-1 250 000
Tulot					
Netto	-300 000	-300 000	-300 000	-350 000	-1 250 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Lautakunnan vuosittain hyväksymän päällystysohjelman mukaiset hankkeet.				
Kallioseinämien vahvistaminen					
Menot	-50 000				-50 000
Tulot					
Netto	-50 000				-50 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Kallioseinämien kartoittaminen ja kriittisten seinämien kallionlujitustoiminepiteiden suunnittelu.				
Uusien kaava-alueiden päällystys ja viimeistelytyöt					
Menot	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000
Tulot					
Netto	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Uusien asemakaava-alueiden viimeistelytyöt vuosittain: reunakivet, päällystykset ja vihertyöt.				
Katuvalaistus					
Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Tulot					
Netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Suurpainenatriumvalaisimien korvaaminen Led-valaisimilla ja huonokuntoisten pylväiden vaihto.				
Rymättyläntie JK+PP -tie ja valaistus					
Menot		-20 000	-2 000 000	-2 000 000	-4 020 000
Tulot					
Netto		-20 000	-2 000 000	-2 000 000	-4 020 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-				
Perusteluteksti	Rymättyläntien jk+pp-tie välille Merimaskuntie - Rymättylä sekä tievalaistus. Edellyttää yhteishanketta ELY-keskuksen kanssa. Tie- ja rakennussuunnitelma laadittu 2023-2024. Toteutus ELY-keskuksen kanssa yhteishankkeena.				

Saariston ranta-alueiden kehittäminen					
Menot	-100 000			-50 000	-150 000
Tulot					
Netto	-100 000			-50 000	-150 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2019-				
Perusteluteksti	Saariston ranta-alueiden kehittäminen. 2027 Merimaskun kirkonkylän pysäköintialue				
Kuparivuoren urheilukentän pintarakenteiden saneeraus					
Menot		-450 000	-1 000 000		-1 450 000
Tulot					
Netto		-450 000	-1 000 000		-1 450 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2025				
Perusteluteksti	Kuparivuoren urheilukentän saneerauksen suunnitelmat on laadittu 2025. Kentän saneeraus. KJ: Saneerauksen aikataulu muutetaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vuosille 2029-2030. KH: Saneerauksen aikataulu muutetaan vuosille 2028-2029.				
Karvetin liikunta-alue					
Menot	-450 000				-450 000
Tulot					
Netto	-450 000				-450 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2016-2026				
Perusteluteksti	Karvetin kentän pysäköintialueen parantaminen: 2027 rakenteen uusiminen, päällystys ja valaistus sekä kevyt rakenteiset pukusuojat. * KH-merkintä				
Laiturit					
Menot	-50 000	-150 000	-150 000	-300 000	-650 000
Tulot					
Netto	-50 000	-150 000	-150 000	-300 000	-650 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Laitureiden korjaus ja rakentaminen erillisen hankelistauksen mukaisiin hankkeisiin lautakunnan päätöksin.				
Viheralueet					
Menot	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Tulot					
Netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Lautakunnan päätöksin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin:Katualueiden vihertyöt, Leikkikenttien välineiden uusiminen, Leikkikenttien aitaaminen ja rakennettujen puistojen saneeraaminen				

Liikuntapaikat					
Menot	-140 000	-140 000	-165 000	-165 000	-610 000
Tulot					
Netto	-140 000	-140 000	-165 000	-165 000	-610 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Lautakunnan päätöksin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin: ulkoilureitit ja kuntoradat, ulkokuntoiluvälineet, kaukalot sekä kenttien valaistuksen ohjaus				
Jäänhoitokone					
Menot	-150 000				-150 000
Tulot					
Netto	-150 000				-150 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Nykyisen vuonna 2012 hankitun jäänhoitokoneen uusinta				
Jäähallien kylmälaitteiston uusinta					
Menot			-400 000		-400 000
Tulot					
Netto			-400 000		-400 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Vuonna 2011 rakennetun kylmälaitteiston uusinta.				
Karvetin jalkapallonurmi					
Menot		-50 000	-500 000		-550 000
Tulot					
Netto		-50 000	-500 000		-550 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Karvetin lämmitettävän jalkapallokentän pintarakenteen uusimisen vaihtoehtojen vertailu ja suunnittelu KH: Hanke siirrettiin toteutettavaksi vuosina 2028-2029.				

VESIHUOLTOLAITOS

YHTEENSÄ	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Vesilaitos					
Menot	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 660 000	-3 660 000	-2 130 000	-1 900 000	-11 350 000

SIIRTO YHTEISHANKKEISTA	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Vesilaitos					
Menot	-2 280 000	-1 800 000	-1 070 000	-1 220 000	-6 370 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 280 000	-1 800 000	-1 070 000	-1 220 000	-6 370 000

ILMAN YHTEISHANKKEITA	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Vesilaitos					
Menot	-1 380 000	-1 860 000	-1 060 000	-680 000	-4 980 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 380 000	-1 860 000	-1 060 000	-680 000	-4 980 000

VESIHUOLTOLAITOKSEN INVESTOINNIT	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Metsäpoikon asemakaava-alueen jätevesiviemäröinti					
Menot				-20 000	-20 000
Tulot					
Netto				-20 000	-20 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2018-2027				
Perusteluteksti	Metsäpoikon asemakaava-alueelle jätevesiviemäröinnin suunnitelmien tarkentaminen.				
Luolalan jätevesipumppaamon uusiminen					
Menot	-40 000		-400 000		-440 000
Tulot					
Netto	-40 000		-400 000		-440 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2021-2023				
Perusteluteksti	Luolalan jäteveden pumppaamon saneerauksen suunnittelu, toteutus suunnitelmakaudella				
Vesihuoltolinja Merimasku Lukkarainen-Teersalo					
Menot	-600 000	-1 200 000			-1 800 000
Tulot					
Netto	-600 000	-1 200 000			-1 800 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2019-2027				
Perusteluteksti	Velkuan jätevesi- ja vesijohtolinjojen liittäminen Naantalin vesihuoltolaitoksen verkostoon ja Teersalon puhdistamon lakkautus.				

Vesihuollon saneerausohjelman mukaiset hankkeet					
Menot	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-2 000 000
Tulot					
Netto	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-2 000 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	2027: Verkkotie ja Ruuhitie, 2028- Vesihuollon saneeraussuunnitelman mukaiset hankkeet				
Suunnittelu					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Tulot					
Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Vesihuollon saneeraushankkeiden suunnittelu				
Verkosto					
Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Tulot					
Netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Verkoston täydennysrakentaminen (Luonnonmaa), kaukovalvonnan kehittäminen, pumppaamojen saneeraus				
Viluluodonojan kunnostaminen					
Menot	-80 000				-80 000
Tulot					
Netto	-80 000				-80 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2025				
Perusteluteksti	Viluluodon laskuojan kunnostaminen, ojan perkaus				

TILAPALVELUT

YHTEENSÄ	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Tilapalvelut					
Menot	-7 123 000	-4 318 000	-3 961 522	-4 010 580	-19 413 102
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	-7 023 000	-4 268 000	-3 911 522	-3 960 580	-19 163 102

TILALAITOKSEN INVESTOINNIT	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Ateria- ja siivouspalvelut					
Menot	-80 000	-78 000	-75 000	-85 000	-318 000
Tulot					
Netto	-80 000	-78 000	-75 000	-85 000	-318 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Ateria- ja siivouspalvelujen kone- ja kalustohankinnat				
Myydyn tai muuten poistetun omaisuuden kirjanpitoarvon tuloutus					
Menot					
Tulot	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Netto	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva kohde				
Perusteluteksti	Tilalaitoksen omistuksessa olevien rakennusten ja osakkeiden myynnin kirjanpitoarvon tuloutus				
Kaupungintalo					
Menot	-150 000	-550 000			-700 000
Tulot					
Netto	-150 000	-550 000			-700 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Monivuotinen kohde				
Perusteluteksti	Kaupungintalon peruskorjauksen jatkaminen. 2027: kokoushuoneiden peruskunnostukset 2028: suurlasiseinän peruskorjaus				
Kalevanniemen oppimiskylät					
Menot	-670 000				-670 000
Tulot					
Netto	-670 000				-670 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2022-2027				
Perusteluteksti	Kalevanniemen koulurakennuksen peruskorjaus ja laajennus. Koulurakennus peruskorjataan. Rakennuksen yhteyteen toteutetaan kädentaitojen tilalaajennus, oppimiskylälaajennus sekä ruokasali-, keramiikkatilalaajennukset. Keittiötilaan toteutetaan myös aputilojen laajennus. Vuonna 2027 toteutetaan monivuotisen hankkeen viimeistelytöitä, jotka määräraha- ja aikataulutussyistä on ollut tarpeen toteuttaa muun hankkeen jälkeen.				

Luonnonmaa perhetalo laajennus					
Menot	-2 198 000				-2 198 000
Tulot					
Netto	-2 198 000				-2 198 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2026 - 2027				
Perusteluteksti	Luonnonmaan perhetaloon rakennetaan kahdeksan OT3-luokan laajennus. Rakennuksesta tulee muutoksen jälkeen kaksisarjainen. Hankkeen yhteydessä kiinteistölle toteutetaan metsäinen oppimisympäristö.				
Karvetin koulu					
Menot	-150 000		-106 522	-3 420 580	-3 677 102
Tulot					
Netto	-150 000		-106 522	-3 420 580	-3 677 102
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2027				
Perusteluteksti	Vuonna 2027 tehdään koulun sisäilman parannushankkeita. Karvetin koulun peruskorjauksen suunnittelu (2029) ja toteutus (2030).				
Maijamäen koulun peruskorjaus					
Menot	-2 575 000	-2 575 000	-2 575 000		-7 725 000
Tulot					
Netto	-2 575 000	-2 575 000	-2 575 000		-7 725 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2026-2029				
Perusteluteksti	Maijamäen koulun peruskorjauksen suunnittelu 2026. Peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus ositettuna vuosina 2027 - 2029.				
Humppi					
Menot			-600 000		-600 000
Tulot					
Netto			-600 000		-600 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Rakennuttajainsinööri Toteutusaika: 2028				
Perusteluteksti	Rakennuksen peruskorjauksen jatkaminen Rakennuksen piha-alueen peruskorjaus 2024 Rakennuksen sisäpuolinen peruskorjaus 2029				
Tavastin kilta					
Menot	-250 000	-250 000			-500 000
Tulot					
Netto	-250 000	-250 000			-500 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2024-2026				
Perusteluteksti	Kiinteistön peruskorjaus Ylivuotinen hanke 2024 - 2028. Hankkeen yhteydessä kiinteistölle muodostettiin kaksi erillistä ravintolaa. Rakennusten peruskorjauksia on tarpeen jatkaa vuoteen 2028. Vuoden 2027 aikana peruskorjataan Storrandalan alapohjaa. Nykyinen kylmiö puretaan rakennuksesta ja tilalle rakennetaan viinisäilytystila. Samalla tehdään taloteknisiä muutoksia. Vuoden 2028 aikana uusitaan rakennusten vesikatteet.				

Karvetin monitoimitalo					
Menot	-290 000				-290 000
Tulot					
Netto	-290 000				-290 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Pekka Alm Toteutusaika: 2026 -				
Perusteluteksti	Monitoimitalon peruskorjaus 2027: Rakennussuunnitelma laaditaan. Peruskorjaus aloitetaan 2027. Rakennuksen kate uusitaan. Rakennuksen vaippa tiivistetään. 2032: Rakennuksen sisäpuolen peruskorjaus ja toiminnalliset muutokset.				
Naantalin leirintäalue					
Menot	-90 000	-90 000			-180 000
Tulot					
Netto	-90 000	-90 000			-180 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Rakennuttajainsinööri Toteutusaika: 2027 - 2030				
Perusteluteksti	Leirintäalueen ja sen rakennusten uudistaminen vuokratuottojen mahdollistamassa tahdissa. 2027: WC-rakennus ja peseytymisrakennuksen peruskorjaus valmistuu 5/2027				
Karvetin päiväkoti					
Menot		-170 000			-170 000
Tulot					
Netto		-170 000			-170 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2027				
Perusteluteksti	Karvetin päiväkodin piha-alueen liikenneyhteyksien ja paikoitusalueen sekä aitauksen rakentaminen ja peruskorjaus.				
Raatihuoneen putka					
Menot	-15 000				-15 000
Tulot					
Netto	-15 000				-15 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2031				
Perusteluteksti	Raatihuoneen kiinteistöllä sijaitseva putkarakennus peruskorjataan. Peruskorjaustoimenpiteillä on tarkoitus pysäyttää rakennuksen painuminen ja rakentaa rakennuksen perustuksien kuivatusjärjestelmä. Vuonna 2027 tehdään suunnitelma hankkeen toteuttamisesta.				
Tuulensuojan peruskorjaus					
Menot	-150 000	-100 000			-250 000
Tulot					
Netto	-150 000	-100 000			-250 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika: 2027 - 2028				
Perusteluteksti	Tuulensuojarakennukseen kilpailutetaan uusi yrittäjä kesäkauden 2027 jälkeiselle ajalle. Yrittäjän kanssa laaditaan Tuulensuojarakennuksen peruskorjaussuunnitelma. Suunnitelman mukaiset korjaustoimenpiteet toteutetaan talvikaudella 2027 - 2028.				

Jäähallin peruskorjaus ja laajennus					
Menot			-100 000		-100 000
Tulot					
Netto			-100 000		-100 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2031-				
Perusteluteksti	Nykyinen pressupintainen jäähalli puretaan, kun nykyisen pressupintaisen hallin pintamateriaali on vaihtoiässä. Hallin rakennussuunnitelma laaditaan 2029.				
Päiväkodit ja koulut					
Menot	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000
Tulot					
Netto	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva kohde				
Perusteluteksti	Päiväkotien ja koulujen pienhankinnat. Määrärahalla tehdään päiväkodeissa pieniä peruskorjaustöitä.				
Muut kiinteistöt					
Menot	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000
Tulot					
Netto	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-600 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva hanke				
Perusteluteksti	Muiden kiinteistöjen pienhankinnat. Muissa kuin palvelukiinteistöissä tehdään pieniä peruskorjaushankintoja.				
Sotetilat					
Menot	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Tulot					
Netto	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva hanke				
Perusteluteksti	Sotetilojen pienhankintamääräraha Määrärahalle tehdään pieniä peruskorjauksia kiinteistöissä				
Laitehankinnat ja irtaimisto					
Menot	-185 000	-185 000	-185 000	-185 000	-740 000
Tulot					
Netto	-185 000	-185 000	-185 000	-185 000	-740 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva hanke				
Perusteluteksti	Rakennusten laite- ja irtaimistohankinnat Määrärahalla päivitetään rakennuksien laite- ja irtaimistokantaa				

YHDYSKUNTATEKNIIKAN JA VESIHUOLLON YHTEISHANKKEET

YHTEENVETO	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
Tekninen lautakunta					
Menot	-5 530 000	-4 600 000	-5 400 000	-6 110 000	-21 640 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-5 530 000	-4 600 000	-5 400 000	-6 110 000	-21 640 000
Tekninen/Katualueet					
Menot	-2 815 000	-2 550 000	-4 320 000	-4 790 000	-14 475 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 815 000	-2 550 000	-4 320 000	-4 790 000	-14 475 000
Tekninen/Puisto- ja leikkipaikat					
Menot	-435 000	-250 000	-10 000	-100 000	-795 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-435 000	-250 000	-10 000	-100 000	-795 000
Vesi/Vesi- ja jätevesi					
Menot	-1 310 000	-1 145 000	-700 000	-410 000	-3 565 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 310 000	-1 145 000	-700 000	-410 000	-3 565 000
Vesi/Hulevesi					
Menot	-970 000	-655 000	-370 000	-810 000	-2 805 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-970 000	-655 000	-370 000	-810 000	-2 805 000

HANKKEET LAJEITTAIN	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030	2027-2030
SÄRKÄNSALMENTIEN TÄYDENTÄVÄ KUNNALLISTEKNIIKKA	-70 000	-850 000			-920 000
SÄRKÄNSALMENTIEN TÄYDEN-TÄVÄ KUNNALLISTEKNIIKKA / Katu					
Menot	-30 000	-200 000			-230 000
Tulot					
Netto	-30 000	-200 000			-230 000
SÄRKÄNSALMENTIEN TÄYDEN-TÄVÄ KUNNALLISTEKNIIKKA / Vesi ja jätevesi					
Menot	-30 000	-450 000			-480 000
Tulot					
Netto	-30 000	-450 000			-480 000
SÄRKÄNSALMENTIEN TÄYDEN-TÄVÄ KUNNALLISTEKNIIKKA / Hule-vesi					
Menot	-10 000	-200 000			-210 000
Tulot					
Netto	-10 000	-200 000			-210 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Luonnonmaan hotellin asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen				

LOUNATUULEN ALUEEN TÄYSRAKENTAMINEN	-80 000	-400 000	-400 000		-880 000
LOUNATUULEN ALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMINEN / Katu					
Menot	-40 000	-200 000	-200 000		-440 000
Tulot					
Netto	-40 000	-200 000	-200 000		-440 000
LOUNATUULEN ALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMINEN / Vesi ja jätevesi					
Menot	-20 000	-100 000	-100 000		-220 000
Tulot					
Netto	-20 000	-100 000	-100 000		-220 000
LOUNATUULEN ALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMINEN / Hulevesi					
Menot	-20 000	-100 000	-100 000		-220 000
Tulot					
Netto	-20 000	-100 000	-100 000		-220 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Lounatuulen asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen				
KÄSITYÖLÄISKADUN JK+PP-TIE JA ASEMATORIN SANEERAUS	-60 000	-500 000			-560 000
KÄSITYÖLÄISKADUN JK+PP-TIE JA ASEMATORIN SANEERAUS / Katu					
Menot	-30 000	-400 000			-430 000
Tulot					
Netto	-30 000	-400 000			-430 000
KÄSITYÖLÄISKADUN JK+PP-TIE JA ASEMATORIN SANEERAUS / Hulevesi					
Menot	-30 000	-100 000			-130 000
Tulot					
Netto	-30 000	-100 000			-130 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Asematorin saneeraus ja Käsityöläiskadun jk+pp-tien rakentaminen välillä Luostarinkatu - Uolevi Raaden katu.				
MUUMIPARKIN SIIRTO		-60 000		-1 500 000	-1 560 000
MUUMIPARKIN SIIRTO / Katu					
Menot		-40 000		-1 000 000	-1 040 000
Tulot					
Netto		-40 000		-1 000 000	-1 040 000
MUUMIPARKIN SIIRTO / Hulevesi					
Menot		-20 000		-500 000	-520 000
Tulot					
Netto		-20 000		-500 000	-520 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Muumiparkin siirto nykyisen ns. 1.parkin muuttuessa Naantalin asemapaikan liityntäparkkipaikaksi. Edellyttää näkymää matkustajajunaliikenteen aloittamista Naantaliin tai Järvelän eritasoliittymän ramppien uudelleen rakentamista osana Turun kehätien E18 parantamishanketta.				

TAIMONKULMA	-80 000	-500 000			-580 000
TAIMONKULMA / Katu					
Menot	-40 000	-300 000			-340 000
Tulot					
Netto	-40 000	-300 000			-340 000
TAIMONKULMA / Vesi ja jätevesi					
Menot	-20 000	-100 000			-120 000
Tulot					
Netto	-20 000	-100 000			-120 000
TAIMONKULMA / Hulevesi					
Menot	-20 000	-100 000			-120 000
Tulot					
Netto	-20 000	-100 000			-120 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Taimonkulman asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentamisen aloittaminen.				
PYÖRÄTIEVERKOSTON KEHITTÄMINEN KAUPALLISTEN PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMISEKSI	-350 000				-350 000
PYÖRÄTIEVERKOSTON KEHITTÄMINEN KAUPALLISTEN PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMISEKSI / Katu					
Menot	-250 000				-250 000
Tulot					
Netto	-250 000				-250 000
PYÖRÄTIEVERKOSTON KEHITTÄMINEN KAUPALLISTEN PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMISEKSI / Vesi ja jätevesi					
Menot	-100 000				-100 000
Tulot					
Netto	-100 000				-100 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Hanke kokonaisuus muodostuu kahdesta erillisestä hankkeesta: - Rautakadun ja Muuntamonkadun jk+pp väylän rakentaminen sekä Tammistontien liikenneturvallisuuden parantaminen. - Noutokadun jk+pp-väylän rakentaminen sekä pysäköintijärjestelyt				
KREIVINIITYN ASEMAKAAVA		-60 000			-60 000
KREIVINNIITYN ASEMAKAAVA / Katu					
Menot		-30 000			-30 000
Tulot					
Netto		-30 000			-30 000
KREIVINNIITYN ASEMAKAAVA / Vesi ja jätevesi					
Menot		-15 000			-15 000
Tulot					
Netto		-15 000			-15 000

KREIVINNIITYN ASEMAKAAVA / Hulevesi					
Menot		-15 000			-15 000
Tulot					
Netto		-15 000			-15 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
Perusteluteksti	Kreivinniityn asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu. Edellyttää asemakaavan laatimista.				
KESKUSTAKORTTELIT	-1 650 000				-1 650 000
KESKUSTAKORTTELIT / Katu					
Menot	-1 050 000				-1 050 000
Tulot					
Netto	-1 050 000				-1 050 000
KESKUSTAKORTTELIT / Puistot ja leikkialueet					
Menot	-200 000				-200 000
Tulot					
Netto	-200 000				-200 000
KESKUSTAKORTTELIT / Vesi- ja jätevesi					
Menot	-200 000				-200 000
Tulot					
Netto	-200 000				-200 000
KESKUSTAKORTTELIT / Hulevesi					
Menot	-200 000				-200 000
Tulot					
Netto	-200 000				-200 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2011-2027				
Perusteluteksti	Keskustakortteleiden asemakaavan kunnallistekniikan kolmas vaihe: Aurinkotien jatke, Tullikatu, Tuulensuunkatu ja Ratakatu. Hanke käynnistyy loppuvuodesta 2026. Bussiterminaalin rakentaminen asemakaavan mukaiseen paikkaan ei sisälly toteutusvaiheeseen. Terminaali toteutetaan korttelin rakentamisen yhteydessä.				
TEERSALON ASUNTOALUEEN LAAJENNUS		-20 000			-20 000
TEERSALON ASUNTOALUEEN LAAJENNUS / Katu					
Menot		-20 000			-20 000
Tulot					
Netto		-20 000			-20 000
MUURILA-HELLEMAA	-60 000	-60 000	-1 000 000	-1 500 000	-2 620 000
MUURILA-HELLEMAA(HELTEENAHO) / Katu					
Menot	-30 000	-30 000	-500 000	-700 000	-1 260 000
Tulot					
Netto	-30 000	-30 000	-500 000	-700 000	-1 260 000

MUURILA-HELLEMAA(HELTEENAHO) / Puistot ja leikkialueet					
Menot				-100 000	-100 000
Tulot					
Netto				-100 000	-100 000
MUURILA-HELLEMAA(HELTEENAHO) / Vesi- ja jätevesi					
Menot	-20 000	-20 000	-350 000	-400 000	-790 000
Tulot					
Netto	-20 000	-20 000	-350 000	-400 000	-790 000
MUURILA-HELLEMAA(HELTEENAHO) / Hulevesi					
Menot	-10 000	-10 000	-150 000	-300 000	-470 000
Tulot					
Netto	-10 000	-10 000	-150 000	-300 000	-470 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-20xx				
Perusteluteksti	Asemakaava-alueen kunnallistekniikka suunnittelu ja rakentamisen aloittaminen				
TAIMON RANTA	-280 000	-900 000			-1 180 000
TAIMON RANTA / Katu					
Menot	-140 000	-400 000			-540 000
Tulot					
Netto	-140 000	-400 000			-540 000
TAIMON RANTA / Puistot ja leikkialueet					
Menot	-35 000	-250 000			-285 000
Tulot					
Netto	-35 000	-250 000			-285 000
TAIMON RANTA / Vesi- ja jätevesi					
Menot	-65 000	-250 000			-315 000
Tulot					
Netto	-65 000	-250 000			-315 000
TAIMON RANTA / Hulevesi					
Menot	-40 000				-40 000
Tulot					
Netto	-40 000				-40 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2021-20xx				
Perusteluteksti	2027 Taimon rannan asemakaava-alueen kunnallistekniikkan rakentamissuunnittelu. 2028: Nätkelmäkadun viereisten tonttien kunnallistekniikka sekä esteettömän uimapaikan ja uimalaiturin rakentaminen. Muilta osin Taimon rannan kunnallistekniikan toteuttaminen suunnitelmakauden ulkopuolella. Pöytäkirjaan merkitään teknisen lautakunnan näkemys, että Taimon esteettömän uimarannan rakentamista ei tule lykätä enää vuodelta 2028 eteenpäin.				
KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA			-50 000		-50 000
KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA / Katu					
Menot			-20 000		-20 000
Tulot					
Netto			-20 000		-20 000

KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA / Puistot ja leikkialueet					
Menot			-10 000		-10 000
Tulot					
Netto			-10 000		-10 000
KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA / Vesi- ja jätevesi					
Menot			-10 000		-10 000
Tulot					
Netto			-10 000		-10 000
KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA / Hulevesi					
Menot			-10 000		-10 000
Tulot					
Netto			-10 000		-10 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2017-20xx				
Perusteluteksti	Kuparivuoren asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnittelu. Edellyttää asemakaavan laatimista.				
ASEMAN SEUTU		-300 000	-3 000 000	-3 000 000	-6 300 000
ASEMANSEUTU / Katu					
Menot		-300 000	-3 000 000	-3 000 000	-6 300 000
Tulot					
Netto		-300 000	-3 000 000	-3 000 000	-6 300 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-2028				
Perusteluteksti	Naantalin aseman seudun kehittäminen, matkustajalaituri ja liityntäpysäköinti, yhteishanke väyläviraston kanssa. Hankkeen kokonaiskustannusarvio noin 19,7 M€, josta Naantalin kaupungin osuus noin 6,2 M€				
VANHAN KAUPUNGIN RANTA		-400 000	-320 000		-720 000
VANHAN KAUPUNGIN RANTA / Katu					
Menot		-400 000	-320 000		-720 000
Tulot					
Netto		-400 000	-320 000		-720 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2019-2025				
Perusteluteksti	Vanhakaupungin rannan kehittäminen, Vaihe 3 Kaivohuoneen edustan tukimuuri ja pintarakenteet				
NIMEÄMÄTÖN UUSI ALUE	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
NIMEÄMÄTÖN UUSI ALUE / Katu					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Tulot					
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
NIMEÄMÄTÖN UUSI ALUE / Vesi ja jätevesi					
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Tulot					
Netto	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000

NIMEÄMÄTÖN UUSI ALUE / Hulevesi					
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Tulot					
Netto	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Perusteluteksti	Vuotuinen määräraha on tarkoitettu ennalta nimeämättömän alueen toteuttamiseen.				
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2	-2 000 000				-2 000 000
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2 / Katu					
Menot	-800 000				-800 000
Tulot					
Netto	-800 000				-800 000
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2 / Puistot ja leikkialueet					
Menot	-100 000				-100 000
Tulot					
Netto	-100 000				-100 000
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2 / Vesi ja jätevesi					
Menot	-700 000				-700 000
Tulot					
Netto	-700 000				-700 000
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2 / Hulevesi					
Menot	-400 000				-400 000
Tulot					
Netto	-400 000				-400 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2028-2029				
Perusteluteksti	Luonnonmaan perhetalon alueen ns. vaihe 2 läntinen osa. Hanke käynnistyi syyskuussa 2026.				
LUOSTARINKADUN SANEERAUS			-80 000		-80 000
LUOSTARINKADUN SANEERAUS / Katu					
Menot			-50 000		-50 000
Tulot					
Netto			-50 000		-50 000
LUOSTARINKADUN SANEERAUS / Vesi ja jätevesi					
Menot			-30 000		-30 000
Tulot					
Netto			-30 000		-30 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2028-20xx				
Perusteluteksti	Luostarinkadun saneerauksen suunnittelu				

LUOLALAN ALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMINEN	-100 000				-100 000
LUOLALAN ALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMINEN / Katu					
Menot	-100 000				-100 000
Tulot					
Netto	-100 000				-100 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2028				
Perusteluteksti	Alueen esirakentamisen suunnittelu ja raja-aidan rakentaminen				
VANTON TYÖPAIKKA-ALUE	-80 000	-500 000	-500 000		-1 080 000
VANTON TYOPAIKKA-ALUE / Katu					
Menot	-40 000	-200 000	-200 000		-440 000
Tulot					
Netto	-40 000	-200 000	-200 000		-440 000
VANTON TYOPAIKKA-ALUE / Vesi ja jätevesi					
Menot	-20 000	-200 000	-200 000		-420 000
Tulot					
Netto	-20 000	-200 000	-200 000		-420 000
VANTON TYOPAIKKA-ALUE / Hulevesi					
Menot	-20 000	-100 000	-100 000		-220 000
Tulot					
Netto	-20 000	-100 000	-100 000		-220 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026-20xx				
Perusteluteksti	Vanton työpaikka-alueen kunnallistekniikka, edellyttää asemakaavan laatimista. Hankkeen rakentamisen aloittaminen				
MAARIANKADUN KUNNALLISTEKNIIKKA	-600 000				-600 000
MAARIANKADUN KUNNALLISTEKNIIKKA / Katu					
Menot	-200 000				-200 000
Tulot					
Netto	-200 000				-200 000
MAARIANKADUN KUNNALLISTEKNIIKKA / Puistot ja leikkipaikat					
Menot	-100 000				-100 000
Tulot					
Netto	-100 000				-100 000
MAARIANKADUN KUNNALLISTEKNIIKKA / Vesi ja jätevesi					
Menot	-200 000				-200 000
Tulot					
Netto	-200 000				-200 000

MAARIANKADUN KUNNALLISTEKNIIKKA / Hulevesi					
Menot	-100 000				-100 000
Tulot					
Netto	-100 000				-100 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2026				
Perusteluteksti	Maariankadun kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen				
ISOSUONTIEN ALUE	-70 000				-70 000
ISOSUONTIEN ALUE / Katu					
Menot	-35 000				-35 000
Tulot					
Netto	-35 000				-35 000
ISOSUONTIEN ALUE / Vesi ja jätevesi					
Menot	-25 000				-25 000
Tulot					
Netto	-25 000				-25 000
ISOSUONTIEN ALUE / Hulevesi					
Menot	-10 000				-10 000
Tulot					
Netto	-10 000				-10 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2027-20xx				
Perusteluteksti	Isosuontien perusparantamisen suunnittelu				
AURINKOTIEN JK+PP-TIE PARANTAMINEN				-60 000	-60 000
AURINKOTIEN JK+PP-TIE PARANTAMINEN / Katu					
Menot				-60 000	-60 000
Tulot					
Netto				-60 000	-60 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026				
Perusteluteksti	Yhteishanke Turku Energian kaukolämmön kanssa osuudella Opintie- Ruonan yhdystie, jk+pp-tien saneeraus ja leventäminen.				

LIITTEET

1 Avustukset

AVUSTUKSET		TA2026	TE2027	KJ2027	TA2027
KAUPUNGINHALLITUS					
Hallinto	1	38 000	8 000	8 000	8 000
KEHITTÄMISPALVELUT					
Elinkeinopalvelut	2	30 000	30 000	30 000	30 000
Työlllisyyspalvelut	3	1 557 800	1 557 900	1 557 900	1 557 900
Saaristolautakunta	4	45 000	45 000	45 000	45 000
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA					
Varhaiskasvatuksen tukitoimet	5	895 316	774 324	724 324	774 324
Toisen asteen koulutus	6	1 000	500	500	500
HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
Hyvinvointipalvelut	7	25 000	25 000	25 000	25 000
Kulttuuripalvelut	8	23 540	23 540	23 540	23 540
Naantalin Musiikkijuhlat	9	179 760	179 760	179 760	179 760
Nuorisopalvelut	10	21 400	21 400	21 400	21 400
Liikuntapalvelut	11	199 800	199 800	199 800	199 800
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA					
Ympäristönsuojelu	12	3 000	3 000	3 000	3 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Liikenneväylät ja venesatamat	13	160 000	160 000	160 000	160 000
KAIKKI AVUSTUKSET YHTEENSÄ		**3 179 616**	**3 028 224**	**2 978 224**	**3 028 224**

1 KH:n päätöksen mukaan jaettavat avustukset *
2 Tapahtumatuki yrityksille ja yhdistyksille
3 Kunnan maksuosuus työttömyysturvasta, yritystuet sekä kotouttamiseen ja työllistämiseen liittyvät avustukset
4 Saaristolautakunnan päätöksen mukaan jaettavat avustukset
5 Lakisääteiset tuet ja vapaaehtoiset kuntalisät (ei yhteisöavustuksia).
6 Oppivelvollisuuslain muutos ja toisen asteen maksuttomuus
7 Avustukset hyvinvointia ja terveyttä edistäville yhdistyksille ent. sote-yhdistykset.
8 Avustukset yksityisille ja yhteisöille lautakunnan päätöksin 23 540*
9 Naantalin Musiikkijuhlasäätiö r.s. 179 760 euroa
10 Lautakunnan päätöksin: avustus yhteisöille 16 050. MLL avustus 5350.
11 Lautakunnan päätöksin: avustus yksityisille 2 000, avustus yhteisöille 197 800*
12 Avustus yhteisöille lautakunnan päätöksen mukaan*
13 Avustukset tiehoitokunnille lautakunnan päätöksen mukaan*

* = Näitä varauksia koskee täytäntöönpanomääräysten kohta 7.

2 Jäsenmaksut

JÄSENMAKSUT	TP2025	TA2026	TE2027	KJ2027	TA2027
HALLINTO-JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT	**246 777,57**	**245 400**	**250 400**	**250 400**	**250 400**
Halllinto					
Panssarilaivojen Perinneyhdistys	0,00	50	50	50	50
Societas Birgitta Europa	0,00	100	100	100	100
Turun kauppakamari	4 016,00	6 250	6 250	6 250	6 250
Suomen kuntaliitto *	53 060,57	49 000	53 000	53 000	53 000
Varsinais-Suomen liitto *	189 701,00	190 000	191 000	191 000	191 000
Turun kaupunkiseudun ky***	24 464,00	29 500	30 000	30 000	30 000
KONSERNIPALVELUT					
Henkilöstöhallinto	**13 798,46**	**12 000**	**12 000**	**12 000**	**12 000**
Kunta- ja hyvinvointityönantajat KT *	13 798,46	12 000	12 000	12 000	12 000
KEHITTÄMISPALVELUT					
Saaristolautakunta	**3 385,00**	**18 550**	**18 550**	**18 550**	**18 550**
Varsin hyvä ry *	35,00	15 200	15 200	15 200	15 200
V-S liitto, saaristoyhteistyö *	1 350,00	1 350	1 350	1 350	1 350
I samma båt rf - Samassa veneessä ry *	1 800,00	1 800	1 800	1 800	1 800
L-S Kalatalouskeskus ry	200,00	200	200	200	200
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	**3 560,00**	**3 915**	**3 915**	**3 915**	**3 915**
Perusopetus					
Koululiikuntaliitto ry	147,00	570	570	570	570
Naantalin musiikkiopisto					
Suomen Musiikkioppilaitosten liitto	1 958,00	2 000	2 000	2 000	2 000
Naantalin opisto					
Kansalais- ja työväenopistojen liitto	1 455,00	1 345	1 345	1 345	1 345
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	**570,00**	**680**	**780**	**780**	**780**
Kulttuuripalvelut					
Tako ry			100	100	100
Suomen Museoliitto	510,00	570	570	570	570
Varsinais-Suomen Museoyhdistys	60,00	60	60	60	60
Nuorisotoiminta					
Nuorisovaltuustojen Liitto - Nuva ry	0,00	50	50	50	50
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA	**2 543,10**	**2500**	**2543**	**2543**	**2543**
Ympäristönsuojelu					
Lounais-Suomen Vesiensuojeluyhdistys	2 543,10	2 500	2 543	2 543	2 543

TEKNINEN LAUTAKUNTA	**2 415,00**	**2415**	**2415**	**2415**	**2415**
Asemakaavoitus					
Elävä Kaupunkikeskusta ry**	995,00	995	995	995	995
Suomen historialliset kaupungit	250,00	250	250	250	250
Maankäyttö					
Suomen tieyhdistys	420,00	420	420	420	420
Geoforum Finland ry	750,00	750	750	750	750
YHTEENSÄ	**273 049,13**	**285 460**	**290 603**	**290 603**	**290 603**
VESIHUOLTOLAITOS					
Suomen Vesilaitosyhdistys ry	5 850,00	9 200	8 147	8 147	8 147

Liitteeseen on merkitty niiden yhdistysten ja yhteisöjen varsinaiset jäsenmaksut ja kannatusjäsenmaksut, joiden jäsenenä kaupunki on.

3 Grafiikat ja taulukot

Väestötietoja / Naantali

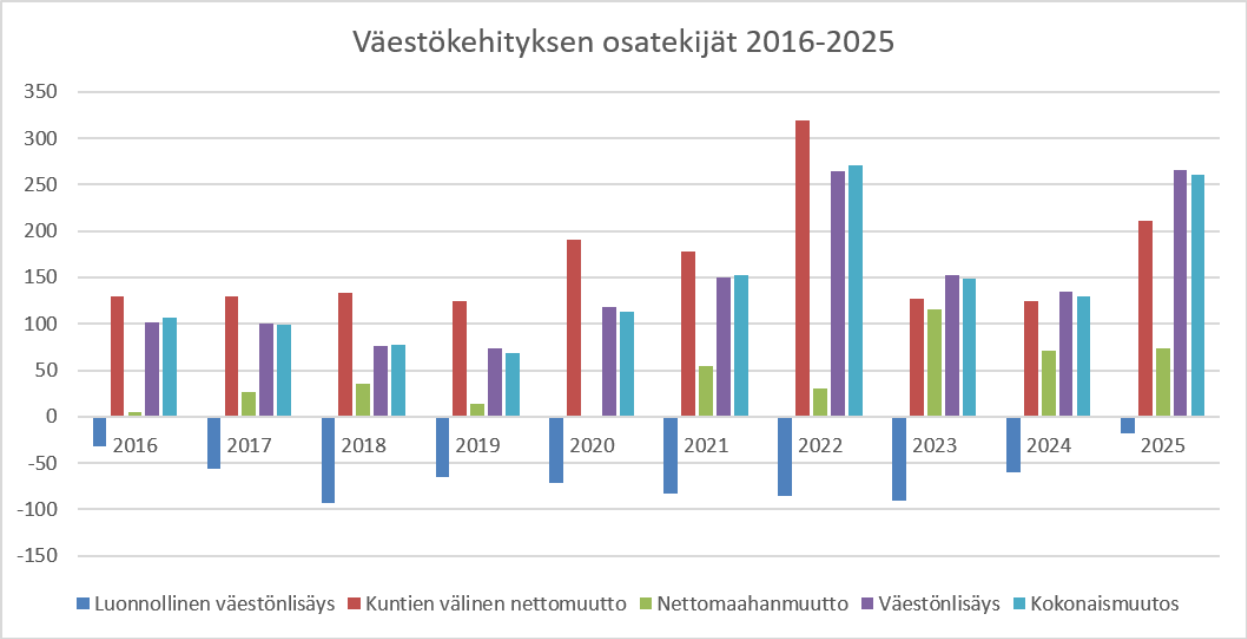

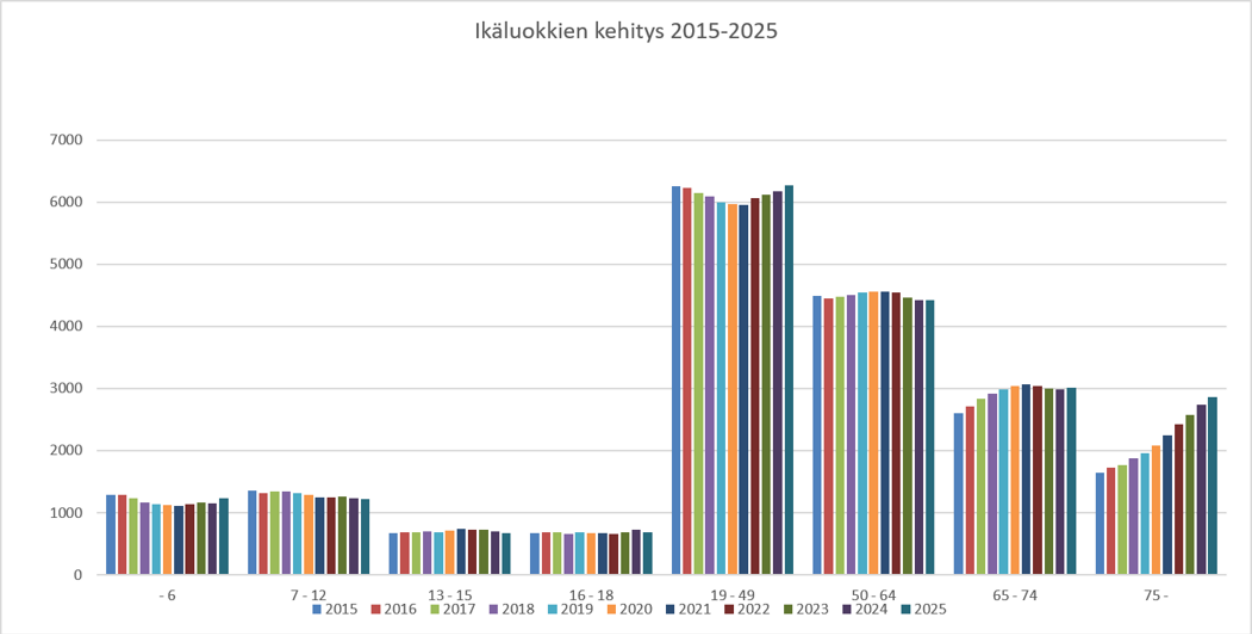

4 Käyttötalousosan tehtäväalueiden yhdistelmät

Käyttötalouden tulosalueet yhteensä (ml vesihuoltolaitos)

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATUOTOT	49 590 453	46 463 398	48 174 765	48 174 765	48 174 765	3,7 %
Myyntituotot	20 015 336	19 531 126	20 796 495	20 796 495	20 796 495	6,5 %
Maksutuotot	3 353 609	2 468 528	2 466 949	2 466 949	2 466 949	-0,1 %
Tuet ja avustukset	828 707	435 900	516 482	516 482	516 482	18,5 %
Vuokratuotot	24 181 463	22 250 744	23 034 373	23 034 373	23 034 373	3,5 %
Muut tuotot	1 211 337	1 777 100	1 360 466	1 360 466	1 360 466	-23,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYT-TÖÖN	798 878	503 500	523 473	523 473	523 473	4,0 %
TOIMINTAKULUT	-97 394 579	-101 316 505	-102 311 666	-102 201 668	-102 276 668	0,9 %
Henkilöstökulut	-41 548 671	-42 793 925	-44 989 941	-44 989 943	-44 989 943	5,1 %
Palvelujen ostot	-27 385 260	-30 078 434	-28 458 335	-28 398 335	-28 423 335	-5,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 827 138	-9 761 582	-9 750 480	-9 750 480	-9 750 480	-0,1 %
Avustukset	-3 147 843	-3 179 616	-3 028 225	-2 978 225	-3 028 225	-4,8 %
Vuokrakulut	-16 109 015	-15 403 709	-15 870 641	-15 870 641	-15 870 641	3,0 %
Muut kulut	-376 653	-99 239	-214 044	-214 044	-214 044	115,7 %
TOIMINTAKATE	**-47 005 249**	**-54 349 607**	**-53 613 428**	**-53 503 430**	**-53 578 430**	**-1,4 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-11 787 513	-10 942 624	-12 142 167	-12 142 167	-12 142 167	11,0 %
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	191 653	152 000	867 170	867 170	867 170	470,5 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	**-58 800 355**	**-65 140 231**	**-64 905 734**	**-64 795 736**	**-64 870 736**	**-0,4 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATUOTOT	24 623 937	22 134 528	23 433 869	23 433 869	23 433 869	5,87 %
Valmistus omaan käyttöön	798 878	503 500	523 473	523 473	523 473	3,97 %
TOIMINTAKULUT	-72 428 063	-76 987 635	-77 570 770	-77 460 772	-77 535 772	0,71 %
TOIMINTAKATE	**-47 005 249**	**-54 349 607**	**-53 613 428**	**-53 503 430**	**-53 578 430**	**-1,42 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATUOTOT	24 966 516	24 328 870	24 740 896	24 740 896	24 740 896	1,69 %
TOIMINTAKULUT	-24 966 516	-24 328 870	-24 740 896	-24 740 896	-24 740 896	1,69 %

Käyttötalouden budjettirahoitteiset tulosalueet yhteensä

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
Budjettirahoitteiset						
TOIMINTATUOTOT	**13 653 887**	**11 386 908**	**12 421 255**	**12 421 255**	**12 421 255**	**9,1 %**
Myyntituotot	3 403 560	2 248 182	3 363 086	3 363 086	3 363 086	49,6 %
Maksutuotot	3 353 604	2 468 528	2 466 949	2 466 949	2 466 949	-0,1 %
Tuet ja avustukset	792 453	408 900	387 992	387 992	387 992	-5,1 %
Vuokratuotot	4 656 406	4 409 698	4 697 353	4 697 353	4 697 353	6,5 %
Muut tuotot	1 183 654	1 703 100	1 337 469	1 337 469	1 337 469	-21,5 %
Valmistus omaan käyttöön	264 209	148 500	168 406	168 406	168 406	13,4 %
TOIMINTAKULUT	**-73 447 302**	**-75 467 541**	**-76 818 542**	**-76 708 544**	**-76 773 544**	**1,7 %**
Henkilöstökulut	-35 063 929	-36 060 171	-38 075 703	-38 075 705	-38 075 705	5,6 %
Palvelujen ostot	-19 637 570	-21 358 944	-20 656 525	-20 596 525	-20 611 525	-3,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 669 576	-2 767 483	-2 641 893	-2 641 893	-2 641 893	-4,5 %
Avustukset	-3 145 843	-3 179 616	-3 028 225	-2 978 225	-3 028 225	-4,8 %
Vuokrakulut	-12 745 593	-12 033 028	-12 303 863	-12 303 863	-12 303 863	2,3 %
Muut kulut	-184 791	-68 299	-112 333	-112 333	-112 333	64,5 %
TOIMINTAKATE	**-59 793 415**	**-64 080 633**	**-64 397 287**	**-64 287 289**	**-64 352 289**	**0,4 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-5 916 591**	**-5 061 410**	**-5 651 401**	**-5 651 401**	**-5 651 401**	**11,7 %**
Laskennalliset erät	**148 972**	**145 839**	**154 255**	**154 255**	**154 255**	**5,8 %**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	**-65 561 034**	**-68 996 204**	**-69 894 433**	**-69 784 435**	**-69 849 435**	**1,2 %**

Käyttötalouden kohderahoitteiset tulosalueet yhteensä

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
Kohderahoitteiset						
TOIMINTATUOTOT	**36 735 444**	**35 579 990**	**36 178 193**	**36 178 193**	**36 178 193**	**1,7 %**
Myyntituotot	16 611 776	17 282 944	17 433 409	17 433 409	17 433 409	0,9 %
Maksutuotot	5	0	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	36 254	27 000	29 700	29 700	29 700	10,0 %
Vuokratuotot	19 525 057	17 841 046	18 337 020	18 337 020	18 337 020	2,8 %
Muut tuotot	27 683	74 000	22 997	22 997	22 997	-68,9 %
Valmistus omaan käyttöön	534 668	355 000	355 067	355 067	355 067	0,0 %
TOIMINTAKULUT	**-23 947 278**	**-25 848 963**	**-25 314 136**	**-25 314 136**	**-25 324 136**	**-2,0 %**
Henkilöstökulut	-6 484 742	-6 733 753	-6 852 870	-6 852 870	-6 852 870	1,8 %
Palvelujen ostot	-7 747 690	-8 719 490	-7 694 190	-7 694 190	-7 704 190	-11,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 157 562	-6 994 099	-7 098 587	-7 098 587	-7 098 587	1,5 %
Avustukset	-2 000	0	0	0	0	0,0 %
Vuokrakulut	-3 363 422	-3 370 681	-3 566 778	-3 566 778	-3 566 778	5,8 %
Muut kulut	-191 861	-30 940	-101 711	-101 711	-101 711	228,7 %
TOIMINTAKATE	**12 788 166**	**9 731 027**	**10 864 057**	**10 864 057**	**10 854 057**	**11,5 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-5 870 922**	**-5 881 214**	**-6 490 766**	**-6 490 766**	**-6 490 766**	**10,4 %**
Laskennalliset erät	**-148 972**	**-145 839**	**-154 255**	**-154 255**	**-154 255**	**5,8 %**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	**6 768 272**	**3 703 974**	**4 219 036**	**4 219 036**	**4 209 036**	**13,6 %**

Käyttötalouden tulosalueet yhteensä (pl. vesihuoltolaitos)

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**43 594 704**	**40 163 889**	**41 372 940**	**41 372 940**	**41 372 940**	**3,0 %**
Myyntituotot	13 280 436	12 832 117	13 578 897	13 578 897	13 578 897	5,8 %
Maksutuotot	3 353 609	2 468 528	2 466 949	2 466 949	2 466 949	-0,1 %
Tuet ja avustukset	821 007	431 900	508 782	508 782	508 782	17,8 %
Vuokratuotot	24 181 463	22 250 744	23 034 373	23 034 373	23 034 373	3,5 %
Muut tuotot	1 211 336	1 777 100	1 360 466	1 360 466	1 360 466	-23,4 %
Valmistus omaan käyttöön	746 853	403 500	423 473	423 473	423 473	4,9 %
TOIMINTAMENOT	**-92 592 032**	**-96 046 552**	**-97 023 257**	**-96 913 259**	**-96 988 259**	**1,0 %**
Henkilöstökulut	-40 851 437	-42 075 929	-44 245 991	-44 245 993	-44 245 993	5,2 %
Palvelujen ostot	-25 525 939	-28 107 991	-26 589 743	-26 529 743	-26 554 743	-5,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 737 073	-7 341 156	-7 237 544	-7 237 544	-7 237 544	-1,4 %
Avustukset	-3 147 843	-3 179 616	-3 028 225	-2 978 225	-3 028 225	-4,8 %
Vuokrakulut	-15 969 443	-15 255 481	-15 719 727	-15 719 727	-15 719 727	3,0 %
Muut kulut	-360 298	-86 379	-202 027	-202 027	-202 027	133,9 %
TOIMINTAKATE	**-48 997 328**	**-55 882 663**	**-55 650 317**	**-55 540 319**	**-55 615 319**	**-0,5 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-10 444 763**	**-9 523 638**	**-10 594 277**	**-10 594 277**	**-10 594 277**	**11,2 %**
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-59 442 091**	**-65 406 301**	**-66 244 594**	**-66 134 596**	**-66 209 596**	**1,2 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**18 993 876**	**16 101 348**	**16 936 144**	**16 936 144**	**16 936 144**	**5,18 %**
TOIMINTAMENOT	**-68 097 341**	**-72 224 617**	**-72 780 774**	**-72 670 776**	**-72 745 776**	**0,72 %**
TOIMINTAKATE	**-49 103 465**	**-56 123 269**	**-55 844 630**	**-55 734 632**	**-55 809 632**	**-0,56 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**24 600 828**	**24 062 541**	**24 436 796**	**24 436 796**	**24 436 796**	**1,56 %**
TOIMINTAMENOT	**-24 494 691**	**-23 821 935**	**-24 242 483**	**-24 242 483**	**-24 242 483**	**1,77 %**
TOIMINTAKATE	**106 137**	**240 606**	**194 313**	**194 313**	**194 313**	**-19,24 %**

Hallinto- ja päätöksentekopalvelut yhteensä

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**30 965**	**7 700**	**46 700**	**46 700**	**46 700**	**506,5 %**
Myyntituotot	30 965	7 700	46 700	46 700	46 700	506,5 %
TOIMINTAMENOT	**-2 532 290**	**-2 796 563**	**-2 770 422**	**-2 770 422**	**-2 770 422**	**-0,9 %**
Henkilöstökulut	-1 155 246	-1 224 156	-1 270 951	-1 270 951	-1 270 951	3,8 %
Palvelujen ostot	-905 077	-1 077 982	-1 031 068	-1 031 068	-1 031 068	-4,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 348	-36 800	-43 800	-43 800	-43 800	19,0 %
Avustukset	-7 200	-38 000	-8 000	-8 000	-8 000	-78,9 %
Vuokrakulut	-420 485	-391 025	-400 203	-400 203	-400 203	2,3 %
Muut kulut	-12 934	-28 600	-16 400	-16 400	-16 400	-42,7 %
TOIMINTAKATE	**-2 501 325**	**-2 788 863**	**-2 723 722**	**-2 723 722**	**-2 723 722**	**-2,3 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-7 222**	**-10 570**	**-18 950**	**-18 950**	**-18 950**	**79,3 %**
Laskennalliset erät	**133 807**	**182 361**	**180 014**	**180 014**	**180 014**	**-1,3 %**
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-2 374 741**	**-2 617 072**	**-2 562 658**	**-2 562 658**	**-2 562 658**	**-2,1 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**30 401**	**7 200**	**46 200**	**46 200**	**46 200**	**541,67 %**
TOIMINTAMENOT	**-1 973 917**	**-2 270 096**	**-2 236 890**	**-2 236 890**	**-2 236 890**	**-1,46 %**
TOIMINTAKATE	**-1 943 516**	**-2 262 896**	**-2 190 690**	**-2 190 690**	**-2 190 690**	**-3,19 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**564**	**500**	**500**	**500**	**500**	**0,00 %**
TOIMINTAMENOT	**-558 373**	**-526 467**	**-533 532**	**-533 532**	**-533 532**	**1,34 %**
TOIMINTAKATE	**-557 809**	**-525 967**	**-533 032**	**-533 032**	**-533 032**	**1,34 %**

Konsernipalvelut yhteensä

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**5 614 976**	**6 338 374**	**5 814 050**	**5 814 050**	**5 814 050**	**-8,3 %**
Myyntituotot	2 689 532	2 814 374	2 764 250	2 764 250	2 764 250	-1,8 %
Maksutuotot	5	0	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	250 129	230 000	227 900	227 900	227 900	-0,9 %
Vuokratuotot	1 542 900	1 600 000	1 539 900	1 539 900	1 539 900	-3,8 %
Muut tuotot	1 132 410	1 694 000	1 282 000	1 282 000	1 282 000	-24,3 %
TOIMINTAMENOT	**-4 662 570**	**-5 040 003**	**-4 967 119**	**-4 967 119**	**-4 967 119**	**-1,4 %**
Henkilöstökulut	-1 421 364	-1 569 940	-1 699 695	-1 699 695	-1 699 695	8,3 %
Palvelujen ostot	-2 448 017	-2 699 014	-2 516 275	-2 516 275	-2 516 275	-6,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 351	-47 350	-44 080	-44 080	-44 080	-6,9 %
Avustukset	-90 000	0	0	0	0	0,0 %
Vuokrakulut	-635 480	-717 809	-721 131	-721 131	-721 131	0,5 %
Muut kulut	-31 358	-5 890	14 062	14 062	14 062	-338,7 %
TOIMINTAKATE	**952 406**	**1 298 371**	**846 931**	**846 931**	**846 931**	**-34,8 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-760 267**	**-186 722**	**-232 015**	**-232 015**	**-232 015**	**24,3 %**
Laskennalliset erät	**515 734**	**472 568**	**460 259**	**460 259**	**460 259**	**-2,6 %**
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**707 873**	**1 584 217**	**1 075 175**	**1 075 175**	**1 075 175**	**-32,1 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**2 951 660**	**3 527 060**	**3 076 132**	**3 076 132**	**3 076 132**	**-12,78 %**
TOIMINTAMENOT	**-4 338 231**	**-4 719 718**	**-4 666 799**	**-4 666 799**	**-4 666 799**	**-1,12 %**
TOIMINTAKATE	**-1 386 571**	**-1 192 658**	**-1 590 667**	**-1 590 667**	**-1 590 667**	**33,37 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**2 663 316**	**2 811 314**	**2 737 918**	**2 737 918**	**2 737 918**	**-2,61 %**
TOIMINTAMENOT	**-324 339**	**-320 285**	**-300 320**	**-300 320**	**-300 320**	**-6,23 %**
TOIMINTAKATE	**2 338 977**	**2 491 029**	**2 437 598**	**2 437 598**	**2 437 598**	**-2,14 %**

Kehittämispalvelut yhteensä

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**684 863**	**262 200**	**461 790**	**461 790**	**461 790**	**76,1 %**
Myyntituotot	606 475	250 500	400 000	400 000	400 000	59,7 %
Maksutuotot	13 471	11 700	10 000	10 000	10 000	-14,5 %
Tuet ja avustukset	64 867	0	48 790	48 790	48 790	0,0 %
Muut tuotot	50	0	3 000	3 000	3 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	**-4 853 990**	**-5 854 080**	**-5 817 001**	**-5 757 001**	**-5 757 001**	**-1,7 %**
Henkilöstökulut	-777 187	-987 254	-968 742	-968 742	-968 742	-1,9 %
Palvelujen ostot	-2 246 383	-3 131 870	-3 099 834	-3 039 834	-3 039 834	-2,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 156	-24 100	-25 099	-25 099	-25 099	4,1 %
Avustukset	-1 697 321	-1 632 800	-1 632 900	-1 632 900	-1 632 900	0,0 %
Vuokrakulut	-91 144	-78 056	-90 426	-90 426	-90 426	15,8 %
Muut kulut	-15 799	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	**-4 169 127**	**-5 591 880**	**-5 355 211**	**-5 295 211**	**-5 295 211**	**-5,3 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-8 028**	**-4 051**	**0**	**0**	**0**	**-100,0 %**
Laskennalliset erät	**336 133**	**360 755**	**365 818**	**365 818**	**365 818**	**1,4 %**
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-3 841 022**	**-5 235 176**	**-4 989 393**	**-4 929 393**	**-4 929 393**	**-5,8 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**684 808**	**262 200**	**461 790**	**461 790**	**461 790**	**76,12 %**
TOIMINTAMENOT	**-4 724 427**	**-5 729 905**	**-5 668 682**	**-5 608 682**	**-5 608 682**	**-2,12 %**
TOIMINTAKATE	**-4 039 619**	**-5 467 705**	**-5 206 892**	**-5 146 892**	**-5 146 892**	**-5,87 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**56**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,00 %**
TOIMINTAMENOT	**-129 563**	**-124 175**	**-148 319**	**-148 319**	**-148 319**	**19,44 %**
TOIMINTAKATE	**-129 507**	**-124 175**	**-148 319**	**-148 319**	**-148 319**	**19,44 %**

Sivistyspalvelut yhteensä

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**3 171 713**	**2 236 253**	**3 189 638**	**3 189 638**	**3 189 638**	**42,6 %**
Myyntituotot	1 099 250	636 125	1 497 447	1 497 447	1 497 447	135,4 %
Maksutuotot	1 662 352	1 502 828	1 462 353	1 462 353	1 462 353	-2,7 %
Tuet ja avustukset	347 581	50 000	170 403	170 403	170 403	240,8 %
Vuokratuotot	45 813	41 000	45 815	45 815	45 815	11,7 %
Muut tuotot	16 718	6 300	13 620	13 620	13 620	116,2 %
TOIMINTAMENOT	**-52 495 099**	**-52 432 735**	**-54 190 787**	**-54 140 789**	**-54 190 789**	**3,4 %**
Henkilöstökulut	-27 958 596	-28 380 277	-30 085 054	-30 085 056	-30 085 056	6,0 %
Palvelujen ostot	-10 394 203	-10 483 042	-10 429 418	-10 429 418	-10 429 418	-0,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 620 822	-1 672 404	-1 617 974	-1 617 974	-1 617 974	-3,3 %
Avustukset	-1 173 631	-1 345 816	-1 224 324	-1 174 324	-1 224 324	-9,0 %
Vuokrakulut	-11 273 143	-10 519 177	-10 759 281	-10 759 281	-10 759 281	2,3 %
Muut kulut	-74 705	-32 019	-74 736	-74 736	-74 736	133,4 %
TOIMINTAKATE	**-49 323 386**	**-50 196 482**	**-51 001 149**	**-50 951 151**	**-51 001 151**	**1,6 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-559 567**	**-478 135**	**-726 548**	**-726 548**	**-726 548**	**52,0 %**
Laskennalliset erät	**-702 308**	**-665 701**	**-645 123**	**-645 123**	**-645 123**	**-3,1 %**
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-50 585 261**	**-51 340 318**	**-52 372 820**	**-52 322 822**	**-52 372 822**	**2,0 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**3 166 535**	**2 236 253**	**3 189 638**	**3 189 638**	**3 189 638**	**42,63 %**
TOIMINTAMENOT	**-34 144 389**	**-34 812 191**	**-36 136 481**	**-36 086 483**	**-36 136 483**	**3,80 %**
TOIMINTAKATE	**-30 977 854**	**-32 575 938**	**-32 946 843**	**-32 896 845**	**-32 946 845**	**1,14 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**5 178**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,00 %**
TOIMINTAMENOT	**-18 350 710**	**-17 620 544**	**-18 054 306**	**-18 054 306**	**-18 054 306**	**2,46 %**
TOIMINTAKATE	**-18 345 532**	**-17 620 544**	**-18 054 306**	**-18 054 306**	**-18 054 306**	**2,46 %**

Tekniset palvelut yhteensä
(ml. vesihuoltolaitos)

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**40 886 813**	**38 122 371**	**39 186 060**	**39 186 060**	**39 186 060**	**2,8 %**
Myyntituotot	15 589 114	15 822 427	16 088 098	16 088 098	16 088 098	1,7 %
Maksutuotot	1 677 781	954 000	994 596	994 596	994 596	4,3 %
Tuet ja avustukset	166 130	155 900	69 389	69 389	69 389	-55,5 %
Vuokratuotot	22 592 750	20 609 744	21 448 658	21 448 658	21 448 658	4,1 %
Muut tuotot	62 160	76 800	61 846	61 846	61 846	-19,5 %
Valmistus omaan käyttöön	798 878	503 500	523 473	523 473	523 473	4,0 %
TOIMINTAMENOT	**-32 850 630**	**-35 193 123**	**-34 566 337**	**-34 566 337**	**-34 591 337**	**-1,7 %**
Henkilöstökulut	-10 236 278	-10 632 297	-10 965 499	-10 965 499	-10 965 499	3,1 %
Palvelujen ostot	-11 391 580	-12 686 526	-11 381 740	-11 381 740	-11 406 740	-10,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 112 461	-7 980 928	-8 019 527	-8 019 527	-8 019 527	0,5 %
Avustukset	-179 691	-163 000	-163 001	-163 001	-163 001	0,0 %
Vuokrakulut	-3 688 764	-3 697 642	-3 899 600	-3 899 600	-3 899 600	5,5 %
Muut kulut	-241 856	-32 730	-136 970	-136 970	-136 970	318,5 %
TOIMINTAKATE	**8 036 183**	**2 929 248**	**4 619 723**	**4 619 723**	**4 594 723**	**56,9 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-10 452 429**	**-10 263 146**	**-11 164 654**	**-11 164 654**	**-11 164 654**	**8,8 %**
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	**191 653**	**152 000**	**867 170**	**867 170**	**867 170**	**470,5 %**
Laskennalliset erät	**-283 365**	**-349 983**	**-360 968**	**-360 968**	**-360 968**	**3,1 %**
TOIMINNAN YLI/ ALI-JÄÄMÄ	**-2 689 898**	**-7 531 881**	**-6 038 729**	**-6 038 729**	**-6 063 729**	**-19,5 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATUOTOT	**18 589 411**	**16 605 315**	**17 183 582**	**17 183 582**	**17 183 582**	**3,48 %**
TOIMINTAKULUT	**-27 247 099**	**-29 455 724**	**-28 861 918**	**-28 861 918**	**-28 886 918**	**-1,93 %**
TOIMINTAKATE	**-8 657 688**	**-12 850 409**	**-11 678 336**	**-11 678 336**	**-11 703 336**	**-8,93 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATUOTOT	**22 297 402**	**21 517 056**	**22 002 478**	**22 002 478**	**22 002 478**	**2,26 %**
TOIMINTAKULUT	**-5 603 531**	**-5 737 399**	**-5 704 419**	**-5 704 419**	**-5 704 419**	**-0,57 %**
TOIMINTAKATE	**16 693 871**	**15 779 657**	**16 298 059**	**16 298 059**	**16 298 059**	**3,29 %**

Tekniset palvelut yhteensä
(pl. vesihuoltolaitos)

Käyttötalous (Ulk. ja Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**34 092 187**	**31 319 362**	**31 860 762**	**31 860 762**	**31 860 762**	**1,7 %**
Myyntituotot	8 854 214	9 123 418	8 870 500	8 870 500	8 870 500	-2,8 %
Maksutuotot	1 677 781	954 000	994 596	994 596	994 596	4,3 %
Tuet ja avustukset	158 430	151 900	61 689	61 689	61 689	-59,4 %
Vuokratuotot	22 592 750	20 609 744	21 448 658	21 448 658	21 448 658	4,1 %
Muut tuotot	62 158	76 800	61 846	61 846	61 846	-19,5 %
Valmistus omaan käyttöön	746 853	403 500	423 473	423 473	423 473	4,9 %
TOIMINTAMENOT	**-28 048 083**	**-29 923 170**	**-29 277 928**	**-29 277 928**	**-29 302 928**	**-2,1 %**
Henkilöstökulut	-9 539 044	-9 914 301	-10 221 549	-10 221 549	-10 221 549	3,1 %
Palvelujen ostot	-9 532 259	-10 716 083	-9 513 148	-9 513 148	-9 538 148	-11,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 022 396	-5 560 502	-5 506 591	-5 506 591	-5 506 591	-1,0 %
Avustukset	-179 691	-163 000	-163 001	-163 001	-163 001	0,0 %
Vuokrakulut	-3 549 192	-3 549 414	-3 748 686	-3 748 686	-3 748 686	5,6 %
Muut kulut	-225 501	-19 870	-124 953	-124 953	-124 953	528,9 %
TOIMINTAKATE	**6 044 104**	**1 396 192**	**2 582 834**	**2 582 834**	**2 557 834**	**83,2 %**
Poistot ja arvonalentumiset	**-9 109 679**	**-8 844 160**	**-9 616 764**	**-9 616 764**	**-9 616 764**	**8,7 %**
Laskennalliset erät	**-283 365**	**-349 983**	**-360 968**	**-360 968**	**-360 968**	**3,1 %**
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-3 348 941**	**-7 797 951**	**-7 394 898**	**-7 394 898**	**-7 419 898**	**-4,8 %**

Käyttötalous (Ulk.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**12 160 473**	**10 068 635**	**10 162 384**	**10 162 384**	**10 162 384**	**0,93 %**
TOIMINTAMENOT	**-22 916 377**	**-24 692 706**	**-24 071 922**	**-24 071 922**	**-24 096 922**	**-2,41 %**
TOIMINTAKATE	**-10 755 904**	**-14 624 071**	**-13 909 538**	**-13 909 538**	**-13 934 538**	**-4,72 %**

Käyttötalous (Sis.)	TP2025	TA2026	TAE2027	KJE2027	TA2027	Poik.% edv.
TOIMINTATULOT	**21 931 714**	**21 250 727**	**21 698 378**	**21 698 378**	**21 698 378**	**2,11 %**
TOIMINTAMENOT	**-5 131 706**	**-5 230 464**	**-5 206 006**	**-5 206 006**	**-5 206 006**	**-0,47 %**
TOIMINTAKATE	**16 800 008**	**16 020 263**	**16 492 372**	**16 492 372**	**16 492 372**	**2,95 %**

5 Henkilöstösuunnitelma

HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKO-PALVELUT	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	5	11	16	5	10	15	5	8	13
HALLINTO									
ASIAHALLINTO- JA PÄÄTÖKSEN-TEKOPALVELUT									
ASIOINTIPALVELUT									
Kahden toimistosihteerin toimen lak-kautusta								-2	
Toimielimen esitys yhteensä							**0**	**-2**	**-2**

HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKO-PALVELUT	TP2025			TA2026 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKI-LÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	13	0	13	13	0	13
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	12,5	0,2	12,7	12,5	0,3	12,8

KONSERNIPALVELUT	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	11	13	24	10	14	24	10	14	24
HENKILÖSTÖPALVELUT									
TALOUSPALVELUT									
KONSERNIPALVELUJEN YHTEI-SET									
TIETOHALLINTO									
Toimielimen esitys yhteensä							**0**	**0**	**0**

Toimielin esittää:

Pääkassan toimen nimikkeenmuutosta maksuliikenneasiantuntijaksi

KONSERNIPALVELUT	TP2025			TA2026 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKI-LÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	18	3	21	17	0	17
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	17,9	3,5	21,4	19,4	3,3	22,7

KEHITTÄMISPALVELUT	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	6	3	9	5	4	9	4	5	9
ELINKEINOPALVELUT									
Matkailukoordinaattorin toimen perustaminen								1	
VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI									
TYÖLLISYYSPALVELUT									
SAARISTOASIAT									
Kehittämispäällikön viran lakkautus							-1		
Toimielimen esitys yhteensä							**-1**	**1**	**0**

Lisäksi toimielin esittää:

Työllisyysohjaajan viran nimikkeen muutosta työllisyyskoordinaattoriksi.

KEHITTÄMISPALVELUT	TP2025			TA2026 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	7	3	10	8	1	9
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	5,7	4,7	10,4	8,1	10,1	18,2

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	198	231	429	198	240	438	201	250	451
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO									
VARHAISKASVATUS									
Aluepäiväkodinjohtajan viran perustaminen							1		
PERUSOPETUS									
Erityisluokanopettajien virkojen perustaminen							2		
LUKIO-OPETUS									
OPPILAAN TUKIPALVELUT									
Koulunkäynninohjaajien toimien perustaminen								10	
OPISTOT									
Toimielimen esitys yhteensä							**3**	**10**	**13**

Lisäksi toimielin esittää:

Varhaiskasvatuksen johtajan viran nimikkeen muutosta kasvatuksen ja opetuksen johtajaksi.

Varhaiskasvatuspäällikön viran nimikkeen muutosta varhaiskasvatuksen erityisasiantuntijaksi.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	4	27	31	4	28	32	4	28	32
HYVINVOINTIPALVELUT									
KULTTUURIPALVELUT									
LIIKUNTAPALVELUT									
NUORISOPALVELUT									
Toimielimen esitys yhteensä							**0**	**0**	**0**

SIVISTYSPALVELUT	TP2025			TA2026 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	440	106	546	451	105	556
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	391,6	118,1	509,7	393,6	132,7	526,3

TEKNINEN LAUTAKUNTA	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	27	161	188	25	161	186	24	162	186
TEKNISTEN PALVELUJEN HALLINTO									
Toimistosihteerin toimen lakkautus								-1	
LIIKENNEVÄYLÄT JA VENESATAMAT									
VIHERYKSIKKÖ									
LIIKUNTAPAIKAT									
KAAVOITUS									
MAANKÄYTTÖ									
Suunnitteluavustajan toimen perustaminen								1	
KONEKESKUS									
KESKUSVARASTO									
ATERIAPALVELUT									
Keittiöpäällikön viran muuttaminen toimeksi							-1	1	
SIIVOUSPALVELUT									
TILALAITOS									
VESIHUOLTOLAITOS									
Toimielimen esitys yhteensä							**-1**	**1**	**0**

Lisäksi toimielin esittää:

Tilanhallintosihteerin toimen nimikkeenmuutosta tilapalveluasiantuntijaksi.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAU-TAKUNTA	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	7	0	7	7	0	7	7	0	7

RAKENTAMISEN VALVONTA - JA NEUVONTA									
YMPÄRISTÖNSUOJELU									
Toimielimen esitys yhteensä							**0**	**0**	**0**

TEKNISET PALVELUT	TP2025			TA2026 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKI-LÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	176	22	198	177	16	193
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	174,4	25,3	199,7	172,9	25,3	198,2

TEHTÄVÄALUEET YHTEENSÄ	2025			2026			2027		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	258	446	704	254	457	711	255	467	722

Uusia vakansseja yhteensä	3	13	16
Lakkautettavia vakansseja yhteensä	-2	-3	-5
Vakanssimäärän muutos 2026 - > 2027	**1**	**10**	**11**

TOIMIALAT YHTEENSÄ	TP2025			TA2026 (ennakko)			TA2027 (ennuste)		
	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKI-LÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	654	134	788	666	122	788	678	122	800
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	602,1	151,8	753,9	606,5	171,7	778,2	617,4	171,7	789,1

6 Talousarvion täytäntöönpanomääräykset

1 Yleistä

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion täytäntöönpanossa on noudatettava näitä ohjeita, joita sovelletaan sekä kaupunkiin että taseyksikköön.

2 Talousarvion jakautuminen osiin

2.1
Tulosalueen määräraha on käyttötalousmenojen yhteissumma (toimintamenot) ottaen huomioon talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt muutokset.

2.2
Investointiosassa määrärahat jaetaan päätöksellisesti kahteen ryhmään:

- hankemäärärahoihin eli kohteisiin, joille valtuusto myöntää sitovan kokonaismäärärahan riippumatta siitä, mille vuosille toteutuminen käytännössä jaksottuu (määrärahan käyttö tai sen käytön aloittaminen edellyttää, että talousarviovuoden tai aiemmassa talousarviossa on määrärahaa myönnettynä).
- vuosikohdemäärärahat, millä tarkoitetaan sitovia määrärahoja, jotka on käsiteltävä uudestaan, mikäli suunniteltu toteuttamisvuosi ei päde. Mikäli kohde on merkitty vuosikohdemäärärahaksi ja sille on merkitty suunnitelmavuosille rahoitusta, ne ovat kunkin vuoden osalta sitovia.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainaukseen varatut määrärahat.

2.3
Tulosalueen tuloarvio on käyttötaloustulojen yhteissumma (toimintatulot) ottaen huomioon talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt muutokset.

Tuloarvio on tarkoitettu toimielimelle ja tilivelvolliselle asetetuksi tavoiteltavaksi ao. toiminnon tuottokertymäksi, mihin pyritään voimassa olevaan maksupolitiikkaan perustuvin tulomuodoin, kun kyseessä on säännöllinen palvelutoiminta ja muilta osin talousarviossa esitetyin perustein.

3 Säännösten soveltamisjärjestys

- Kaupunginvaltuuston päättämä velvoittava perustelu mukaan lukien sitovat tavoitteet
- Kaupunginhallituksen ohje
- Muut kirjalliset perustelut, ml. toimielimen oma ehdotus talousarvioksi. Mikäli tulosalueen kirjalliset perustelut ja henkilöstösuunnitelman sisältö ovat ristiriidassa, noudatetaan henkilöstösuunnitelman sisältöä.

4 Talousarvion sitovuus ja määrärahamuutokset

4.1
Sitovuustason osalta noudatetaan samaa käytäntöä kuin vuonna 2026. Sitovuustaso valtuustoon nähden on käyttötaloudessa toimielimen toimintakate eli tulojen ja menojen erotus. Hallinto jakaantui kolmeksi toimialaksi vuoden 2025 alusta, ja näiden toimialojen sitovuustaso on kaupunginhallitus yhteensä -taso. Lautakunnat sekä hallinnon toimialojen osalta kaupunginhallitus voivat päättää alaistensa tulosalueiden välisistä määrärahasiirroista.

Toimielin-tasoinen toimintakatesitovuus valtuustoon nähden on muuttanut talouden ajattelua ja antaa lautakuntatasolle vallan sekä vastuun oman toimialansa talouden seurannassa ja ennakoinnissa.

Mikäli ylitykset uhkaavat, on lautakunnan ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin talouden vakauttamiseksi. Toimielimen alaista toimintaa katsotaan kokonaisuutena, ja vain aidot ylitystarpeet, joita ei voida omin toimenpitein välttää, viedään valtuuston hyväksyttäväksi. Näin kokonaisnäkemys talousarvion aidosta pitävyydestä tulee paremmin näkyville.

Sitovuustason positiivinen poikkeama ei anna oikeutta päättää uusista toiminnoista.

4.2
Käyttötalouden määrärahaa saadaan toimielimen, ja hallintopalveluissa kaupunginhallituksen, päätöksellä ylittää tulojen ylittymistä tai uusia tuloja vastaavalla määrällä, mikäli samanaikaisesti toteutuvat seuraavat edellytykset:

- tulot ovat valtionosuuksia, EU-rahoitusta tai niihin verrattavaan ulkopuoliseen tilaukseen perustuvia tuloja,
- menon lisäys tulee täysin katetuksi tulojen lisäyksellä ja tulon kertyminen on varmaa
- ylittyvillä tuloilla ja menoilla on suora, perusteltu syy-yhteys
- toimintaan mahdollisesti tarvittava omarahoitusosa voidaan osoittaa toimielimen talousarviosta ja se tulee katettua edellä mainitulla tulolla.

Tähän kohtaan perustuvat talousarviomuutokset on aina toimielimen päätöksenteon yhteydessä perusteltava kaikilla tässä kohdassa mainituilla perusteilla.

Toimielin, jonka alaisuudessa on useita talousarvion tulosalueita, voi tulosalueiden vastuuhenkilöiden suostumuksella siirtää määrärahan tai sen osan toiselle tulosalueelle, kun muutokset ovat yhtä suuria ja perusteena on säästyvän määrärahan käyttäminen ylitystarpeen kattamiseen.

Mikäli tulosalueen määrärahoista ja / tai tuloarvioista osa käytöstä on sidottu esim. kaupunginhallituksen päätöksentekoon, tarkastellaan sitovuus ilman näitä määrärahan ja / tai tuloarvion osia.

4.3
Investointiosassa sitovuustaso valtuustoon nähden on kohteelle osoitettu vuosi- tai hankemääräraha. Sitovuustaso on sama kuin aiempina vuosina.

Toimielin, jolla on investointimäärärahoja talousarviossa, voi käyttää valmistuneiden investointikohteiden säästöjä varsinaisessa talousarviossa nimettyjen ja talousarviovuonna valmistuvien vuosikohteiden mahdollisen ylityksen kattamiseen.

Talousarvion muuttamista koskevat toimielimen päätökset on lähetettävä tiedoksi talouspalveluille, joka ylläpitää voimassa olevaa talousarviota.

5 Talousarvion muut muutokset

Tilivelvollisten tulee hyvissä ajoin tilivuoden aikana ryhtyä toimenpiteisiin talousarvion muuttamiseksi, mikäli on ilmeistä, että määrärahat tulevat ylittymään perustellusta syystä, ja muista toimenpiteistä huolimatta. Mikäli tilivuoden lopputulemana on ennakoimattomia ylityksiä, ne käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä.

6 Raportointi

Raportoinnissa noudatetaan valtakunnallista sykliä neljännesvuosittain. Valtuustolle raportoidaan neljännesvuosikatsaukset 31.3. ja 30.9. tilanteesta sekä puolivuotiskatsaus. Puolivuotiskatsaukseen liitetään edellisten vuosien tapaan konserniohjeen saaneiden tytäryhtiöiden välitilinpäätökset ja katsaukset tilivuoden toimintaan.

Muusta raportoinnista päättää kaupunginhallitus.

7 Avustukset

Avustus-liitteeseen merkityt yhteisöavustusmäärärahat ovat enimmäismäärärahoina toimielimiä sitovat. Mikäli toimielin ei käyttösuunnitelmassa varaa yhteisöavustuksiin liitteeseen merkittyä enimmäismäärärahaa, ei erotusta saa käyttää muiden menojen kattamiseen, vaan se on siirrettävä kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Muut kuin nimetyt toimielimet eivät saa varata määrärahoja yhteisöavustuksiin.

8 Jäsenmaksut

Jäsenmaksun suorittaminen edellyttää kaupunginvaltuuston tekemää jäsenyyspäätöstä, mikäli jäsenyydestä syntyy kaupungille rekisteröidyn yhteisön jäsenyyttä seuraavat oikeudet ja velvoitteet. Jäsenmaksuista on erillinen liite.

9 Avoimien virkojen ym. täyttäminen

Avoimeksi tulevat virat ja toimet, jotka ovat luonteeltaan esihenkilötehtäviä, tulosvastuullisia tehtäviä tai yksittäisiä erityisasiantuntija tehtäviä, täytetään kaupunginhallituksen luvalla. Kaupunginjohtajan täyttöluvan piiriin kuuluu vakinaisesti täytettävät hallinto- ja hallinnon tukipalvelutehtävät, mikäli tehtävien hoitoa ei voida muulla tavoin järjestää.

Toimialajohtajan täyttölupa tarvitaan asiakas- ja peruspalvelutehtävien sekä lain mukaisten mitoitusten vaatimiin tehtäviin. Toimialajohtajan täyttöluvalla täytetään myös siivous- ja ateriapalveluiden, kiinteistönhoidon tukipalvelu- ja peruspalvelutehtävät.

10 Käyttösuunnitelmat ja maksut

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä talousarvion on toimielinten ensi tilassa vahvistettava tulosalueiden meno- ja tulolajitasoiset käyttösuunnitelmat.

”Käyttösuunnitelma on toimielimen hyväksymä asiakirja, joka sisältää tulosalueen tai investointikohteen määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden jaon toimintayksiköittäin, kustannuspaikoittain tai kohteittain.”

Toimielimen on vähintään kerran vuodessa käsiteltävä voimassa olevat maksut ja taksat. Käsittelystä on raportoitava kaupunginhallitukselle vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

11 Yleishyödyllisten hankkeiden tilapäisrahoitus

Talousjohtajalla on oikeus myöntää kassavaroista korotonta lainaa naantalilaisten rekisteröityjen yhteisöjen yleishyödyllisiin investointi- ja kehittämishankkeisiin, kun kyse on väliaikaisesta rahoitustarpeesta ennen hankkeeseen kuuluvan taloudellisen tuen saamista. Lainan määrä ei voi ylittää jäljellä olevan maksamattoman tuen määrää.

Laina-aika on enintään 12 kuukautta ja laina on maksettava takaisin välittömästi, kun lainan saaja on saanut tililleen hankkeen loppumaksatuksen. Laina-aikaa voidaan pidentää enintään 6 kk, jos se on tarpeen hankkeen loppuselvityksen tekemiseksi ja avustuksen maksatuksen saamiseksi.

Hankkeesta pitää ennen lainan myöntämistä olla hankkeen rahoittajan myönteinen päätös. Hakija sitoutuu kirjallisesti lainan takaisin maksamiseen.

12 Muita säännöksiä

Kaupunginhallituksella on oikeus määrärahojen rajoissa poiketa määrärahojen käyttöperusteista tavoitteen pysyessä entisellään.

Vahvistaessaan omia yksityiskohtaisia talousarvioitaan toimielimet eivät saa muuttaa talousarvion rakennetta eivätkä talousarviotilien sisältöä.

Koska investointiosan määrärahoilla hankittavan omaisuuden euromääräiseksi alarajaksi on päätetty 10 000 euroa (muu irtaimisto tai laitteisto hankitaan käyttötalouden määrärahoilla), voi toimielin omalla päätöksellään siirtää kohteen arvoa vastaavan määrärahan investointiosasta käyttötalouteen tai päinvastoin, jos hankittavan kohteen arvo käyttäytyy odotuksista poiketen sillä edellytyksellä, että nettorahoitustarve ei muutu. Aura-käsikirjan määritelmä investoinneista tulee kuitenkin täyttyä.

Mikäli määrärahaan tai sen perusteluun on liitetty merkintä KV, KH tms., on määrärahan käyttö alistettu merkinnässä tarkoitetulle toimielimelle eikä sen osaakaan saa käyttää ilman ko. toimielimen lupaa.

13 Rahoitus – lainanotto ja maksuvalmiusjärjestelyt

Hallintosäännön 25 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen ottamisesta sekä muidenkin vieraan pääoman eriin luettavien rahoitussopimusten tekemisestä mukaan lukien koronvaihto- tai muut sellaiset johdannaissopimukset[1]. Kaupunginhallitus voi harkintansa mukaan poiketa rahoituslaskelmaan merkittyjen pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen keskinäisestä suhteesta. Tätä kohtaa ei sovelleta, mikäli rahoitusjärjestely on sovittu valtuuston päättämän sopimuksen osana tai se johtuu muutoin pakottavasta syystä, esim. lainsäädännöstä.

Yläviite 1: Kun johdannaissopimuksia käytetään vieraan pääoman korko- tai koronluonteisen kustannuksen hallintaan, kohteena on kaupungin taseessa oleva korollinen, rahoituslaitoksilta otettava vieras pääoma. Korkojohdannaissopimusten käytön tarkoituksena on tämän vieraan pääoman koron ja koronluonteisten kustannusten hallinta. Samanaikaisten sopimusten kohteena olevien pääomien määrä ei saa ylittää kaupungin tosiasiallista vieraan pääoman määrää.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan korvata olemassa olevia lainoja uusilla lainoilla (= konvertointi) sekä tarvittaessa irtisanoa lainoja ja rahoitussopimuksia.

Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa lainaa talousarvion rahoitusosassa merkittyyn määrään asti, jolla määrällä tarkoitetaan talousarviovuoden lopussa olevaa, tulos- ja rahoituslaskelman osoittamaa määrää. Tämä määrä muuttuu kaupunginvaltuuston hyväksymin tai kaupunginvaltuuston antamiin ohjeisiin perustuvin talousarvion muutoksin.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan tehdä käyttöpääomarahoitukseen ja kassanhallintaan liittyviä järjestelyjä ja rahoitussopimuksia ja siten turvata kaupungin maksuvalmius. Näillä järjestelyillä voidaan myös korvata edellisessä kohdassa tarkoitettua lainanottoa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän kuntatodistusohjelman mukaisten kuntatodistuslainojen ottamisesta päättää talousjohtaja, ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle maksuvalmiusraportoinnin yhteydessä.

Kaupunginhallitus voi tehdä maksuvalmiutta turvaavia sopimuksia ja järjestelyjä lainanotosta riippumatta siten, että niiden käytössä oleva määrä on kulloinkin enintään 50 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus voi kassavaroista antaa kaupungin ehdottomassa määräysvallassa olevalle yhteisölle enintään vuodeksi vakuudetonta lainaa, josta tulee periä käypä korko. Korottomia sijoituksia ei saa tehdä kassavaroista, mutta kaupunginhallitus saa myöntää korotonta ennakkoa kaupungin ehdottomassa määräysvallassa oleville yhteisöille. Korkoa määrättäessä on otettava huomioon valtiontukisäännökset.

Tässä kohdassa tarkoitetuille lainoille ja perintäkuluille on vaadittava vakuus.

14 Leasing-rahoitus

Leasing-rahoitus on yksi rahoitusvaihtoehto, jonka käyttäminen kuuluu kaupunginhallituksen päätösvaltaan. Yksittäisiä laitteita ei ole tarkoituksenmukaista hankkia erillisillä leasing-sopimuksilla, vaan rahoitus hankitaan koko kaupungin kattavilla leasing-puitesopimuksilla esim. laiteryhmäkohtaisesti.

Vanhoja leasingrahoitussopimuksia saa jatkaa, mikäli kyse on alkuperäisen sopimuksen jatkovuosista.

Mikäli käyttöön hankitaan tarvikkeita, koneita, laitteita yms. oston sijasta vuokraamalla, on vuokrasopimuksiin sisällytettävä irtisanomisehto tai vaihtoehtoisesti on tehtävä määräajan, enintään yksi vuosi, voimassa oleva sopimus, joka ei saa jatkua automaattisesti.

7 Konsernin tytäryhtiöt

Naantalin kaupunkikonsernin suurimmille tytäryhtiöille on asetettu ensimmäistä kertaa numeerisia tavoitteita ja mittareita yhteistyössä yhtiöiden kanssa. Tavoiteasetannan kehitys jatkuu.

NAANTALIN VUOKRATALOT OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100 %.
Naantalin Vuokratalot Oy:n omistajapolitiikka on huolehtia hyvin hoidettujen, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävästä tarjonnasta kaupungissa. Tavoitteena on hyvä käyttöaste ja vähäiset vuokrasaatavat sekä yhtiön tulee suorittaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Taloudelliset tavoitteet				
Liikevaihto (M€)	8,392	8,688	9,2	9,5
Käyttökate (M€)	3,757	4,130	4,130	4,300
Liikevoitto (M€)	1,782	2,056	2,030	2,050
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, M€	0,861	1,166	0,900	0,900
Osinkotavoite tuloksesta (M€)	0,100	0,100	0,118	0,118
Nettoinvestoinnit (M€)	3,869	3,658	3,800	2,100
Korkotulot kaupungille (M€)	0,043	0,016	0,012	0
Korkojen osuus käyttökatteesta, %	27,46	22,67	27,24	29,45
Vakavaraisuus				
Velan määrä (M€)	41,566	43,311	44,0	43,0
lainat rahoituslaitoksilta	41,192	42,937	44,0	43,0
lainat kaupungilta	0,374	0,374	0	0
Omavaraisuusaste, %	29,54	30,05	29,83	29,90
Nettovelkaantumisaste, %				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,02	4,46	4,29	4,43
Maksuvalmius				
Kassan riittävyys, pv	68	132	111	114
Toiminnalliset mittarit				
Käyttöaste, %	98,98	99,03	98,80	98,80
Vuokrasaamiset, t/€	119	101	125	127
Luottotappiot, t/€	3	34	30	32

NAANTALIN ENERGIA OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100 %.
Naantalin Energia Oy:n omistajapolitiikka on siirtopalvelun tuottaminen valvontamallin mukaisena ja siten, että hinnoittelu on vakaata ja ennakoitavaa. Lisäksi yhtiön tulee huolehtia mahdollisimman häiriöttömän sähkönjakeluverkon ylläpidosta kanta-Naantalissa, arvioida muiden liiketoiminta-alueiden jatkokehityksen suunta sekä jakaa omistajalle kohtuullinen osinko.

	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Taloudelliset tavoitteet				
Liikevaihto (M€)	11,11	12,51	7,15	6,5
Käyttökate (M€)	2,53	3,4	2,4	2,6
Liikevoitto (M€)	1,2	1,64	1,04	1,05
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0,99	1,29	0,7	0,7
Osinkotavoite tuloksesta (M€)	0,1	0,1	0,15	0,15
Nettoinvestoinnit (M€)	3,9	5,7	2,6	1,5
Korkotulot kaupungille (M€)	0	0	0	0
Korkojen osuus käyttökatteesta	9 %	9 %	15 %	13 %
Vakavaraisuus				
Velan määrä (M€)				
lainat rahoituslaitoksilta	10,28	13,8	14,2	13,5
lainat kaupungilta	0	0	0	0
Omavaraisuusaste, %	46	41,8	41	43
Nettovelkaantumisaste, %	104	126	130	120
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,37	7,93	7,5	7,5
Maksuvalmius				
Kassan riittävyys, pv	35	52	52	52
Toiminnalliset mittarit				
Keskeytysaika, min/as.	3	3	3	3
Siirretyn energian määrä, GWh/v	143,4	141,3	148	145
Uudet käyttöpaikat	123	191	100	100

NAANTALIN SATAMA OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100%
Naantalin Satama Oy:n omistajapolitiikka on tuottaa satamapalvelut alueelle sijoittuneille yrityksille ja sataman käyttäjille sekä edesauttaa osaltaan satamasidonnaisen teollisuustoiminnan sijoittumista Naantaliin. Lisäksi satama toimii kauttakulkureittinä ulkomaankuljetuksissa ja lauttaliikenteessä; kehittää ja ylläpitää sataman infra-struktuuria sekä jakaa liiketoiminnan mahdollistamaa kohtuullista osinkoa.

	TP2024	TP2025	TA2026	TA2027
Taloudelliset tavoitteet				
Liikevaihto (M€)	9,32	9,55	9,67	9,87
Käyttökate (M€)	4,32	4,45	4,20	4,25
Liikevoitto (M€)	1,53	1,99	1,51	1,52
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0,13	0,86	0,42	0,43
Osinkotavoite tuloksesta (M€)	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (M€)	0,90	1,00	1,7	ei vielä hyväksyttyä ohjelmaa
Korkotulot kaupungille (M€)	0,60	0,65	0,55	0,54
Korkojen osuus käyttökatteesta	32 %	25 %	26 %	26 %
Vakavaraisuus				
Velan määrä (M€)				
lainat rahoituslaitoksilta	17,35	16,35	15,40	14,25
lainat kaupungilta	8,00	7,80	7,60	7,40
Omavaraisuusaste, %	15,2	17,6	19,4	20,4
Oman pääoman tuotto-%	-0,4	12,2	5,6	6
Maksuvalmius				
Kassan riittävyys, pv	19,60	37,61	23,37	24
Toiminnalliset mittarit				
Aluskäyntien lukumäärä				1300
Sataman hiilineutraalius-ohjelman toteuminen 100%				kyllä/Ei
Asiakas tutkimuksen toteutus				kyllä/Ei

NAANTALIN KUNTAKIINTEISTÖT OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100 %
Yhtiön tehtävä ja tarkoitus on omistaa ja hallinnoida kaupungilta markkinoille siirtyneitä sote/pela-kiinteistöjä, jotka Varha on vuokrannut pitkillä vuokrasopimuksilla.
Yhtiöllä ei ole vielä toimintaa, koska päätökset sote/pela-kiinteistöjen siirrosta yhtiöön ovat riippuvaisia Varhan päätöksistä pitkän tähtäimen palveluverkosta sekä vuokrasopimusten pituudesta.